

KNO.430.012.2020

Nr ewid. 21/2021/P/20/025/KNO

Informacja o wynikach kontroli

PROGRAM INWESTYCJI O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA SPORTU

DEPARTAMENT NAUKI, OŚWIATY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej

WIZJA

Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa

Informacja o wynikach kontroli

Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu

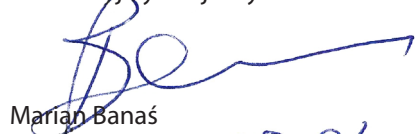
Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Piotr Prokopczyk

Zatwierdzam:

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś

Warszawa, dnia 15.04.2024

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW, SKRÓTOWCÓW I POJĘĆ.....	4
1. WPROWADZENIE.....	6
2. OCENA OGÓLNA	8
3. SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI.....	11
4. WNIOSKI.....	24
5. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	25
5.1. Przygotowanie i realizacja programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu.....	25
5.1.1. Przygotowanie programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu	25
5.1.2. Strategiczne dokumenty rozwoju sportu.....	28
5.1.3. Realizacja programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu	31
5.2. Efekty realizacji programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu, wykorzystanie obiektów sportowych i zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania	40
5.2.1. Efekty realizacji programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu	40
5.2.2. Wykorzystanie obiektów sportowych i zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania	47
6. ZAŁĄCZNIKI.....	65
6.1. Metodyka kontroli i informacje dodatkowe.....	65
6.2. Analiza stanu prawnego i uwarunkowań organizacyjno-ekonomicznych.....	73
6.3. Badanie kwestionariuszowe NIK	81
6.4. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności	85
6.5. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	87

Wykaz stosowanych skrótów, skrótowców i pojęć

Aktualizacja PRS 2020	Aktualizacja Programu Rozwoju Sportu do roku 2020 wprowadzona uchwałą nr 83 Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2019 r. w sprawie aktualizacji Programu Rozwoju Sportu do roku 2020 ¹ . Uchwała weszła w życie z dniem 2 października 2019 r. i zastąpiła Program Rozwoju Sportu do roku 2020 z 2015 r.
Beneficjent	Podmiot ubiegający się o dofinansowanie i realizujący zadanie inwestycyjne przy udziale dofinansowania w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.
COS	Centralny Ośrodek Sportu.
DIS	Departament Infrastruktury Sportowej w Ministerstwie Sportu i Turystyki (od 15 listopada 2019 r. w Ministerstwie Sportu).
Dokument Implementacyjny PRS 2020 lub DI PRS 2020	Dokument Implementacyjny określający sposób realizacji poszczególnych kierunków interwencji Programu Rozwoju Sportu do roku 2020 ² . Dokument przyjęty przez Ministra Sportu i Turystyki w maju 2016 r., zaktualizowany w grudniu 2017 r. oraz w grudniu 2019 r.
FRKF lub Fundusz	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej – państwowy fundusz celowy utworzony na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych ³ . Źródłem przychodów Funduszu jest m.in. 75% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach losowych. Wydatki FRKF są przeznaczone na przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych, rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych, rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa oraz zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej. Dysponentem FRKF jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej.
Instytut Sportu lub IS-PIB	Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy.
IO	Igrzyska Olimpijskie.
Jst	Jednostka samorządu terytorialnego.
Kn	Kadra narodowa.
LA	Lekkoatletyczna (lub lekkoatletyczny).
ME	Mistrzostwa Europy.
Minister	Minister właściwy do spraw kultury fizycznej – Minister Sportu i Turystyki, od dnia 15 listopada 2019 r. Minister Sportu, od dnia 6 października 2020 r. Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.
Ministerstwo	Ministerstwo Sportu i Turystyki. Od dnia 15 listopada 2019 r. Ministerstwo Sportu.
MŚ	Mistrzostwa świata.

¹ M.P. poz. 905.

² <https://www.msit.gov.pl/pl/sport/badania-i-analizy/dokumenty-strategiczne/7563,Dokumenty-strategiczne.html>

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 2094, ze zm., dalej: ustawa o grach hazardowych.

NIK	Najwyższa Izba Kontroli.
OPO	Ośrodek Przygotowań Olimpijskich COS.
Plan Roczny	Zestawienie zadań inwestycyjnych kontynuowanych, których dofinansowanie rozpoczęło się w latach poprzednich oraz nowych zadań inwestycyjnych, których rozpoczęcie dofinansowania (podpisanie umowy o dofinansowanie) zaplanowane jest w danym roku.
Plan Wieloletni	Perspektywiczny, wieloletni plan dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych w zakresie rozwoju inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu.
Prawo budowlane	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane ⁴ .
Prawo zamówień publicznych	Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych ⁵ . Ustawa została uchylona z dniem 1 stycznia 2021 r.
PRS 2020	<i>Program Rozwoju Sportu do roku 2020</i> – program przyjęty uchwałą nr 150 Rady Ministrów z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie przyjęcia „Programu Rozwoju Sportu do roku 2020” ⁶ . Jest to dokument o charakterze strategicznym, wyznaczający w sposób ramowy cele, priorytety i kierunki interwencji w obszarze sportu.
Pzs	Polski związek sportowy.
Sport powszechny	Rodzaj sportu określony obowiązującymi regułami sportowymi, uprawiany w celu utrzymania sprawności fizycznej, zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia, związany (choć niekoniecznie) z uczestnictwem w imprezach sportowych nastawionych najczęściej na masowe uczestnictwo. Sport uprawiany niezawodowo (amatorsko, rekreacyjnie). Zwany jest również sportem rekreacyjnym, sportem masowym, sportem amatorskim.
Sport wyczynowy	Rodzaj sportu określony obowiązującymi regułami sportowymi, uprawiany w celu osiągania jak najlepszych wyników w zawodach sportowych różnego szczebla poprzez prowadzenie systematycznego treningu; często – sport zawodowy, którego uprawianie jest formą pracy zarobkowej.
Środki publiczne	Środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ⁷ .
Ustawa o NIK	Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁸ .
Wniosek lub wniosek o dofinansowanie	Wniosek o dofinansowanie zadania inwestycyjnego w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu.
Zadanie inwestycyjne	Zadanie z zakresu budowy, przebudowy lub remontu obiektu sportowego, dofinansowane przez Ministra w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu ze środków FRKF.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843.

⁶ M.P. poz. 989.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200.

1. WPROWADZENIE

Pytanie definiujące cel główny kontroli

Czy inwestycje, realizowane w ramach programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu, zapewniają rozwój bazy obiektów sportowych służących potrzebom polskiego sportu wyczynowego?

Pytania definiujące cele szczegółowe kontroli

1. Czy Minister Sportu prawidłowo przygotował i realizował program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu?
2. Czy beneficjenci prawidłowo zrealizowali zadania w ramach programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu?
3. Czy inwestycje, realizowane w ramach programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu, wykorzystywane są na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych?

Jednostki kontrolowane

Ministerstwo Sportu (wcześniej Ministerstwo Sportu i Turystyki), Centralny Ośrodek Sportu, dwa Ośrodki Przygotowań Olimpijskich COS, dwie uczelnie publiczne, jeden powiat, osiem gmin, trzy gminne jednostki organizacyjne, jedna spółka z o.o.

Zgodnie z art. 68 ust. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.⁹, władze publiczne popierają rozwój kultury fizycznej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Zasady uprawiania i organizowania sportu, w tym sportu wyczynowego, określono w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie¹⁰.

Potrzeba rozwoju infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego została wskazana w dokumentach strategicznych rozwoju sportu w Polsce. W *Programie Rozwoju Sportu do roku 2020* i *Aktualizacji PRS 2020* dokonano diagnozy istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wykorzystywanej w sporcie powszechnym i sporcie wyczynowym oraz określono cele, priorytety, kierunki interwencji, działania i wskaźniki odnoszące się m.in. do rozwoju infrastruktury sportowej do uprawiania sportu wyczynowego. W przyjętym przez Ministra *Dokumencie Implementacyjnym PRS 2020*¹¹ i jego aktualizacjach określono narzędzia oraz mierniki realizacji celów i kierunków interwencji PRS 2020 w zakresie rozwoju infrastruktury sportowej do uprawiania sportu wyczynowego.

Rozwój infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego wspierany był przez Ministra ze środków FRKF w ramach corocznych edycji *Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu* (lata 2015–2020). Celem Programu był rozwój bazy obiektów sportowych, służących polskiemu sportowi wyczynowemu, zapewniających odpowiednie warunki dla szkolenia i treningu sportowców, przygotowania zawodników oraz organizacji zawodów sportowych. Inwestycje te miały dotyczyć budowy, przebudowy lub remontów obiektów specjalistycznych, spełniających standardy międzynarodowe, mogących stać się areną ważnych zawodów i imprez sportowych rangi światowej, europejskiej i ogólnopolskiej. Dofinansowaniem objęte były między innymi inwestycje w Centralnym Ośrodku Sportu, stanowiącym główne zaplecze treningowe dla zawodników kadry narodowej i polskich związków sportowych oraz inwestycje w dużych aglomeracjach miejskich umożliwiające zawodnikom równoległe prowadzenie szkolenia sportowego i edukacji lub pracy. Zadania inwestycyjne były wspierane przez beneficjentów także ze środków własnych oraz z dotacji z budżetu państwa. Przyczyną podjęcia kontroli było ryzyko niskiego wykorzystania realizowanych inwestycji na szkolenie zawodników z polskich związków sportowych, kadry narodowej oraz na organizację wyczynowych zawodów sportowych. Ponadto decyzje o wyborze dofinansowanych zadań mogły skutkować znacznymi dysproporcjami w finansowaniu rozwoju bazy sportowej w województwach. Zadania inwestycyjne mogły być też realizowane z naruszeniem przepisów Prawa zamówień publicznych i Prawa budowlanego.

⁹ Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 1133, dalej: ustawa o sporcie.

¹¹ W DI PRS 2020 założono, że system monitorowania prowadzony będzie dwutorowo. Na poziomie strategicznym będzie oparty na wskaźnikach zapisanych w PRS 2020, na poziomie operacyjnym na miernikach realizacji poszczególnych narzędzi zapisanych w tym dokumencie. Proces ten odbywać się będzie corocznie, w pierwszym kwartale roku i będzie pozwalać m.in. na modyfikację opisów narzędzi, określanie wartości docelowych mierników realizacji. DI PRS 2020 oraz jego aktualizacje z grudnia 2017 r. i grudnia 2019 r. zamieszczono na stronie: <https://www.gov.pl/web/sport/dokumenty-strategiczne>.

Jednostki objęte badaniem kwestionariuszowym

Województwa, powiaty,
gminy, uczelnie, podmioty
posiadające osobowość
prawną prowadzące
działalność w zakresie
kultury fizycznej.

Okres objęty kontrolą

2015–2020 (do czasu
zakończenia kontroli),
z wykorzystaniem
dowodów sporządzonych
przed tym okresem.

Kontrolą objęto *Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu* oraz dofinansowane zadania inwestycyjne realizowane przez beneficjentów tego programu w latach 2015–2020 (do czasu zakończenia kontroli), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.

2. OCENA OGÓLNA

Realizacja Programu zapewniła rozwój bazy sportowej, jednak nie można w pełni ocenić jej wykorzystania

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację w latach 2015–2020¹² Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu¹³, która zapewniła rozwój bazy obiektów sportowych służących potrzebom polskiego sportu wyczynowego. Jednakże nieokreślenie przez Ministra zasad i parametrów monitorowania korzystania z dofinansowanych, w ramach realizowanych inwestycji, obiektów sportowych przez beneficjentów innych niż Centralny Ośrodek Sportu, nie pozwalał na pełną ocenę ich wykorzystania na cele sportu wyczynowego.

Program, w ocenie NIK, wpisywał się w realizację strategicznych założeń Programu Rozwoju Sportu do roku 2020 i Dokumentu Implementacyjnego Programu Rozwoju Sportu do roku 2020 dotyczących rozwoju infrastruktury sportu wyczynowego. Minister monitorował wskaźnik PRS 2020 „Odsetek polskich związków sportowych w sportach olimpijskich, dla których COS zapewnia bazę i sprzęt umożliwiający prowadzenie szkolenia sportowego”, jednakże uzyskane w latach 2016–2019 wartości (od 43% do 50%) wskazują na wysoki poziom prawdopodobieństwa nieosiągnięcia wartości docelowej wskaźnika na 2020 r. (61%)¹⁴.

W 2019 r. osiągnięto zaplanowany w DI PRS 2020 miernik dotyczący opracowania strategii rozwoju COS, natomiast miernik liczby zrealizowanych zadań w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym osiągnięto tylko w latach 2016–2017, a w 2019 r. niższe od planowanego wykonanie wynikało z opóźnień w realizacji zadań (na 2018 r. Minister nie zaplanował wartości tych mierników).

Minister prawidłowo przygotował i realizował Program, na który w latach 2015–2020 (I półrocze) przeznaczył 815,8 mln zł ze środków FRKF. Program dotyczył inwestycji w obiektach sportowych na terenie całego kraju, realizowanych przez różnych beneficjentów m.in.: uczelnie, jst, samorządowe jednostki organizacyjne, podmioty posiadające osobowość prawną prowadzące działalność w zakresie kultury fizycznej (677 mln zł), a także zadań COS (124,9 mln zł) oraz Instytutu Sportu – Państwowego Instytutu Badawczego (13,9 mln zł). Największe środki Minister przeznaczył¹⁵ na inwestycje w województwie podkarpackim 14,8% (99,3 mln zł) i mazowieckim 13% (87,5 mln zł), a najmniejsze w pomorskim 2,3% (15,4 mln zł) i warmińsko-mazurskim 0,8% (5 mln zł). W Programie nie wprowadzono kryteriów dofinansowania mających na celu równomierne rozwijanie bazy sportowej w województwach, np. dotychczasowych kwot przyznanych dotacji lub liczby obiektów tego samego rodzaju w województwie.

Minister zgodnie z Programem udzielał dofinansowania. NIK zwraca uwagę że, przyznanie Ministrowi prawa do zastosowania ujemnej lub dodatniej punktacji ocenianym zgłoszeniom inwestycyjnym, bez uzasadniania takiej decyzji stwarza ryzyko dla zapewnienia przejrzystości procesu udzielania dofinansowania. Dofinansowanie, z wyjątkiem jednego zadania było przez beneficjentów prawidłowo wykorzystane i rozliczone w Ministerstwie. Ponadto w Ministerstwie, w dokumentacji dotyczącej rozliczenia zadania inwestycyjnego, nie wprowadzono zapisów potwierdzających spełnienie wymogów Programu w zakresie nieprzekroczenia progów dofinansowania oraz progów kosztów kwalifikowanych.

¹² Do dnia zakończenia kontroli, tj. 10 listopada 2020 r.

¹³ Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu ogłaszany przez Ministra corocznie – edycja na 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2019 r., 2020 r., dalej: Program.

¹⁴ Zgodnie z Aktualizacją PRS 2020, Sprawozdanie z realizacji PRS 2020 za 2020 r. powinno zostać przekazane ministrowi właściwemu do spraw rozwoju, do końca II kwartału 2021 r.

¹⁵ Z wyłączeniem zadań realizowanych przez COS i Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy.

NIK pozytywnie ocenia efekty realizacji Programu. Nastąpiła poprawa stanu bazy sportowej poprzez wybudowanie, przebudowanie i wyremontowanie przez beneficjentów łącznie 72 nowych i istniejących obiektów sportowych, w tym 20 hal sportowych, 14 stadionów lekkoatletycznych, dziewięciu boisk piłkarskich, siedmiu narciarskich tras biegowych, sześciu skoczni narciarskich, trzech hal widowiskowo-sportowych, dwóch krytych basenów, dwóch lodowisk oraz dziewięciu innych obiektów sportowych (m.in. torów wrotkarskich). Dofinansowano również 40 zadań zakupu środków trwałych, w tym sprzętu treningowego i wyposażenia sportowego.

Jednocześnie w ramach Programu nastąpiła rozbudowa bazy COS oraz wzrost jej wykorzystania na potrzeby sportu wyczynowego, co NIK ocenia pozytywnie. Centrala COS w Warszawie wykorzystała 7,2 mln zł, a sześć Ośrodków Przygotowań Olimpijskich COS¹⁶ – 117,7 mln zł. W 2019 r. w stosunku do roku 2015 wzrosło wykorzystanie obiektów sportowych na szkolenie pzs o 28% (z 347 308 do 443 919 osobogodzin) i szkolenie klubowe o 63% (z 437 806 do 712 972). Ponadto nastąpił wzrost liczby zgrupowań pzs o 41% (z 975 do 1371), liczby zawodników kadry narodowej o 19% (z 22 330 do 26 548) oraz wykorzystania bazy noclegowej przez pzs o 22% (z 138 423 do 168 975 osobogodzin). Natomiast w *Strategii rozwoju COS na lata 2019–2022*, założono realizację inwestycji, z których część nie była realizowana.

Wykorzystanie dofinansowanych obiektów sportowych na potrzeby sportu wyczynowego, w tym na przygotowania zawodników kadry narodowej, szkolenie zawodników pzs oraz organizację zawodów o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim, poza obiektami COS, nie było w Ministerstwie monitorowane. Minister nie wprowadził zasad i parametrów monitorowania przez beneficjentów wykorzystania obiektów. Monitorowanie wykorzystania obiektów sportowych w COS było systemowe i obejmowało przygotowania zawodników kadry narodowej, szkolenie zawodników pzs oraz organizację zawodów sportowych o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim. Zdaniem NIK wprowadzenie monitorowania wykorzystania obiektów sportowych na potrzeby sportu wyczynowego może ułatwić Ministrowi ocenę realizacji celu Programu, a tym samym efektywniejsze wydatkowanie środków publicznych w kolejnych edycjach Programu. Uzasadnione jest to także tym, że Ministerstwo nie dysponowało wykazem bazy sportowej, wykorzystywanej do przygotowań zawodników kadry narodowej w letnich i zimowych sportach olimpijskich.

W ramach przeprowadzonych kontroli jednostkowych (skontrolowano 13 obiektów¹⁷) ustalono, że 10 obiektów sportowych było wykorzystywanych zarówno przez pzs rekomendujące inwestycję do Programu, jak również zrzeszone w nich kluby sportowe i związki wojewódzkie. W pozostałych trzech przypadkach z obiektów sportowych korzystały pzs i kluby sportowe. Również wyniki przeprowadzonego badania kwestionariuszowego (dotyczącego 34 obiektów) wykazały, że 25 obiektów sportowych było wykorzystywanych bezpośrednio przez pzs rekomendujące inwestycję do Programu oraz zrzeszone w nich związki wojewódzkie, a w ośmiu przypadkach przede wszystkim przez zrzeszone w nich kluby sportowe, natomiast jeden obiekt nie był wykorzystywany ani przez rekomendujący pzs ani zrzeszone w nim kluby sportowe¹⁸. Skontrolowani beneficjenci wykorzystywali obiekty na zawody sportowe

¹⁶ W Giżycku, Spale, Szczyrku, Wałczu, Władysławowie, Zakopanem.

¹⁷ W ramach skontrolowanych przez NIK 22 zadań inwestycyjnych, 16 dotyczyło budowy, przebudowy lub remontów obiektów sportowych (w tym trzy były niezakończone), a sześć zakupów wyposażenia sportowego i urządzeń do obsługi obiektów COS.

¹⁸ W ramach zadania „Budowa stadionu lekkoatletycznego – kat. I” realizowanego przez Stadion Śląski sp. z o.o., dofinansowanie 10 mln zł.

OCENA OGÓLNA

o charakterze ogólnopolskim, europejskim lub światowym, natomiast w ośmiu z 34 obiektów objętych badaniem kwestionariuszowym zawodów nie zorganizowano.

Ponadto w ramach kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące m.in.:

- sposobu zawierania i realizacji przez COS umów marketingowych (265,1 tys. zł);
- udzielenia przez beneficjenta zamówień publicznych bez stosowania Prawa zamówień publicznych (358,4 tys. zł);
- nieprzeprowadzania przez beneficjentów kontroli stanu technicznego obiektów sportowych, nieprowadzenia i nierzetelnego prowadzenia książki obiektu budowlanego.

3. SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI

W latach 2015–2020 Minister wspierał rozwój infrastruktury na potrzeby sportu wyczynowego ze środków FRKF w ramach corocznych edycji Programu (na lata 2015–2020). W Programie jako cel przyjęto rozwój bazy obiektów sportowych, służących polskiemu sportowi wyczynowemu, zapewniających odpowiednie warunki dla szkolenia i treningu sportowców, przygotowania zawodników oraz organizacji zawodów. Inwestycje miały dotyczyć budowy, przebudowy lub remontów obiektów specjalistycznych, spełniających standardy międzynarodowe, mogących stać się areną ważnych zawodów i imprez sportowych rangi ogólnopolskiej, europejskiej czy światowej. Program obejmował w szczególności inwestycje w miejscach, gdzie prowadzone będą szkolenia centralne, w tym inwestycje COS. Ogłoszony przez Ministra Program (edycje 2015–2020) zawierał informacje wymagane w obowiązujących przepisach rozporządzeń Ministra dotyczących dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych i przekazywania środków z FRKF. Minister w Programie (edycje 2015–2020) określił szczegółowe zasady i tryb udzielania dofinansowania w dwóch etapach, tj.: składania zgłoszeń zadań inwestycyjnych przez wnioskodawców i zasad kwalifikowania zgłoszeń do Planu Wieloletniego i Planu Rocznego oraz zasad kwalifikowania zadań ujętych w Planie Rocznym do udzielenia dofinansowania. Zdaniem NIK przyjęcie tych zasad było uzasadnione oraz umożliwiało lepsze przygotowanie przez beneficjentów zadań inwestycyjnych do realizacji. [str. 25–26]

Program inwestycji
o szczególnym znaczeniu
dla sportu

Dokumentami strategicznymi określającymi w latach 2016–2020 cele, priorytety oraz kierunki interwencji w zakresie rozwoju sportu były PRS 2020 i Aktualizacja PRS 2020. W dokumentach tych dokonano diagnozy istniejącego stanu infrastruktury sportowej przeznaczonej m.in. na potrzeby sportu wyczynowego w Polsce. W PRS 2020 (i Aktualizacji PRS 2020) w ramach celu szczegółowego 4, kierunków interwencji 4.2.4. i 4.3.1. przyjęto wskaźnik odnoszący się do rozwoju infrastruktury sportowej w sporcie wyczynowym, tj. „Odsetek polskich związków sportowych w sportach olimpijskich, dla których COS zapewnia bazę i sprzęt umożliwiający prowadzenie szkolenia sportowego” w wartości docelowej 61% (na 2020 r.). Ponadto w DI PRS 2020 określono narzędzia realizacji ww. kierunków interwencji PRS 2020, tj. narzędzie nr 35. „Wsparcie rozwoju specjalistycznej infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego”, którego miernikiem była „Liczba zadań inwestycyjnych zrealizowanych w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym” (od 2019 r. „Liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym (w szt.)”) oraz narzędzie nr 36. „Opracowanie strategii rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu do roku 2020”, którego miernikiem była „Liczba opracowanych Strategii rozwoju COS do roku 2020”. Zdaniem NIK przyjęte wskaźniki i mierniki pozwalały na pomiar rozwoju infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego oraz strategiczną ocenę rozwoju tego obszaru.

Dokumenty strategiczne
rozwoju sportu, w tym
infrastruktury dla sportu
wyczynowego

Zdaniem NIK Program wpisywał się w realizację strategicznych założeń PRS 2020 i jego aktualizacji oraz DI PRS 2020 w zakresie rozwoju infrastruktury sportu wyczynowego. [str. 28–30]

**Realizacja wskaźnika
PRS 2020 i mierników
DI PRS 2020**

Wykonanie wskaźnika „Odsetek polskich związków sportowych w sportach olimpijskich, dla których COS zapewnia bazę i sprzęt umożliwiający prowadzenie szkolenia sportowego” w latach 2016–2019 wynosiło odpowiednio: 43%, 50%; 50% i 45%. Wahania wykonania wskaźnika w poszczególnych latach wynikały m.in. ze zmieniającej się liczby związków w sportach olimpijskich, związanej ze zmianami w programie igrzysk olimpijskich. Zdaniem NIK osiągnięte wartości ww. wskaźnika w latach 2016–2019 wskazują na wysoki poziom prawdopodobieństwa nieosiągnięcia planowanej wartości docelowej wskaźnika na 2020 r. (61%).

Natomiast mierniki narzędzi DI PRS 2020 zostały w latach 2016–2019, w większości osiągnięte, tj.:

- miernik „Liczba zadań inwestycyjnych zrealizowanych w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym”: w 2016 r. (planowana 25/osiągnięta 33); w 2017 r. (35/40); w 2018 r. osiągnięta 71; w 2019 r. (75/71). Niższa realizacja miernika w 2019 r. wynikała z opóźnień w realizacji zadań przez beneficjentów spowodowanych, m.in. przedłużającym się procesem przygotowawczym inwestycji, który przełożył się na przesunięcie dofinansowania z 2019 r. na 2020 r. i lata następne;
- miernik „Liczba opracowanych Strategii rozwoju COS do roku 2020”: w 2016 r. (planowana 1/osiągnięta 0); w 2017 r. (1/1), przy czym strategia nie została zatwierdzona przez Ministra ze względu na uwagi zgłoszone przez departamenty Ministerstwa. Miernik został zrealizowany – Minister zaakceptował 12 czerwca 2019 r. opracowaną *Strategię rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu na lata 2019–2022*. [str. 30]

**Nieokreślenie
w DI PRS 2020 wartości
mierników**

Minister nie określił planowanej na 2018 r. wartości mierników narzędzi DI PRS 2020 nr 35. i nr 36. Wartości mierników na 2018 r. miały zostać umieszczone w aktualizacji DI PRS 2020, która miała zostać przyjęta po aktualizacji PRS 2020, jednakże rozpoczęte w 2018 r. prace nad aktualizacją PRS 2020 zakończyły się w 2019 r. i w związku z tym, w 2018 r. nie uaktualniono DI PRS 2020 oraz nie określono planowanych wartości mierników. Zaniechanie określenia wartości mierników zdaniem NIK było działaniem nierzetelnym, a podjęcie działań w zakresie aktualizacji PRS 2020 nie zwalniało Ministra z określenia ich planowanej wartości. [str. 30]

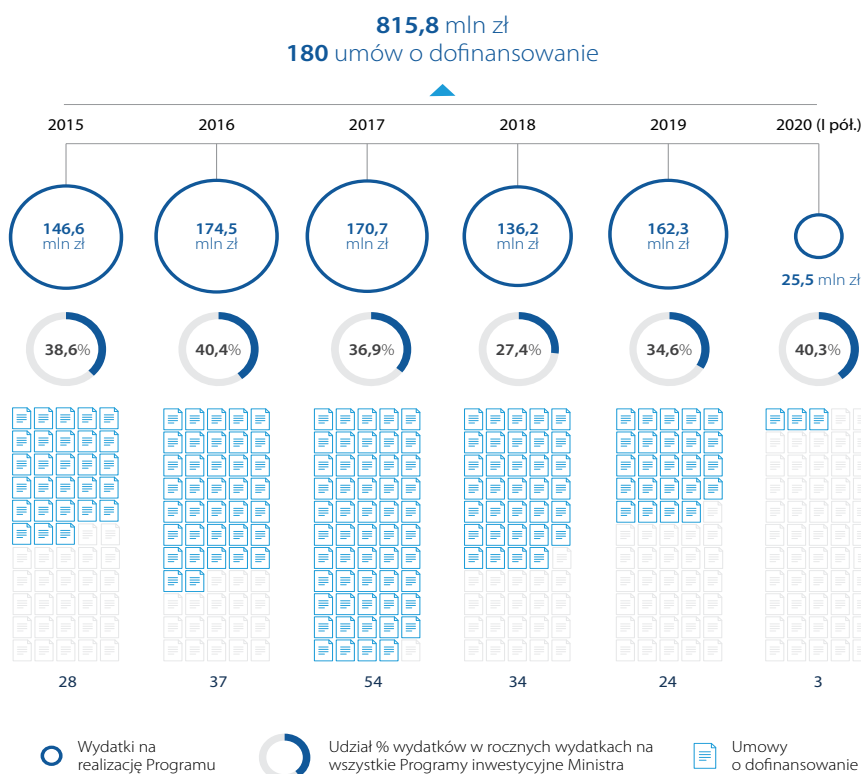
**Przeznaczenie
815,8 mln zł na realizację
Programu**

Minister w latach 2015–2020 (I półrocze) na realizację zadań inwestycyjnych w ramach Programu wydatkował z FRKF 815,8 mln zł, co stanowiło 35% ogółu wydatków inwestycyjnych z Funduszu (2303,4 mln zł). Program dotyczył inwestycji w obiektach sportowych na terenie całego kraju, realizowanych przez beneficjentów m.in. uczelnie, jst, samorządowe jednostki organizacyjne, podmioty posiadające osobowość prawną prowadzące działalność w zakresie kultury fizycznej w kwocie 677 mln zł (83%), COS – 124,9 mln zł (15,3%) i IS-PIB – 13,9 mln zł (1,7%). W kontrolowanym okresie zawarto ogółem 180 umów o dofinansowanie. Wydatki na Program wynosiły: 146,6 mln zł w 2015 r., 174,5 mln zł w 2016 r., 170,7 mln zł w 2017 r., 136,2 mln zł w 2018 r., 162,3 mln zł w 2019 r. i 25,5 mln zł w 2020 r. (I półrocze). [str. 31]

SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI

Infografika nr 1

Wydatki Ministra ze środków FRKF na realizację Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu w latach 2015–2020 (I półrocze)

Źródło: opracowanie własne NIK.

W latach 2015–2020 (I półrocze) COS (Centrala COS w Warszawie i sześć OPO) w ramach Programu realizował 73 umowy o dofinansowanie zadań i zakupów inwestycyjnych, z tytułu których wydatkowano z FRKF 124,9 mln zł, w tym: 4,6 mln zł w 2015 r., 50,8 mln zł w 2016 r., 22,4 mln zł w 2017 r., 34,4 mln zł w 2018 r., 12,7 mln zł w 2019 r. Z kwoty 124,9 mln zł, Centrala COS w Warszawie w latach 2015–2019 wykorzystwała dofinansowanie w wysokości 7,2 mln zł (5,8%), a sześć OPO – 117,7 mln zł (94,2%). Dofinansowane zadania służyły celom sportowym, obejmowały m.in. budowę, przebudowę, modernizację i remonty obiektów sportowych, zakupy wyposażenia i sprzętu do obsługi obiektów oraz zadania i zakupy w zakresie poprawy bazy noclegowej i gastronomicznej. [str. 31–32]

Udział procentowy województw w kwocie wydatków ogółem z Programu¹⁹ na zadania inwestycyjne w latach 2015–2020 (I półrocze) wahał się od 0,8% do prawie 15%. Najwięcej środków FRKF Minister przeznaczył na zadania w województwie podkarpackim 14,8% (99 320,7 tys. zł), mazowieckim 13% (87 468 tys. zł), śląskim 10,6% (71 350 tys. zł), a najmniej w świętokrzyskim 3% (20 070 tys. zł), pomorskim 2,3% (15 389,6 tys. zł) i warmińsko-mazurskim 0,8% (5022 tys. zł). W Programie nie wprowadzono kryteriów przyznawania dofinansowania mających na celu równomierne rozwijanie bazy sportowej w województwach (np. dotychczasowych kwot przyznanych

Przeznaczenie
124,9 mln zł na rozwój
bazy sportowej COS

Dofinansowanie
w podziale
na województwa

¹⁹ Bez zadań realizowanych przez COS i IS-PIB.

Przyznawanie
dodatkowych punktów
bez wymogu uzasadnienia

dotacji lub liczby obiektów tego samego rodzaju w województwie m.in. stadionów piłkarskich, lekkoatletycznych, liczby klubów sportowych i ich członków w województwie). [str. 33]

Oceny zgłoszeń inwestycyjnych dokonywały powołane przez Ministra komisje (ocena wstępna i merytoryczna zgłoszeń przez komórki organizacyjne Ministerstwa), a oceny wniosków o dofinansowanie - zespoły (ocena formalna oraz ocena merytoryczna: ekonomiczna, techniczna i sportowa). Minister w procesie oceny zgłoszeń, od dnia 27 marca 2018 r. przyznał sobie (stosownie do § 2 ust. 8 Regulaminu prac komisji²⁰ oraz § 2 ust. 7 Regulaminu prac komisji²¹), prawo do przyznania dodatkowych ujemnych lub dodatnich punktów w karcie oceny końcowej zgłoszenia (poza punktacją przyznaną przez komisję), biorąc pod uwagę strategiczne znaczenie danej inwestycji dla rozwoju polskiego sportu (od -30 pkt do +30 pkt), a od dnia 2 lipca 2020 r. (zgodnie z § 2 ust. 7 Regulaminu prac komisji²²) od -50 pkt do +100 pkt. W wyżej wymienionych regulaminach nie wymagano uzasadniania przez Ministra przyznania ujemnej albo dodatniej punktacji dla zgłoszeń. Stwierdzono, że w latach 2018–2020 (I półrocze) Minister przyznał ogółem dodatkowe punkty dla 77 zgłoszeń (po +30 pkt w 76 przypadkach i +20 pkt w jednym przypadku), natomiast w 2018 r. odjął punkty dla 20 zgłoszeń (po -30 pkt w 19 przypadkach i -20 pkt w jednym przypadku). Zdaniem NIK, przyznawanie przez Ministra dodatkowej punktacji dla zgłoszeń, bez uzasadniania takiej decyzji stwarza ryzyko dla zapewnienia przejrzystości procesu udzielania dofinansowania oraz zasadności dokonywania oceny merytorycznej zgłoszeń przez komisję i komórki organizacyjne Ministerstwa. [str. 27]

Efekty realizacji
Programu

W wyniku realizacji Programu w latach 2015–2020 (I półrocze) zostało wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych przez beneficjentów (w tym COS) łącznie 72 nowe i istniejące obiekty sportowe, w tym: 20 hal sportowych, 14 stadionów lekkoatletycznych, dziewięć boisk piłkarskich, siedem narciarskich tras biegowych, sześć skoczni narciarskich, trzy hale widowiskowo-sportowe, dwa kryte baseny, dwa lodowiska oraz dziewięć innych obiektów sportowych (m.in. zadaszony tor lodowy, tory do sportów wrotkarskich). Dofinansowano również 40 zadań zakupu środków trwałych, w tym sprzętu treningowego i wyposażenia sportowego. [str. 40]

Zadania realizowane w COS służyły celom sportowym i obejmowały: budowę, przebudowę i remonty obiektów sportowych (m.in. budowę hali do gier plażowych i remont hali wielofunkcyjnej w OPO Spale; budowę areny lekkoatletycznej dla konkurencji rzutowych w OPO w Wałczu; przebudowę rozbiegu skoczni narciarskiej K-95 Skalite i przebudowę wyciągu orczykowego DOLINY II w OPO w Szczyrku; rozbudowę skoczni narciarskiej

²⁰ Stanowiącego załącznik do decyzji Nr 23 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie powołania i trybu działania Komisji do spraw inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu (Dz. Urz. Ministra SiT, poz. 34), dalej: Regulamin prac komisji z 2018 r.

²¹ Stanowiącego załącznik do decyzji Nr 24 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie powołania i trybu działania Komisji do spraw inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu (Dz. Urz. Ministra SiT, poz. 39), dalej: Regulamin prac komisji z 2019 r.

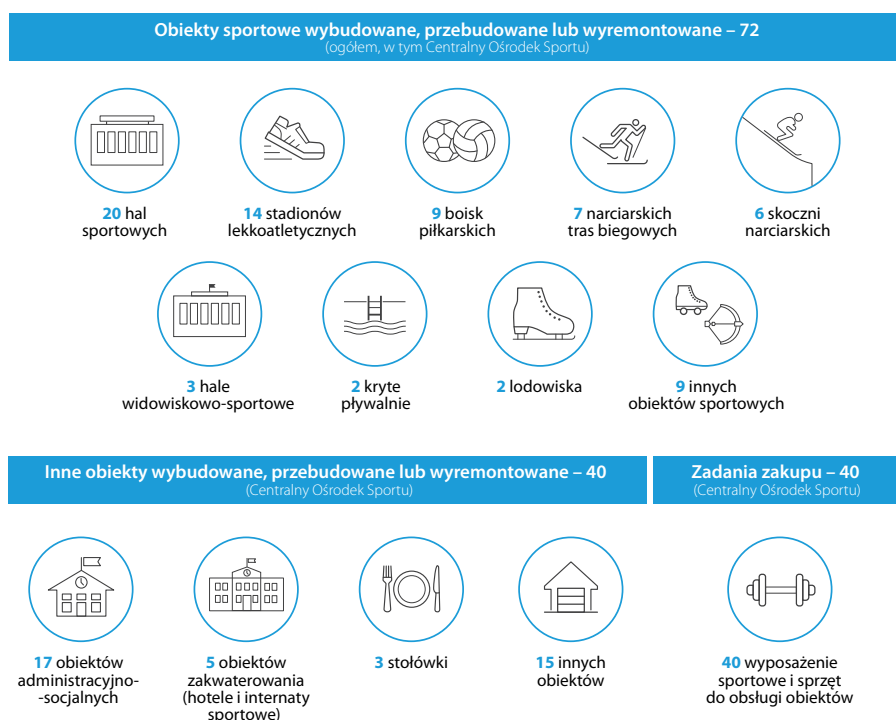
²² Stanowiącego załącznik do decyzji Nr 34 Ministra Sportu z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie powołania i trybu działania Komisji do spraw inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu (Dz. Urz. Ministra Sportu, poz. 42), dalej: Regulamin prac komisji z 2020 r.

SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI

Wielka Krokiew wraz z infrastrukturą towarzyszącą w OPO w Zakopanem), oraz zakup wyposażenia sportowego i sprzętu do obsługi obiektów sportowych (do Centrali COS w Warszawie i sześciu OPO). W ramach Programu wybudowano, przebudowano i wyremontowano w COS także obiekty administracyjno-socjalne (17), obiekty zakwaterowania, np. hotele, internaty (pięć), stołówki (trzy), a także inne obiekty (15). [str. 40–41]

Infografika nr 2

Efekty realizacji w latach 2015-2020 (I półrocze) Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu

Źródło: opracowanie własne NIK.

W ramach zrealizowanych przez skontrolowane jednostki 22 zadań inwestycyjnych wybudowano 10 nowych obiektów sportowych (trzy hale sportowe, stadion lekkoatletyczny, skocznnię narciarską, boisko piłkarskie, kompleks badawczo-rozwojowy do piłki nożnej złożony z boisk piłkarskich treningowych, krytą pływalnię, arenę lekkoatletyczną dla konkurencji rzutowych, wielofunkcyjną halę sportową z halą do podnoszenia ciężarów), a także przebudowano, zmodernizowano lub wyremontowano sześć obiektów sportowych (dwa stadiony miejskie, dwa stadiony LA, halę LA, pomieszczenia w obiekcie Torwar II w Centrali COS w Warszawie). Dokonano również dwóch zakupów sprzętu do obsługi obiektów sportowych oraz czterech zakupów doposażenia do obiektów sportowych i odnowy biologicznej do Centrali COS w Warszawie, OPO w Spale i OPO w Wałczu. Wartość dofinansowania z FRKF ww. zadań wyniosła ogółem 130,2 mln zł, środki własne beneficjentów 241,5 mln zł, a inne środki 6,5 mln zł (m.in. dotacja 5 mln zł Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z budżetu państwa część 38 – Szkolnictwo wyższe). [str. 36, 41–47]

Efekty w ramach
skontrolowanych zadań

Poprawa infrastruktury sportowej w latach 2015–2020 (I półrocze)

Realizacja Programu w latach 2015–2020 (I półrocze), przyniosła zasadnicze zmiany w infrastrukturze sportowej sportu wyczynowego. Kluczowe dla tego procesu były m.in.: budowa pierwszego krytego toru łyżwiarskiego; budowa kolejnych pływalni olimpijskich; wsparcie wiodących akademii piłki nożnej w kraju; zagęszczenie sieci certyfikowanych stadionów LA; budowa tras narciarskich, tras nartorolkowych i torów wrotkarskich; budowa specjalistycznych i wielofunkcyjnych hal sportowych; modernizacja wszystkich OPO i IS-PIB. W wyniku ww. inwestycji, poprawiła się baza sportowa sportów olimpijskich letnich²³ i zimowych²⁴. Zadania inwestycyjne realizowane w ramach Programu zapewniały także warunki do przygotowania zawodników kn do zawodów sportowych (m.in. IO, MŚ, ME) oraz warunki do organizacji zawodów rangi światowej, europejskiej i ogólnopolskiej. [str. 41]

Zapewnienie bazy sportowej COS dla pzs w 2015 r. i 2020 r.

W *Strategii rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu na lata 2019–2022*, zaakceptowanej przez Ministra 12 czerwca 2019 r. założono rozszerzenie oferty sportowej COS obejmującej usługi dla pzs oraz zwiększenie liczby pzs, dla których COS zapewni warunki treningowe. Na dzień 31 grudnia 2015 r. spośród 72 pzs (36 sportów olimpijskich i 36 nieolimpijskich) COS zapewniał warunki treningowe infrastrukturalne: pełne dla 40 pzs (23 sportów olimpijskich i 17 sportów nieolimpijskich) oraz niepełne dla 19 pzs (dziewięciu olimpijskich i 10 nieolimpijskich), zaś nie zapewniał dla 13 pzs (czterech olimpijskich²⁵ oraz dziewięciu nieolimpijskich²⁶). Natomiast na 30 czerwca 2020 r. zapewniał warunki treningowe: pełne dla 43 pzs (24 sportów olimpijskich i 19 sportów nieolimpijskich), niepełne dla 15 pzs (ośmiu olimpijskich i siedmiu nieolimpijskich), zaś nie zapewniał szkolenia dla 14 pzs (czterech olimpijskich i 10 nieolimpijskich). W kontrolowanym okresie wzrosła liczba pzs, dla których COS zapewniał pełne warunki treningowe, o jeden związek sportu olimpijskiego (Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego), a także wzrosła liczba pzs, którym COS nie zapewniał szkolenia (Polski Związek Sportów Wrotkarskich). [str. 35–36]

Wzrost wykorzystania bazy sportowej COS na szkolenie pzs i szkolenie klubowe

Ogółem w latach 2015–2019 wzrosło wykorzystanie obiektów sportowych COS (Centrali COS w Warszawie i sześciu OPO) w szkoleniu skróconym i stacjonarnym²⁷ przez pzs, z 347 308 do 443 919 osobowejść (o 28%) oraz szkoleniu klubowym, z 437 806 do 712 972 osobowejść (o 63%). [str. 48]

²³ Poza baseballlem/softballem, golfem, jeździectwem, kolarstwem, skateboardingiem i żeglarstwem.

²⁴ Poza bobslejami, saneczkarstwem i skeletonem (sporty te wymagają jednego obiektu, tj. krytego toru lodowego).

²⁵ Polski Związek Bobslei i Skeletonu, Polski Związek Golfa, Polski Związek Jeździecki, Polski Związek Sportów Saneczkowych.

²⁶ Aeroklub Polski, Polska Federacja Pentaque, Polski Związek Bilardowy, Polski Związek Bocci, Polski Związek Kręglarski, Polski Związek Motorowy, Polski Związek Psich Zaprzęgów, Polski Związek Snookera, Polski Związek Squasha.

²⁷ Szkolenie skrócone to szkolenie, w którym uczestniczą zawodnicy kn z pzs korzystający z obiektów sportowych COS, bez noclegu (liczone w osobowejściach). Szkolenie stacjonarne to szkolenie, w którym uczestniczą zawodnicy kn z pzs, kadry olimpijskiej w programie zgrupowania sportowego, imprez i zawodów sportowych, którzy korzystają z noclegu (liczone w osobodniach).

W latach 2015–2019 nastąpił także wzrost wykorzystania ogółem bazy noclegowej w ramach szkolenia stacjonarnego pzs w sześciu OPO posiadających bazę noclegową (w Giżycku, Spale, Szczyrku, Wałczu, Władysławowie, Zakopanem), z 138 423 do 168 975 osobodni, tj. o 22%. W ww. okresie zwiększyła się również liczba zgrupowań zawodników z pzs o 41% (z 975 do 1371) oraz szkolonych zawodników z kn seniorskich, juniorskich i młodzieżowych o 19% (z 22 330 do 26 548). [str. 49–50]

Wykorzystanie obiektów sportowych OPO ogółem na szkolenie pzs było w latach 2015–2019 wyższe o 53% niż wykorzystanie bazy sportowej na cele komercyjne (2 129 252 osobowejsć/1 393 374 osobowejsć). Natomiast w Centrali COS w Warszawie pzs tylko w niewielkim stopniu korzystały z lodowiska Torwar II (w 2015 r. – 815 osobowejsć, w 2016 r. – 420, w 2017 r. – 1415, w 2018 r. – 1121, w 2019 r. – 776, w I półroczu 2020 r. obiekt był zamknięty w związku z epidemią COVID-19). Wykorzystanie obiektów sportowych w przez pzs (42 738 osobowejsć) było niższe, niż na szkolenie klubowe (581 890 osobowejsć) i cele komercyjne (1 693 850 osobowejsć), co wynikało z charakteru obiektu hali widowiskowo-sportowej (Torwar I) i niskiego zapotrzebowania pzs na szkolenie na lodowisku (Torwar II). Jednocześnie stwierdzono, że w latach 2016–2018 sposób ewidencji wykorzystania obiektów był nierzetelny, ponieważ w przypadku Torwar I ewidencjonowano liczbę osobowejsć na szkolenie pzs, uwzględniając oprócz zawodników kibiców. [str. 48–49]

Wyższe wykorzystanie bazy COS na szkolenie pzs

Przeprowadzone w COS w latach 2015–2020 (I półrocze) badanie ankietowe w sześciu OPO zadowolenia m.in. zawodników trenujących w pzs lub w innych podmiotach działających w zakresie kultury fizycznej (stosunek trenujących na obiektach COS zawodników zadowolonych z infrastruktury sportowej i pozytywnie oceniających rozwój zaplecza sportowego COS do ogólnej liczby ankietowanych) wykazało poziom zadowolenia, od 84% do 100%. Najniższy poziom, od 59% do 93% odnotowywano w Centrali COS w Warszawie. [str. 49]

Wysoki poziom zadowolenia zawodników trenujących w OPO

W COS, w 2019 r. w porównaniu do roku 2015, wzrosła liczba organizowanych zawodów sportowych o charakterze światowym (z sześciu do 12) i ogólnopolskim (z 68 do 100), natomiast spadła o charakterze europejskim (z 30 do 21), co zdaniem NIK było niezależne od działań COS. Niższe wykorzystanie bazy COS w I półroczu 2020 r. wynikało z ograniczeń w związku z epidemią COVID-19. W obiektach COS (Centrali COS w Warszawie i OPO), dofinansowanych w ramach Programu, w latach 2015–2020 (I półrocze) zorganizowano łącznie 346 zawodów sportowych, w tym 30 o charakterze światowym, 45 o europejskim i 271 o ogólnopolskim. [str. 56–57]

Wzrost wykorzystania bazy COS na organizację zawodów sportowych

Minister wprowadził w Programie (edycje 2015–2020) dla beneficjentów wymóg rekomendowania realizacji zadania przez pzs, z wyjątkiem zadań realizowanych przez COS, Instytut Sportu i Polskie Laboratorium Antydopingowe. Dla COS nie wprowadzono tego wymogu, ponieważ cała baza sportowa w ramach działalności podstawowej COS dedykowana jest sportowi wyczynowemu, w przypadku Instytutu Sportu dofinansowane zadania nie dotyczyły obiektów sportowych, a Polskiemu Laboratorium Antydopingowemu Minister nie udzielał dofinansowania. W zgłoszeniu

Wymóg uzyskania od pzs rekomendacji inwestycji

zadania inwestycyjnego beneficjenci byli zobowiązani do określenia m.in. kategorii i przeznaczenia obiektu; potencjału sportowego lokalizacji inwestycji (klubów sportowych, liczebności zawodników, potencjału kadry szkoleniowej trenerskiej i instruktorskiej, osiągnięć sportowych); zapotrzebowania na obiekt dla rozwoju danego sportu. Ponadto wymagano określenia planowanego wykorzystania obiektu przez pzs m.in. na rozgrywki/zawody, liczbę godzin przeznaczonych na szkolenie i treningi (w skali miesiąca/roku), złożenia oświadczenia o uzgodnieniu z pzs projektu budowlanego zadania oraz oświadczenia o zawarciu do dnia zakończenia realizacji zadania porozumienia/umowy o współpracy z pzs na korzystanie z obiektu. [str. 27]

Nieprawidłowości w zawieraniu i realizacji porozumień/umów o współpracy z pzs na korzystanie z obiektu

Skontrolowani beneficjenci, zgodnie z wymogami Programu podpisali porozumienie lub umowę o współpracy z pzs na korzystanie z obiektu sportowego na cele sportu wyczynowego, jednakże w jednej uczelni (Gdański Uniwersytet Medyczny) takiego porozumienia nie zawarto, a w jednej gminie w porozumieniu nie określono wymaganego minimalnego 10-letniego okresu jego obowiązywania (gmina Czarny Dunajec). Stanowiło to naruszenie zapisów Programu i umowy o dofinansowanie. Ponadto, w przypadku dwóch beneficjentów nie egzekwowano od pzs harmonogramów realizacji szkolenia, pomimo że miały być składane przez pzs (gmina Raszyn, Gdański Ośrodek Sportu). [str. 51]

Niepełne monitorowanie wykorzystania obiektów sportowych

Wykorzystanie obiektów sportowych dofinansowanych w ramach Programu na przygotowania zawodników kn, szkolenie zawodników pzs oraz organizację zawodów o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim nie było w Ministerstwie monitorowane (z wyjątkiem systemowego monitorowania prowadzonego w COS). Minister nie przyjął w Programie (i umowie o dofinansowanie), ani w wymogach porozumienia/umowy o współpracy beneficjenta z pzs rekomendującym inwestycję do Programu, zasad i parametrów monitorowania wykorzystania obiektu na potrzeby sportu wyczynowego (np. w okresie rocznym, 2-letnim, 5-letnim), w tym wykorzystania obiektu przez pzs i na szkolenie klubowe (np. liczba szkoleń, liczba dni lub godzin szkolenia w roku, liczba korzystających pzs i klubów sportowych, liczba zawodników z pzs i zawodników z klubów sportowych). Zdaniem NIK wprowadzenie elementu monitorowania (np. w cyklu rocznym, 2-letnim, 5-letnim) może ułatwić Ministrowi ocenę realizacji celu Programu, w tym wspieranie inwestycji potrzebnych obiektów sportowych, wykorzystywanych na przygotowania kn i szkolenie zawodników przez pzs, a tym samym efektywniejsze wydatkowanie środków publicznych w kolejnych edycjach Programu. [str. 59–60]

Wykorzystanie skontrolowanych obiektów

Przeprowadzone przez NIK kontrole beneficjentów wykazały, że z dofinansowanych 13 obiektów sportowych²⁸, 10 obiektów było wykorzystywanych bezpośrednio przez pzs rekomendujące inwestycje do Programu oraz zrzeszone w nich kluby sportowe i związki wojewódzkie (w tym trzy obiekty bezpośrednio wykorzystywały pzs), a trzy obiekty (obiekty COS) przez pzs oraz kluby sportowe. Wszystkie z 13 obiektów były wykorzystywane przez

²⁸ Zadania zakończone, tj. z wyłączeniem beneficjentów, którzy nie zakończyli realizacji zadań: miasto Biała Podlaska, miasto Stalowa Wola, Akademia Piłkarska Legii sp. z o.o.

kluby sportowe na szkolenie klubowe (100%). Ponadto z 13 ww. obiektów, zawody sportowe o charakterze światowym zorganizowano w sześciu (46%), o europejskim – w ośmiu (62%), o ogólnopolskim – w 13 (100%).
[str. 52–55]

Wykorzystanie obiektów sportowych przez pzs, na szkolenie klubowe i zawody sportowe przeprowadzono poprzez badanie kwestionariuszowe 33 beneficjentów (nie objętych kontrolą NIK), realizujących 34 zadania inwestycyjne. Badanie wykazało, że z 34 obiektów sportowych, 25 wykorzystywały bezpośrednio pzs rekomendujące inwestycje do Programu oraz zrzeszone w nich związki wojewódzkie, a osiem zrzeszone w nich kluby sportowe. Natomiast jeden obiekt nie był wykorzystywany przez rekomendujący inwestycję pzs ani kluby sportowe. Na szkolenie klubowe wykorzystywano ogółem 32 obiekty (94%), a dwa nie były wykorzystywane (6%). W ośmiu obiektach (24%) nie zorganizowano zawodów sportowych o charakterze światowym, europejskim lub ogólnopolskim (w 10 zorganizowano zawody o charakterze światowym – 29%, w 14 o europejskim – 41%, w 26 o ogólnopolskim – 76%).
[str. 55–56]

Wykorzystanie obiektów – badanie kwestionariuszowe

Ministerstwo nie dysponowało wykazem (inwentaryzacją) bazy sportowej przeznaczonej do uprawiania sportów olimpijskich letnich i zimowych, wykorzystywanych do przygotowań zawodników kn do udziału w IO, MŚ i ME. Stanowiło to brak realizacji skierowanego do Ministra w 2018 r. wniosku systemowego w ramach kontroli NIK dotyczącej wspierania wyczynowego uprawiania sportów zimowych²⁹. Posiadało natomiast opracowania w zakresie obiektów dla niektórych letnich sportów olimpijskich, prowadziło działania w zakresie ich aktualizacji, jak również podjęło działania w celu inwentaryzacji bazy obiektów dla sportów zimowych (przygotowano wstępne robocze zestawienie), jednak do zakończenia czynności kontrolnych NIK działania te nie zostały zakończone.
[str. 60]

Brak wykazu bazy sportowej w sportach olimpijskich

Minister prawidłowo udzielał dofinansowania na realizację zadań i zakupów inwestycyjnych. W objętych badaniem 15 umowach o dofinansowanie (dofinansowanie 95,8 mln zł, tj. 11,7% wydatków na realizację Programu w latach 2015–2020 I półrocze), złożone zgłoszenia inwestycyjne i wnioski o dofinansowanie dotyczyły realizacji zadań zgodnych z katalogiem zadań inwestycyjnych określonych w Programie. Dofinansowania były udzielane zgodnie z przepisami prawa określającymi szczegółowe warunki uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań, tryb składania wniosków oraz przekazywania środków z FRKF, Programem oraz regulacjami wewnętrznymi.
[str. 33–34]

Udzielanie dofinansowania zgodne z wymogami

Skontrolowani beneficjenci, w ramach objętych badaniem 22 zadań inwestycyjnych realizowanych przez 16 skontrolowanych beneficjentów³⁰ prawi-

W większości prawidłowe rozliczenie wydatków

²⁹ W informacji o wynikach kontroli pt. Wspieranie wyczynowego uprawiania sportów zimowych (nr P/17/029) sformułowano wniosek do Ministra dotyczący przeprowadzenia inwentaryzacji obiektów sportów zimowych w Polsce, wykorzystywanych do szkolenia zawodników kadry narodowej, w tym analizy stopnia ich wykorzystania oraz potrzeb pzs.
<https://www.nik.gov.pl/kontrole/P/17/029/>

³⁰ Według stanu na 30 czerwca 2020 r. trzy zadania nie zostały zakończone (znajdowały się w trakcie realizacji), natomiast 19 zadań zakończono i rozliczono.

dłowo realizowali i rozliczali wydatki na zadania inwestycyjne, z wyjątkiem jednego zadania. Gmina Czarny Dunajec nieprawidłowo rozliczyła dofinansowanie w kwocie 21,6 tys. zł na realizację zadania „Budowa skoczni narciarskich HS16 i HS30 z budynkiem zaplecza w Chochołowie” na podstawie faktury za opracowanie projektu budowlano-wykonawczego skoczni narciarskiej, którą opłacono 1 grudnia 2015 r. Było to niezgodne z pkt 6 podrozdziału VI. Zakres i rodzaje wydatków kwalifikowanych Programu – edycja 2017, stanowiącym, że dofinansowane ze środków FRKF mogą być tylko te wydatki, które zostały poniesione nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2017 r. Naruszało to także § 6 pkt 8 umowy o dofinansowanie, zgodnie z którym kopie faktur i rachunków mogą dotyczyć tylko wydatków ponoszonych przez wnioskodawcę nie wcześniej niż od 1 stycznia roku, w którym został złożony wniosek inwestycyjny (wniosek złożono 20 czerwca 2017 r.). W Ministerstwie nierzetelnie rozliczono ww. dofinansowanie zadania, niezgodnie z pkt 6 podrozdziału VI. Programu – edycja 2017 i § 6 pkt 8 umowy o dofinansowanie, co było spowodowane błędem pracownika Ministerstwa. [str. 34]

Prawidłowe prowadzenie ewidencji księgowej, z wyjątkiem dwóch zadań

Dla dofinansowanych zadań skontrolowani beneficjenci prowadzili wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dofinansowania z FRKF oraz wydatków na realizację zadań, tj. zgodnie z umową o dofinansowanie i przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³¹. Stwierdzono natomiast nierzetelne księgowanie na wyodrębnionych kontach kosztowych wydatków ze środków FRKF oraz ze środków własnych gminy, niezgodnie z przyjętą zasadą proporcjonalności (w gminie Czarny Dunajec). Ponadto nie wyodrębniono konta analitycznego (rachunek bankowy) dla wydatków na zadanie inwestycyjne oraz nie ewidencjonowano wydatków dofinansowania w podziale na wydatki kwalifikowane i niekwalifikowane, co było niezgodne z § 5 ust. 5 umowy o dofinansowanie oraz zasadami (polityką) rachunkowości (w gminie Raszyn). [str. 36–37]

Brak w dokumentacji rozliczeniowej weryfikacji progów dofinansowania i kosztów kwalifikowanych

Ministerstwo, w dokumentacji dotyczącej rozliczenia zadania inwestycyjnego oraz w karcie rozliczenia zadania nie wprowadziło zapisów potwierdzających spełnienie wymogów Programu (edycji 2015–2020) w zakresie nieprzekroczenia progów dofinansowania w stosunku do wydatków kwalifikowanych (do 50%, 70%, 99%), a także progów kosztów kwalifikowanych wykonania elementów dodatkowych (10%) oraz ruchomego wyposażenia sportowego i wyposażenia służącego do utrzymania obiektu (20%). Składane przez beneficjentów, rozliczenia końcowe dofinansowania w zakresie rzeczowym i finansowym, nie zawierały informacji o wysokości kosztów kwalifikowanych inwestycji oraz zachowaniu ww. progów. Stosowana w Ministerstwie „Karta rozliczenia zadania inwestycyjnego dofinansowanego ze środków FRKF” również nie zawierała weryfikacji spełniania tych wymogów. Zdaniem NIK dokumentacja rozliczeniowa, sporządzana przez beneficjentów na przygotowanych przez Ministerstwo formularzach, powinna zawierać potwierdzenie spełnienia przez beneficjentów wszystkich warunków wymaganych w Programie. Minister poinformował, że spełnianie ww. warunków zostanie uwzględnione w aktualizacji dokumentów programowych. [str. 28]

³¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, dalej: ustawa o rachunkowości.

W ramach dofinansowanych zadań beneficjenci udzielali zamówień publicznych m.in. na realizację robót budowlanych i dostawę sprzętu sportowego, zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych (Centrala COS w Warszawie, OPO w Spale i w Wałczu, uczelnie, jst, samorządowe jednostki organizacyjne) oraz z zasadami konkurencyjności i przejrzystości (spółka z o.o.). Nieprawidłowości stwierdzono w dwóch jst. W gminie Karpacz udzielono trzech zamówień publicznych na łączną kwotę 358,4 tys. zł, z naruszeniem art. 7 ust. 3 Prawa zamówień publicznych w związku z art. 44 ust. 4 ustawy o finansach publicznych oraz regulacji wewnętrznych, a w gminie Raszyn – w postępowaniu o zamówienie publiczne nie określono organizacji, trybu pracy oraz zakresu obowiązków członków komisji przetargowej, co stanowiło naruszenie art. 21 ust. 3 Prawa zamówień publicznych. Ponadto w Centrali COS w Warszawie, protokół z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego nie zawierał podpisu osoby zatwierdzającej protokół, co było niezgodne z § 2 ust. 2 pkt 24 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego³². Nieprawidłowości w gminie Raszyn i Centrali COS w Warszawie nie miały wpływu na wybór wykonawców.

Nieprawidłowości
w udzielaniu zamówień
publicznych przez trzech
beneficjentów

Beneficjenci prawidłowo realizowali zamówienia o wartości nieprzekraczającej 30 tys. euro, dotyczące m.in. nadzoru inwestorskiego oraz dostawy sprzętu i wyposażenia obiektów sportowych. [str. 38–39]

W *Strategii rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu na lata 2019–2022*, założono realizację inwestycji, z których część nie była realizowana. Założono m.in. 14 zadań inwestycyjnych, których realizacja miała nastąpić do 2020 r., jednak na dzień zakończenia czynności kontrolnych NIK tylko trzy z nich były w trakcie realizacji, jedno zrealizowano, realizację trzech przełożono na lata następne, w przypadku pięciu planowane były zmiany, a z realizacji dwóch zrezygnowano (w tym m.in. z budowy lodowiska Torwar III w Centrali COS w Warszawie). W trakcie czynności kontrolnych NIK, dyrektor COS poinformował Ministra o konieczności aktualizacji strategii. Zdaniem NIK strategia wymaga aktualizacji w zakresie planowanych i zrealizowanych inwestycji. [str. 47]

Niepełna realizacja
Strategii rozwoju COS
na lata 2019–2022

Zawarte przez COS w latach 2017–2020 umowy najmu dwóch pomieszczeń w obiekcie Torwar II w Centrali COS w Warszawie, wyremontowanych w ramach zadania dofinansowanego ze środków Programu³³, zostały sporządzone w sposób nierzetelny. Nie zawierały zapisów zobowiązujących najemców do wykorzystania pomieszczeń na cele sportowe, pomimo iż zgodnie z § 15 ust. 2 umowy, w okresie trwałości zadania inwestycyjnego (10 lat), wnioskodawca zobowiązany był utrzymać funkcje sportowe obiektu, którego dotyczy zadania inwestycyjne, a także bez zgody Ministra nie wynajmować i nie wydzierżawiać obiektu w sposób ogranicza-

Nierzetelne zawieranie
umów na wykorzystanie
pomieszczeń w Centrali
COS w Warszawie

³² Dz. U. poz. 1128. Rozporządzenie zostało uchylone z dniem 1 stycznia 2021 r. Od 1 stycznia 2021 r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. poz. 2434).

³³ Na podstawie umowy z Ministrem Sportu i Turystyki nr 2016/0256/0094/SubA/DIS/S z dnia 7 października 2016 r. na remont szatni i pomieszczeń sanitarnych w hali Torwar II COS w Warszawie – etap II.

jący jego funkcjonalność sportową. Z treści umów z najemcami wynika, że pomieszczenia były przeznaczone na cele biurowe: pomieszczenie nr 16 (od 4 grudnia 2017 r. do 10 września 2018 r. oraz od 7 sierpnia 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK), a pomieszczenie nr 24 (od 1 marca 2017 r. do 30 kwietnia 2019 r.). [str. 50]

**Nieprawidłowości
w zawieraniu i realizacji
umów marketingowych
w COS**

Dyrektor COS z pominięciem procedur wewnętrznych COS dotyczących udzielania zamówień publicznych w zakresie rozpoznania rynku zawierał umowy marketingowe z dwoma firmami, których przedmiotem było świadczenie usług współpracy z pzs osób niepełnosprawnych oraz prowadzenie biura prasowego COS, na które wydatkowano 109,8 tys. zł. Zdaniem NIK wskazana przez dyrektora COS potrzeba realizacji wniosków pokontrolnych z kontroli NIK³⁴ nie zwalniała go od stosowania wewnętrznych regulacji w zakresie rozpoznania rynku. Ponadto nie wystąpiły przesłanki uzasadniające odstępianie od wewnętrznych procedur COS, bowiem na rynku istniało wiele podmiotów realizujących usługi prowadzenia biura prasowego. [str. 60–61]

W COS nierzetelnie nadzorowano wykonanie umów marketingowych. COS wydatkował łącznie 134,1 tys. zł na realizację usług, których wykonanie nie zostało w żaden sposób udokumentowane, tj. nie posiadał 16 z 18 raportów z realizacji umów (z jedną firmą), natomiast 23 raporty nie zawierały akceptacji COS dla umów z czterema firmami. [str. 61]

Ponadto COS nie posiadał potwierdzenia efektów realizacji umowy z jedną firmą, na świadczenie usług współpracy z pzs osób niepełnosprawnych. Skutkiem powyższego było niegospodarne wydatkowanie 21,2 tys. zł, niezgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, tj. bez zachowania zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Zdaniem NIK nie wyegzekwowano prawidłowo od zleceńbiorky wyników prac, pomimo wydatkowania środków publicznych. [str. 61–62]

**Realizacja procesu
budowlanego**

Zadania inwestycyjne były przez skontrolowanych beneficjentów, w tym Centralę COS w Warszawie i OPO prawidłowo przygotowane i realizowane zgodnie z Prawem budowlanym, Programem i umową o dofinansowanie. Beneficjenci posiadali uprawnienie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz wymagane decyzje – pozwolenie na budowę lub na wykonanie robót budowlanych. Uchybienie w zakresie przechowywania i przekazania dziennika budowy dzierżawcy obiektu sportowego przez Miasto Lublin, zdaniem NIK nie miało wpływu na realizację inwestycji. [str. 39–40]

**Stan techniczny obiektów
sportowych**

Dofinansowane obiekty i urządzenia sportowe były w dobrym stanie technicznym. Stwierdzono jedynie niewielkie uchybienia w jednym obiekcie – arenie lekkoatletycznej na rozbudowanym stadionie miejskim w Karpaczu (pęknięcia i ubytki na ścieżce/torze do jazdy na rolkach i nartorolkach). W trakcie kontroli NIK wykonawca obiektu został zobowiązany do naprawy. [str. 62]

³⁴ P/19/087 pt. Korzystanie z obiektów Centralnego Ośrodka Sportu przez osoby niepełnosprawne, wystąpienie pokontrolne nr LLO.410.009.01.2019 zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.172.2019 Komisji Rozstrzygającej z dnia 12 listopada 2019 r.

Beneficjenci (lub podmioty zarządzające obiektami sportowymi) przeprowadzali okresowe kontrole ich stanu technicznego zgodnie z Prawem budowlanym, przy czym dwa obiekty nie były poddawane przeglądom okresowym wymaganych w art. 62 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego. Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie zaniechała przeprowadzenia kontroli hali lekkoatletycznej w okresie od 2015 r. do stycznia 2020 r., gmina Czarny Dunajec oraz dzierżawca skoczni narciarskich HS16 i HS30, klub sportowy KS Chochołów nie przeprowadzili kontroli od daty rozpoczęcia ich użytkowania. [str. 62]

Brak przeglądów stanu technicznego obiektów

Książki obiektu budowlanego dla dofinansowanych obiektów sportowych prowadzono prawidłowo, z wyjątkiem pięciu beneficjentów, którzy prowadzili je z naruszeniem przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego³⁵ i Prawa budowlanego. Centrala COS w Warszawie prowadziła książki obiektów Torwar I i Torwar II nierzetelnie, m.in. w związku z błędami i brakami w wymaganych wpisach; miasto Stalowa Wola – nie założyło książek dla pięciu obiektów Podkarpackiego Centrum Piłki Nożnej przez okres ośmiu miesięcy, pomimo oddania tych obiektów do użytkowania; miasto Biała Podlaska – nie posiadało założonej książki dla stadionu miejskiego; gmina Czarny Dunajec ani dzierżawca obiektu skoczni narciarskich nie założyli i nie prowadzili książki od oddania do użytkowania tych skoczni; w gminie miasto Gdańsk administrator stadionu lekkoatletycznego – Gdański Ośrodek Sportu – nie prowadził książki przez pierwsze 28 dni administrowania obiektem. [str. 63–64]

Nieprawidłowe prowadzenie książki obiektu budowlanego

W skontrolowanych podmiotach zapewniono bezpieczne korzystanie z obiektów sportowych. Wprowadzono wewnętrzne regulaminy związane z bezpieczeństwem uprawiania sportów na dofinansowanych obiektach, z wyjątkiem jednego – areny do konkurencji rzutowych w OPO w Wałczu, dla którego regulamin nie został opracowany, pomimo realizacji na obiekcie zgrupowania sportowego. [str. 64]

Regulaminy korzystania z obiektów sportowych

Skontrolowane obiekty sportowe i ich zaplecza szatniowo-sanitarne zostały dostosowane do korzystania przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach. [str. 64]

Przystosowanie obiektów dla osób niepełnosprawnych

³⁵ Dz. U. Nr 120, poz. 1134, dalej: rozporządzenie w sprawie książki obiektu budowlanego.

4. WNIOSKI

Minister Kultury,
Dziedzictwa
Narodowego i Sportu

Mając na uwadze wyniki kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) określenie, w strategicznych dokumentach rozwoju sportu, obowiązujących po 2020 r., kierunków interwencji i narzędzi ich realizacji (w tym wskaźników i mierników) w zakresie wsparcia infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego;
- 2) wprowadzenie wymogu uzasadniania przyznawanej przez Ministra ujemnej lub dodatniej punktacji ocenianym w ramach Programu zgłoszeniom inwestycyjnym, w zakresie strategicznego znaczenia inwestycji dla rozwoju polskiego sportu;
- 3) wprowadzenie mechanizmu monitorowania (np. corocznego lub kilkuletniego) wykorzystania obiektów sportowych przez beneficjentów (z wyjątkiem COS) na szkolenie pzs i szkolenie klubowe oraz organizację zawodów o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim, z określeniem jednolitych zasad i paramentów monitorowania m.in. liczby szkoleń, zawodników i zawodów sportowych;
- 4) wprowadzenie w dokumentacji dotyczącej rozliczenia zadania inwestycyjnego sporządzanej przez beneficjentów oraz w karcie rozliczenia zadania zasad weryfikacji spełnienia określonych w Programie progów dofinansowania zadania, progów kosztów kwalifikowanych elementów dodatkowych oraz wyposażenia sportowego i wyposażenia służącego do utrzymania obiektu;
- 5) zintensyfikowanie działań w ramach opracowywania wykazu bazy sportowej wykorzystywanej do przygotowań kadry narodowej w letnich i zimowych sportach olimpijskich.

Centralny Ośrodek
Sportu

- 1) aktualizację *Strategii rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu na lata 2019–2022*, w zakresie planowanych i zrealizowanych zadań inwestycyjnych;
- 2) wzmocnienie nadzoru nad zawieraniem i realizacją umów na wykonanie usług marketingowych zlecanych podmiotom zewnętrznym, w zakresie weryfikacji realizacji ich efektów oraz akceptacji ich wykonania;
- 3) zapewnienie rzetelnego i zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa prowadzenia dla obiektów sportowych ksiąg obiektów budowlanych.

Uczelnie publiczne

Zapewnienie przeprowadzania okresowych kontroli stanu technicznego obiektów sportowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Jst i samorządowe
jednostki organizacyjne

Zapewnienie przeprowadzania okresowych kontroli stanu technicznego obiektów sportowych oraz prowadzenia dla tych obiektów ksiąg obiektów budowlanych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

5. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

5.1. Przygotowanie i realizacja programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu

Na realizację Programu w latach 2015–2020 (I półrocze) Minister przeznaczył ze środków FRKF 815,8 mln zł. Program dotyczył inwestycji w obiektach sportowych na terenie całego kraju, realizowanych przez beneficjentów m.in. uczelnie, jst, samorządowe jednostki organizacyjne, podmioty posiadające osobowość prawną prowadzące działalność w zakresie kultury fizycznej (677 mln zł), zadań COS (124,9 mln zł) i IS-PIB (13,9 mln zł). Ogłoszony Program zawierał wymagane w przepisach prawa informacje, jednakże przyznawanie przez Ministra dodatkowej punktacji dla zgłoszeń inwestycyjnych, bez uzasadniania takiej decyzji stwarza ryzyko dla zapewnienia przejrzystości procesu udzielania dofinansowania. Skontrolowani beneficjenci na ogół prawidłowo realizowali zadania inwestycyjne. Zamówienia udzielane były zgodnie z Prawem zamówień publicznych lub zasadami przejrzystości i konkurencyjności (z wyjątkiem udzielenia przez jednego beneficjenta zamówień na kwotę 358,4 tys. zł bez stosowania Prawa zamówień publicznych), a proces budowlany realizowano zgodnie z Prawem budowlanym. Tylko w jednym ze skontrolowanych zadań stwierdzono nieprawidłowe dokonanie przez beneficjenta wydatkowania dofinansowania i nierzetelne jego rozliczenie w Ministerstwie (21,6 tys. zł). Ministerstwo, w dokumentacji dotyczącej rozliczenia zadania inwestycyjnego nie wprowadziło zapisów potwierdzających spełnienie wymogów Programu w zakresie nieprzekroczenia progów dofinansowania i progów kosztów kwalifikowanych.

5.1.1. Przygotowanie programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu

W latach 2015–2020 Minister wspierał rozwój infrastruktury na potrzeby sportu wyczynowego ze środków FRKF w ramach corocznych edycji Programu: na 2015 r. ogłoszonego decyzją nr 1 z dnia 15 stycznia 2015 r.³⁶; na 2016 r. – decyzją nr 3 z dnia 12 stycznia 2016 r.³⁷; na 2017 r. – decyzją nr 3 z dnia 12 stycznia 2017 r.³⁸; na 2018 r. – decyzją nr 15 z dnia 6 lutego 2018 r.³⁹; na 2019 r. – decyzją nr 15 z dnia 11 marca 2019 r.⁴⁰; na 2020 r. – decyzją nr 22 z dnia 16 kwietnia 2020 r.⁴¹. W Programie jako cel przyjęto rozwój bazy obiektów sportowych, służących polskiemu sportowi wyczynowemu, zapewniających odpowiednie warunki dla szkolenia i treningu sportowców, przygotowania zawodników oraz organizacji zawodów. Inwestycje dotyczą budowy, przebudowy lub remontów obiektów specjalistycznych, spełniających standardy międzynarodowe, mogących stać się areną ważnych zawodów i imprez sportowych rangi ogólnopolskiej,

Program inwestycji
o szczególnym
znaczeniu dla sportu

³⁶ https://bip.msit.gov.pl/download/2/4997/Strategiczny_PODPISANY_15_01_2015.pdf; https://bip.msit.gov.pl/download/2/5728/Decyzja_nr_26_z_27_sierpnia_2015_r_zmiana_terminu.pdf

³⁷ https://bip.msit.gov.pl/download/2/6236/Decyzja_nr_3_z_12_01_2016_Program_inwestycji_strategicznych.pdf

³⁸ Dz. Urz. Ministra SiT, poz. 6, ze zm.

³⁹ Dz. Urz. Ministra SiT, poz. 21, ze zm.

⁴⁰ Dz. Urz. Ministra SiT, poz. 23.

⁴¹ Dz. Urz. Ministra Sportu, poz. 27.

europejskiej czy światowej. Program obejmuje w szczególności inwestycje w miejscach, gdzie prowadzone będą szkolenia centralne, w tym inwestycje COS, inwestycje w dużych aglomeracjach miejskich, umożliwiające zawodnikom równoległe prowadzenie szkolenia sportowego i edukacji lub pracy, a także zadania inwestycyjne IS-PIB oraz Polskiego Laboratorium Antydopingowego.

Program zawierał wymagane w przepisach prawa informacje

Ogłoszony przez Ministra Program (edycje 2015–2020) zawierał informacje wymagane w obowiązujących przepisach rozporządzeń Ministra dotyczących dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych ze środków FRKF⁴². Powyższe rozporządzenia regulowały zasady i ogólne warunki ubiegania się, udzielania i rozliczenia dofinansowania.

Dwuetapowy system udzielania dofinansowania

Minister w Programie (edycje 2015–2020) określił szczegółowe zasady i tryb udzielania dofinansowania w dwóch etapach, tj.: składania zgłoszeń zadań inwestycyjnych przez wnioskodawców i zasad kwalifikowania zgłoszeń do Planu Wieloletniego oraz zasad kwalifikowania zgłoszeń do Planu Rocznego i zasad kwalifikowania zadań ujętych w Planie Rocznym do udzielenia dofinansowania. Dwuetapowość procesu udzielania dofinansowania była zabiegiem technicznym, nie mającym wpływu na wysokość dofinansowania oraz krąg podmiotów uprawnionych do uzyskania dofinansowania. W związku z tym, że zadania zgłaszane do Planu Wieloletniego, znajdowały się często we wstępnej fazie przygotowania do realizacji, wpisanie inwestycji do Planu Wieloletniego lub jej niewpisanie, pozwalało wnioskodawcom zintensyfikować działania przygotowawcze lub zweryfikować plany inwestycyjne. Zdaniem NIK przyjęcie zasad udzielania dofinansowania w dwóch etapach było uzasadnione oraz umożliwiało lepsze przygotowanie przez beneficjentów zadań inwestycyjnych do realizacji.

Brak minimalnego progu punktowego dla ocenianych zgłoszeń

Oceny zgłoszeń inwestycyjnych dokonywały powoływane przez Ministra komisje do spraw inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu (ocena wstępna i merytoryczna zgłoszeń przez komórki organizacyjne Ministerstwa), a oceny wniosków o dofinansowanie – zespoły do spraw opiniowania wniosków o dofinansowanie zadań inwestycyjnych ze środków FRKF (ocena formalna oraz ocena merytoryczna: ekonomiczna, techniczna i sportowa). Tylko w okresie od 23 marca 2016 r. do 9 marca 2017 r. obowiązywał minimalny próg punktacji dla zadań realizowanych przez inne podmioty niż COS i IS-PIB (26 pkt), jaki pozwalał po dokonaniu oceny przez komisję, aby zgłoszenie zadania zostało zakwalifikowane do Programu. Po 9 marca 2017 r. minimalny próg kwalifikujący zadanie do Programu został zniesiony.

⁴² Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych oraz zadań z zakresu rozwijania sportu, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – § 8 ust. 1 (Dz. U. poz. 1391). Rozporządzenie uchylono z dniem 1 stycznia 2016 r.; rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – § 8 ust. 1 (Dz. U. poz. 2252). Rozporządzenie uchylono z dniem 2 października 2017 r.; rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 25 września 2017 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – § 6 ust. 1 (Dz. U. poz. 1801). Rozporządzenie uchylono z dniem 14 września 2019 r.; rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 12 sierpnia 2019 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – § 6 ust. 1 (Dz. U. poz. 1638).

Od dnia 27 marca 2018 r., stosownie do § 2 ust. 8 Regulaminu prac komisji z 2018 r. oraz § 2 ust. 7 Regulaminu prac komisji z 2019 r., Ministrowi przysługiwało prawo do przyznania dodatkowych (poza punktacją przyznaną przez komisję) ujemnych lub dodatnich punktów w karcie oceny końcowej zgłoszenia inwestycyjnego, biorąc pod uwagę strategiczne znaczenie danej inwestycji dla rozwoju polskiego sportu, tj. od -30 pkt do +30 pkt, natomiast od dnia 2 lipca 2020 r., zgodnie z § 2 ust. 7 Regulaminu prac komisji z 2020 r. przyznania od -50 pkt do +100 pkt. Stwierdzono, że w latach 2018–2020 (I półrocze) Minister przyznał dodatkowe punkty dla 77 zgłoszeń (po +30 pkt w 76 przypadkach i +20 pkt w jednym przypadku), natomiast w 2018 r. odjął punkty w przypadku 20 zgłoszeń (po -30 pkt w 19 przypadkach i -20 pkt w jednym przypadku). W ww. regulaminach prac komisji nie wymagano uzasadnienia przez Ministra przyznania ujemnej lub dodatniej punktacji dla zgłoszeń. Zdaniem NIK, przyznawanie przez Ministra dodatkowej punktacji dla zgłoszeń, bez uzasadniania takiej decyzji stwarza ryzyko dla zapewnienia przejrzystości procesu udzielania dofinansowania oraz zasadności dokonywania oceny merytorycznej zgłoszeń przez komisję i komórki organizacyjne Ministerstwa.

Przyznawanie
w ocenie dodatkowych
punktów bez wymogu
uzasadnienia

Minister wprowadził w Programie wymóg rekomendowania realizacji zadania inwestycyjnego przez pzs. W ramach Programu (edycja 2015–2020) nie wymagano rekomendowania przez pzs zadań i zakupów inwestycyjnych realizowanych przez COS, IS-PIB i Polskie Laboratorium Antydopingowe. Dla COS (Centrala COS w Warszawie i OPO) nie wprowadzono wymogu, ponieważ cała baza sportowa w ramach działalności podstawowej COS⁴³ dedykowana jest sportowi wyczynowemu. W przypadku IS-PIB przedmiotem dofinansowanych zadań nie były obiekty sportowe, a na rzecz Polskiego Laboratorium Antydopingowego nie udzielano dofinansowania.

Wymóg rekomendacji
zadania inwestycyjnego
przez pzs

Przy składaniu przez beneficjentów zgłoszenia inwestycyjnego, obejmującego m.in. kategorię i przeznaczenie obiektu; potencjał sportowy lokalizacji inwestycji (kluby sportowe, liczebność zawodników, potencjał kadry szkoleniowej trenerskiej i instruktorskiej, osiągnięcia sportowe); zapotrzebowanie na obiekt dla rozwoju danego sportu – wymagano od pzs określenia planowanego wykorzystania obiektu przez pzs, m.in. planowane rozgrywki/zawody, ilość godzin przeznaczonych na szkolenie, treningi (w skali miesiąca/roku) oraz oświadczenia o uzgodnieniu z pzs projektu budowlanego zadania i oświadczenia, że zostanie zawarte porozumienie z pzs do dnia zakończenia realizacji zadania na korzystanie z obiektu.

⁴³ Zgodnie z § 6 Statutu COS, stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 28 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 12 grudnia 2018 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie utworzenia instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Centralny Ośrodek Sportu” (Dz. Urz. Ministra SiT, poz. 92), przedmiotem działalności podstawowej COS jest realizacja zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej polegających na tworzeniu warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez pzs i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, w tym zadań związanych z przygotowaniem kn do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy. Realizacja ww. zadań następuje m.in. poprzez: budowę, przebudowę, montaż, remont i utrzymywanie obiektów sportowych; świadczenie usług w zakresie szkolenia sportowego dla pzs i innych podmiotów działających w zakresie kultury fizycznej przy wykorzystywaniu obiektów sportowych; współorganizowanie zawodów sportowych.

Wymogi porozumienia/umowy o współpracy z pzs

Zgodnie z Programem (edycje 2015–2020) porozumienie/umowa o współpracy w zakresie korzystania z obiektu sportowego powinno być zawarte z pzs na co najmniej 10 lat oraz zawierać: 1) zasady udostępniania obiektu sportowego danemu pzs; 2) potwierdzenie preferencyjnych warunków odpłatności na poziomie kosztów własnych, na których dany pzs będzie korzystał z obiektu; 3) zakres szkolenia centralnego i wzajemne zobowiązania w zakresie jego realizacji.

Brak w dokumentacji rozliczeniowej weryfikacji progów dofinansowania i kosztów kwalifikowanych

Ministerstwo, w dokumentacji dotyczącej rozliczenia zadania inwestycyjnego oraz w karcie rozliczenia zadania nie wprowadziło zapisów potwierdzających spełnienie wymogów Programu (edycje 2015–2020) w zakresie nieprzekroczenia progów dofinansowania w stosunku do wydatków kwalifikowanych (do 50%, 70%, 99%), a także progów kosztów kwalifikowanych wykonania elementów dodatkowych (10%) oraz ruchomego wyposażenia sportowego i wyposażenia służącego do utrzymania obiektu (20%). W rozdziale VI Programu (edycje na lata 2015–2018) i w rozdziale XI Programu (edycje na lata 2019–2020) wskazano, że wydatkami kwalifikowanymi mogą być koszty wykonania elementów dodatkowych⁴⁴ oraz koszty ruchomego wyposażenia sportowego i wyposażenia służącego do utrzymania obiektu⁴⁵ w wysokości odpowiednio do: 10% i 20% wydatków kwalifikowanych⁴⁶. Obowiązujące w latach 2015–2020, składane przez beneficjentów, rozliczenia końcowe dofinansowania, tj. „Informacja o sposobie wykorzystania dofinansowania ze środków FRKF w związku z zakończeniem realizacji zadania inwestycyjnego”, nie zawierały informacji o wysokości kosztów kwalifikowanych inwestycji oraz zachowaniu przez beneficjentów ww. progów dofinansowania i kosztów. Sporządzana w Ministerstwie i będąca podstawą do przyjęcia rozliczenia końcowego „Karta rozliczenia zadania inwestycyjnego dofinansowanego ze środków FRKF” nie zawierała weryfikacji spełniania ww. wymogów.

5.1.2. Strategiczne dokumenty rozwoju sportu

Dokumenty strategiczne rozwoju sportu, w tym infrastruktury dla sportu wyczynowego

Dokumentem strategicznym określającym w latach 2016–2020 cele, priorytety, kierunki interwencji oraz wskaźniki realizacji celów dotyczących rozwoju infrastruktury sportowej był PRS 2020, Aktualizacja PRS 2020 oraz DI PRS 2020. W PRS 2020 przedstawiono diagnozę stanu infrastruktury sportowej przeznaczonej na potrzeby sportu wyczynowego i sportu powszechnego w Polsce. Podano dane o istniejącej infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej, w tym sportowej infrastrukturze treningowo-widowiskowej, infrastrukturze sportowej lub rekreacyjnej związanej z transportem lub turystyką oraz przedstawiono jej finansowanie. Analizie poddano m.in. liczbę boisk sportowych, obiektów lekkoatletycznych, pływalni, obiektów sportowych w odniesieniu do liczby ludności, dostępność sal gimnastycznych i hal sportowych oraz sportowej infrastruktury tre-

⁴⁴ Tj. drogi technologiczne i pożarowe, parkingi, zagospodarowanie terenu oraz inne elementy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania obiektu sportowego.

⁴⁵ Tj. atlasy, ergometry, specjalistyczne materace, sztangi, rowery stacjonarne, bieżnie ruchome, steppery, trenażery oraz sprzęt do utrzymania obiektu, tj. rolla, odkurzacz basenowy, sprzęt do pielęgnacji nawierzchni syntetycznych i boisk o nawierzchni z trawy naturalnej lub sztucznej.

⁴⁶ Z wyjątkiem zadań inwestycyjnych realizowanych przez COS i IS-PIB.

ningowo-widowiskowej. Wskazano także braki w infrastrukturze sportów zimowych w narciarstwie alpejskim, brak krytego toru łyżwiarstwa szybkiego i nierównomiernie rozłożenie inwestycji w infrastrukturę w ramach narciarstwa klasycznego. Stwierdzono, że stan infrastruktury sportowej widowiskowej, w tym hal widowiskowo-sportowych i boisk piłkarskich był zadowalający, pozwalający na ubieganie się o organizację imprez mistrzowskich rangi międzynarodowej w większości letnich sportów olimpijskich.

W Aktualizacji PRS 2020 ocenie poddano zmiany w rozwoju infrastruktury sportowej, m.in. w wyniku realizacji programów finansowanych ze środków Ministra. Zwrócono uwagę na powstanie pierwszego w Polsce krytego toru do łyżwiarstwa szybkiego w Tomaszowie Mazowieckim czy zmodernizowanie centrum biathlonowego w Dusznikach-Zdroju (co zwiększyło liczbę obiektów pozwalających na rozgrywanie zawodów rangi międzynarodowej i zapewniało polskim sportowcom profesjonalne zaplecze treningowe). Ministerstwo także bazowało na wiedzy na temat inwestycji dofinansowanych z programów inwestycyjnych Ministra oraz informacjach o zapotrzebowaniu na infrastrukturę, otrzymywanych od pzs.

W PRS 2020 i Aktualizacji PRS 2020, w ramach celu szczegółowego 4 „Wykorzystanie potencjału sportu na poziomie wyczynowym na rzecz upowszechniania aktywności fizycznej lub promocji Polski na arenie międzynarodowej” określono: Priorytet 4.2. „Zapewnienie optymalnych warunków dla rozwoju sportów o największym potencjale w zakresie upowszechniania aktywności fizycznej lub promocji Polski na arenie międzynarodowej” i kierunek interwencji 4.2.4. „Zapewnienie specjalistycznej bazy treningowej” oraz Priorytet 4.3. „Wsparcie wykorzystania sportów o największym potencjale w zakresie upowszechniania aktywności fizycznej lub promocji Polski na arenie międzynarodowej poprzez organizację imprez sportowych rangi międzynarodowej” i kierunek interwencji 4.3.1. „Zapewnienie niezbędnej infrastruktury sportowo-widowiskowej na potrzeby organizacji międzynarodowych lub ogólnokrajowych imprez sportowych”. W ww. dokumentach przyjęto wskaźnik odnoszący się do rozwoju infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego, tj. „Odsetek polskich związków sportowych w sportach olimpijskich dla których COS zapewnia bazę i sprzęt umożliwiający prowadzenie szkolenia sportowego” w wartości docelowej 61% (na 2020 r.). Ponadto, w DI PRS 2020 przyjęto narzędzia realizacji celów PRS 2020, tj. narzędzie nr 35. „Wsparcie rozwoju specjalistycznej infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego”, którego miernikiem realizacji była „Liczba zadań inwestycyjnych zrealizowanych w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym” (od 2019 r. „Liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym (w szt.)”) oraz narzędzie nr 36. „Opracowanie strategii rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu do roku 2020”, którego miernikiem realizacji była „Liczba opracowanych Strategii rozwoju COS do roku 2020”. Zdaniem NIK przyjęte wskaźniki i mierniki pozwalały na pomiar rozwoju infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego (liczba zadań inwestycyjnych) oraz strategiczną ocenę rozwoju tego obszaru.

Wskaźniki i mierniki
PRS 2020 i DI PRS 2020

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Program, zdaniem NIK wpisywał się w realizację strategicznych założeń PRS 2020, Aktualizacji PRS 2020 i DI PRS 2020 w zakresie rozwoju infrastruktury sportu wyczynowego.

Realizacja wskaźnika PRS 2020

Realizację wskaźników PRS 2020 za lata 2015–2019 corocznie monitorowano w Sprawozdaniach z realizacji PRS 2020 za lata 2016–2019. Wykonanie wskaźnika „Odsetek polskich związków sportowych w sportach olimpijskich, dla których COS zapewnia bazę i sprzęt umożliwiający prowadzenie szkolenia sportowego” wynosiło odpowiednio: 43%, 50%, 50% i 45%. Wahania wartości wskaźnika w poszczególnych latach wynikały m.in. ze zmieniającej się liczby związków w sportach olimpijskich, związanej ze zmianami w programie igrzysk olimpijskich. Zdaniem NIK osiągnięte wartości wskaźnika w latach 2016–2019 wskazują na wysoki poziom prawdopodobieństwa nieosiągnięcia jego planowanej wartości docelowej na 2020 r. (61%).

Realizacja mierników DI PRS 2020

Mierniki narzędzi DI PRS 2020 zakładane na lata 2016–2019 zostały w większości osiągnięte, tj.:

- nr 35 – miernik „Liczba zadań inwestycyjnych zrealizowanych w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym”: w 2016 r. (planowana 25/osiągnięta 33); w 2017 r. (35/40); w 2018 r. osiągnięta 71 (nie określono wartości planowanej); w 2019 r. (75/71). Niższa realizacja miernika w 2019 r. wynikała z opóźnień w realizacji zadań inwestycyjnych spowodowanych, m.in. przedłużającym się procesem przygotowawczym (np. uzyskanie decyzji administracyjnych), które przełożyły się na konieczność przesunięcia dofinansowania zaplanowanego w 2019 r. na 2020 r. i lata następne;
- nr 36 – miernik „Liczba opracowanych Strategii rozwoju COS do roku 2020”: w 2016 r. (planowana 1/osiągnięta 0); w 2017 r. (1/1), przy czym strategia nie została zatwierdzona przez Ministra ze względu na uwagi zgłoszone przez departamenty Ministerstwa); w 2018 r. w Sprawozdaniu z realizacji PRS 2020 wskazano, iż nie zakończyły się prace COS nad przygotowaniem strategii. Miernik został ostatecznie zrealizowany w 2019 r. – opracowana *Strategia rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu na lata 2019–2022* została zaakceptowana przez Ministra w dniu 12 czerwca 2019 r.

Nieokreślenie w DI PRS 2020 wartości mierników

Minister nie określił planowanej wartości mierników na 2018 r. narzędzi DI PRS 2020 nr 35 i nr 36. Wynikało to z tego, że wartości planowanych mierników na 2018 r. miały zostać umieszczone w aktualizacji DI PRS 2020, jaka miała być przyjęta po aktualizacji PRS 2020. Ponieważ rozpoczęte w 2018 r. prace nad aktualizacją PRS 2020 zakończyły się w 2019 r., w 2018 r. nie uaktualniono DI PRS 2020 oraz nie określono wartości planowanych mierników poszczególnych narzędzi. Zaniechanie określenia ww. mierników, zdaniem NIK, było działaniem nierzetelnym, natomiast podjęcie działań w zakresie aktualizacji PRS 2020 nie zwalniało Ministra z określenia wartości tych mierników.

5.1.3. Realizacja programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu

W latach 2015–2020 (I półrocze) wydatki Ministra ze środków FRKF oraz z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna na dofinansowanie zadań inwestycyjnych dotyczących obiektów sportowych wyniosły łącznie 2318,7 mln zł, z tego środki z FRKF – 2303,4 mln zł, tj. 99,3%. Wydatki z FRKF wyniosły: w 2015 r. – 379,8 mln zł, w 2016 r. – 431,5 mln zł, w 2017 r. – 462,3 mln zł, w 2018 r. – 497,3 mln zł, w 2019 r. – 469,2 mln zł, w 2020 r. (I półrocze) – 63,3 mln zł. Natomiast wydatki z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna w latach 2015–2019 poniesiono w kwocie 15,3 mln zł (odpowiednio: 1,3 mln zł, 3 mln zł, 2,3 mln zł, 7,2 mln zł, 1,5 mln zł). W 2020 r. (I półrocze) nie ponoszono wydatków na ten cel z budżetu państwa.

2318,7 mln zł na zadania inwestycyjne z FRKF i budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna

Minister na realizację zadań inwestycyjnych dotyczących obiektów sportowych w ramach Programu wydatkował w latach 2015–2020 (I półrocze) z FRKF 815,8 mln zł, co stanowiło 35% ogółu wydatków inwestycyjnych z Funduszu (2303,4 mln zł). Program dotyczył inwestycji w obiektach sportowych na terenie całego kraju, realizowanych przez beneficjentów m.in. uczelnie, jst, samorządowe jednostki organizacyjne, podmioty posiadające osobowość prawną prowadzące działalność w zakresie kultury fizycznej w kwocie 677 mln zł (83%), COS – 124,9 mln zł (15,3%) i IS-PIB – 13,9 mln zł (1,7%). W kontrolowanym okresie zawarto z beneficjentami łącznie 180 umów o dofinansowanie, tj. 28 w 2015 r., 37 w 2016 r., 54 w 2017 r., 34 w 2018 r., 24 w 2019 r. i trzy w 2020 r. (I półrocze). Wydatki na Program były następujące: 146,6 mln zł w 2015 r., 174,5 mln zł w 2016 r., 170,7 mln zł w 2017 r., 136,2 mln zł w 2018 r., 162,3 mln zł w 2019 r. i 25,5 mln zł w 2020 r. (I półrocze) i stanowiły odpowiednio: 38,6%, 40,4%, 36,9%, 27,4%, 34,6% i 40,3% wydatków inwestycyjnych ze środków FRKF w ramach wszystkich programów inwestycyjnych Ministra.

Przeznaczenie
815,8 mln zł na realizację Programu

W latach 2015–2020 (I półrocze) COS (Centrala COS w Warszawie i sześć OPO) w ramach Programu zawarł z Ministrem 73 umowy o dofinansowanie zadań i zakupów inwestycyjnych⁴⁷, z tytułu których wydatkował ze środków FRKF łącznie 124,9 mln zł, w tym: w 2015 r. 4,6 mln zł (sześć umów), w 2016 r. 50,8 mln zł (15 umów), w 2017 r. 22,4 mln zł (24 umowy), w 2018 r. 34,4 mln zł (12 umów), w 2019 r. 12,7 mln zł (16 umów).

Przeznaczenie
124,9 mln zł z FRKF na rozwój bazy sportowej COS

Centrala COS w Warszawie w latach 2015–2019 wykorzystwała w ramach Programu dofinansowanie w kwocie 7,2 mln zł (5,8%), a sześć OPO – 117,7 mln zł (94,2%). Centrala COS w Warszawie wydatkowała dofinansowanie w 2015 r. 2,5 mln zł, 2016 r. – 0,9 mln zł, 2017 r. – 0,6 mln zł, 2018 r. – 2,9 mln zł, 2019 r. – 0,3 mln zł, a OPO w latach 2015–2019: w Giżycku – 1,5 mln zł, Spale – 8,8 mln zł, Szczyrku – 37,6 mln zł, Wałczu – 5,7 mln zł, Władysławowie – 5,8 mln zł, Zakopanem – 58,3 mln zł. Dofinansowane w Centrali COS w Warszawie i OPO zadania służyły celom sportowym i obejmowały budowę, przebudowę, modernizację i remonty obiektów

Wydatki COS w ramach Programu

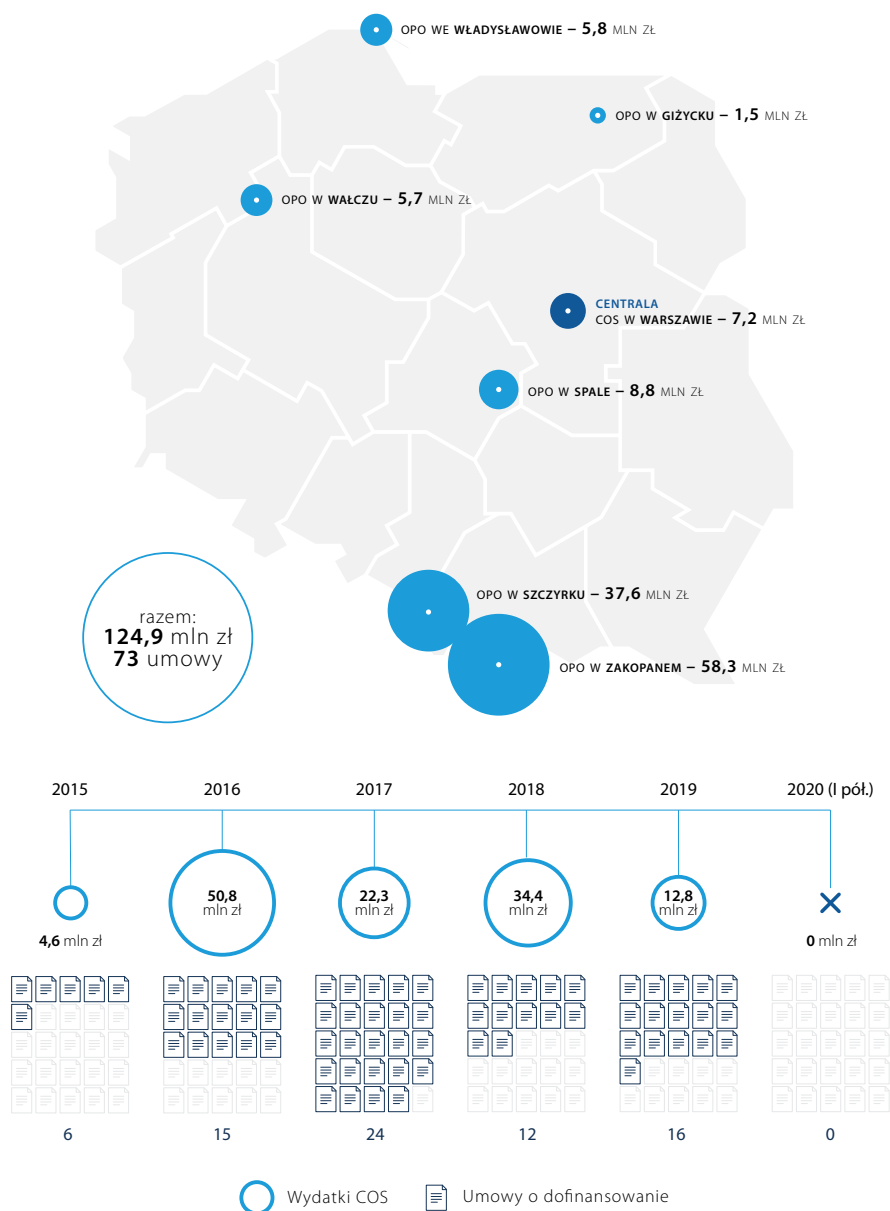
⁴⁷ Ponadto w latach 2015–2018 Minister zawarł z COS 21 umów na realizację inwestycji finansowanych z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna dotyczących obiektów sportowych COS, na łączną kwotę 4 mln zł, w tym w 2015 r. – 1,3 mln zł, 2016 r. – 1 mln zł, 2017 r. – 0,9 mln zł, 2018 r. – 0,8 mln zł. Zadania te nie były objęte badaniem w ramach kontroli P/20/025.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

sportowych, zakup wyposażenia sportowego, zakup sprzętu do obsługi obiektów sportowych oraz zakupy dotyczące poprawy bazy noclegowej i gastronomicznej OPO.

Infografika nr 3

Wykorzystanie środków FRKF przez Centralny Ośrodek Sportu, w tym Centralę COS w Warszawie oraz Ośrodki Przygotowań Olimpijskich w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu w latach 2015–2020 (I półrocze)

Źródło: opracowanie własne NIK.

Zadania inwestycyjne IS-PIB

Instytut Sportu w kontrolowanym okresie uzyskał w ramach Programu dofinansowanie 20 zadań na łączną kwotę 13,9 mln zł, w tym: w 2015 r. – 1,9 mln zł, w 2016 r. – 4 mln zł, w 2017 r. – 4 mln zł, w 2018 r. – 3 mln zł, w 2019 r. – 1 mln zł. Zadania te dotyczyły m.in.: zakupu i montażu układu LCMS dla Zakładu Badań Antydopingowych (1,2 mln zł), zakupu układu analitycznego GC-MC/MS (1,2 mln zł), utworzenia Zakładu Chemii Analitycznej i Analiz Instrumentalnych oraz Zespołu Certyfikacji (1,5 mln zł).

Udział procentowy województw w kwocie wydatków ogółem z Programu (bez zadań realizowanych przez COS i IS-PIB) w latach 2015–2020 (I półrocze) wynosił: podkarpackie 14,8% (99 320,7 tys. zł), mazowieckie 13% (87 468 tys. zł), śląskie 10,6% (71 350 tys. zł), lubelskie 10,4% (69 787 tys. zł), dolnośląskie 8,5% (56 688,6 tys. zł), małopolskie 6,4% (42 752,7 tys. zł), zachodniopomorskie 5,5% (37 000 tys. zł), lubuskie 4,9% (33 000 tys. zł), kujawsko-pomorskie 4,9% (32 700 tys. zł), łódzkie 4,4% (29 531,8 tys. zł), opolskie 4% (26 500 tys. zł), podlaskie 3,4% (23 000 tys. zł), wielkopolskie 3,1% (20 871,2 tys. zł), świętokrzyskie 3% (20 070 tys. zł), pomorskie 2,3% (15 389,6 tys. zł) i warmińsko-mazurskie 0,8% (5 022 tys. zł). Najwięcej zadań zrealizowano w województwie śląskim – 12 oraz po osiem zadań w: dolnośląskim, lubelskim, małopolskim, mazowieckim i podkarpackim⁴⁸. W Programie nie wprowadzono kryteriów przyznawania dofinansowania mających na celu równomierne rozwijanie bazy sportowej w województwach (np. dotychczasowych kwot przyznanych dotacji lub liczby obiektów tego samego rodzaju w województwie m.in. stadionów piłkarskich, lekkoatletycznych, liczby klubów sportowych i ich członków w województwie). Dyrektor DIS wyjaśnił, że równomierny rozwój bazy sportowej w województwach, realizowany był w ramach programów Ministra, ukierunkowanych w szczególności na sport powszechny. Wskazał także na zróżnicowanie województw pod kątem potencjału danego sportu oraz uwarunkowań geograficznych i klimatycznych, a także konkursowy charakter Programu, w którym Minister dokonując wyboru zadań, ograniczony jest grupą wnioskodawców.

**Dofinansowanie
w podziale
na województwa**

Minister prawidłowo udzielał dofinansowania na realizację zadań i zakupów inwestycyjnych w ramach Programu. Badaniem objęto złożone zgłoszenia, wnioski inwestycyjne oraz zawarte umowy. Sprawdzano kompletność złożonych zgłoszeń i wniosków o dofinansowanie z wymogami wynikającymi z przepisów prawa, zasadność zakwalifikowania zgłoszeń do Planu Wieloletniego i Planu Rocznego. W badanych 15 umowach o dofinansowanie⁴⁹ zawartych w latach 2015–2019 na łączną kwotę dofinansowania 95,8 mln zł, tj. 11,7% wydatków na realizację Programu w latach 2015–2020 (I półrocze), zgłoszenia i wnioski o dofinansowanie

**Udzielanie
dofinansowania zgodnie
z wymogami**

⁴⁸ Udział realizowanych zadań w stosunku do liczby złożonych zgłoszeń wyniósł w województwie śląskim 24%, dolnośląskim 23%, lubelskim 32%, małopolskim 25%, mazowieckim 18%, podkarpackim 21%.

⁴⁹ 1) nr 2015/0134/0121/SubA/DIS/S z 17 sierpnia 2015 r. z Gminą Miejską Kraków, dofinansowanie 13 000 tys. zł; 2) nr 2016/0172/3191/SubA/DIS/S z 8 września 2016 r. z Gminą Miasta Świdnica, 1990 tys. zł; 3) nr 2016/0015/2942/SubA/DIS/S z 25 lipca 2016 r. z Akademią Wychowania Fizycznego J. Piłsudskiego w Warszawie, 7900 tys. zł; 4) nr 2016/0085/2366/SubA/DIS/S z 12 sierpnia 2016 r. z Miastem Racibórz, 4886,2 tys. zł; 5) nr 2017/0205/1113/SubA/DIS/S z 21 września 2017 r. z Gminą Czarny Dunajec, 2560 tys. zł; 6) nr 2017/0370/2610/SubA/DIS/S z 9 listopada 2017 r. z Miastem Zielona Góra, 2000 tys. zł; 7) nr 2017/0425/7337/SubA/DIS/S z 30 listopada 2017 r. z Gdańskim Uniwersytetem Medycznym, 7200 tys. zł; 8) nr 2017/0204/6620/SubA/DIS/S z 15 września 2017 r. z Akademią Piłkarską Legii sp. z o.o., 19 695,2 tys. zł (zadanie nie zakończone i nie rozliczone); 9) nr 2017/0231/6552/SubA/DIS/S z 26 września 2017 r. z Gminą Karpacz, 9850,1 tys. zł; 10) nr 2017/0424/0165/SubA/DIS/S z 30 listopada 2017 r. z miastem Kostrzyn nad Odrą, 3500 tys. zł; 11) nr 2018/0358/1476/SubA/DIS/S z 6 sierpnia 2018 r. z Gminą Radzionków, 2300 tys. zł; 12) nr 2018/0544/8345/SubA/DIS/S z 23 sierpnia 2018 r. z Jagiellonią Białystok Sportową SA, 6600 tys. zł; 13) nr 2018/0897/0094/SubA/DIS/S z 14 grudnia 2018 r. z OPO w Szczyrku, 2262 tys. zł; 14) nr 2018/0783/1122/SubA/DIS/S z 16 października 2018 r. z Miastem Kielce, 9670 tys. zł; 15) nr 2019/0905/0094/SubA/DIS/S z 11 grudnia 2019 r. z OPO w Zakopanem, 2359,7 tys. zł.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

dotyczyły realizacji zadań zgodnych z katalogiem wskazanym w Programie. Dofinansowania były udzielane zgodnie z przepisami prawa określającymi szczegółowe warunki uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań, tryb składania wniosków oraz przekazywania środków z FRKF, Programem (edycja 2015–2019) oraz regulacjami wewnętrznymi.

W większości
prawidłowe rozliczenie
wydatków

Objęte badaniem w Ministerstwie zadania inwestycyjne zostały prawidłowo i terminowo rozliczone (13 z 14 umów zakończonych i rozliczonych), z wyjątkiem zadania realizowanego przez gminę Czarny Dunajec. W Ministerstwie, w sporządzanych kartach rozliczenia dotacji wskazywano kwotę wykorzystanego dofinansowania oraz przekazywano beneficjentom informację o przyjęciu rozliczenia zadania.

Gmina Czarny Dunajec nieprawidłowo rozliczyła dofinansowanie w kwocie 21,6 tys. zł na realizację zadania „Budowa skoczni narciarskich HS16 i HS30 z budynkiem zaplecza w Chochołowie”⁵⁰. Do wniosku o wypłatę dofinansowania załączono fakturę z dnia 16 listopada 2015 r. na kwotę 60,9 tys. zł na opracowanie projektu budowlano-wykonawczego skoczni narciarskiej HS16 i HS30/35 w Chochołowie, którą opłacono 1 grudnia 2015 r. Fakturę oraz dofinansowanie z FRKF w kwocie 21,6 tys. zł ujęto w „Sprawozdaniu z wykorzystania środków własnych i innych oraz FRKF na realizację zadania”, co było niezgodne z pkt. 6 podrozdziału VI. Zakres i rodzaje wydatków kwalifikowanych Programu – edycja 2017 stanowiącym, że dofinansowane ze środków FRKF mogą być tylko te wydatki, które zostały poniesione nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2017 r. Ponadto zgodnie z § 6 pkt 8 zawartej umowy o dofinansowanie, kopie faktur i rachunków mogą dotyczyć tylko wydatków ponoszonych przez wnioskodawcę nie wcześniej niż od 1 stycznia roku, w którym został złożony wniosek inwestycyjny (wniosek złożono 20 czerwca 2017 r.). W Ministerstwie nierzetelnie rozliczono dofinansowanie zadania, niezgodnie z pkt 6 podrozdziału VI. Programu – edycja 2017 i § 6 pkt 8 umowy o dofinansowanie, co było spowodowane błędem pracownika Ministerstwa.

Prawidłowe
wydatkowanie
i rozliczenie zadań
w COS

Wydatkowanie dofinansowania ze środków FRKF na realizację zadań i zakupów inwestycyjnych przez skontrolowaną Centralę COS w Warszawie oraz OPO w Spale i Wałczu, w zakresie zbadanych umów, było zgodne z przepisami prawa, Programem, umowami o dofinansowanie oraz prawidłowo i terminowo rozliczone.

Stan bazy sportowej
COS do sportów
wyczynowych

W latach 2015–2020 (I półrocze) COS zapewniał podstawową bazę sportową na potrzeby sportu wyczynowego, w tym szkolenia zawodników kn oraz szkolenia pzs. COS dysponował 88 obiektami sportowymi do uprawiania letnich i zimowych sportów olimpijskich, w tym w OPO w Giżycku – siedmioma, OPO w Spale – dziewięcioma, OPO w Szczyrku – 12, OPO w Wałczu – 18, OPO we Władysławowie – 15, OPO w Zakopanem – 22, Centrala COS w Warszawie – pięcioma. COS w kontrolowanym okresie posiadał bazę noclegową i gastronomiczną w sześciu OPO (Centrala COS w Warszawie nie dysponowała bazą noclegową, bazą gastronomiczną, systemem żywienia i odnową biologiczną). W I półroczu 2020 r. w OPO było łącznie

⁵⁰ Umowa nr 2017/0205/1113/SubA/DIS/S z dnia 21 września 2017 r.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

1782 miejsca noclegowe oraz 2385 miejsc gastronomicznych. W kontrolowanym okresie, sześć OPO dysponowało usługami odnowy biologicznej i rehabilitacji: fizjoterapią, hydroterapią, krioterapią, kinezyterapią, masażem leczniczym i sauną. Wszystkie jednostki COS także dysponowały salami konferencyjno-szkoleniowymi wyposażonymi m.in. w projektory lub rzutniki multimedialne.

Infografika nr 4

Baza sportowo-szkoleniowa Centralnego Ośrodka Sportu, w tym Centrali COS w Warszawie i Ośrodków Przygotowań Olimpijskich w 2020 r. (I półrocze)

Źródło: opracowanie własne NIK.

W Strategii rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu na lata 2019–2022 założono m.in. rozszerzenie oferty sportowej obejmującej usługi dla pzs oraz zwiększenie liczby pzs, dla których COS zapewni warunki treningowe (całościowo oraz częściowo). Na dzień 31 grudnia 2015 r. spośród 72 pzs (36 sportów olimpijskich i 36 nieolimpijskich) COS zapewniał warunki treningowe: pełne dla 40 pzs (23 sportów olimpijskich i 17 nieolimpijskich) oraz niepełne dla 19 pzs (dziewięciu sportów olimpijskich i 10 nieolimpijskich). COS nie zapewniał bazy dla 13 pzs (czterech sportów olimpijskich oraz dziewięciu nieolimpijskich). Natomiast na 30 czerwca 2020 r., COS zapewniał szkolenie pzs: pełne dla 43 pzs (24 sportów olimpijskich

Zapewnienie bazy sportowej COS dla pzs w 2015 r. i 2020 r.

i 19 nieolimpijskich), niepełne dla 15 pzs (ośmiu sportów olimpijskich i siedmiu nieolimpijskich). Na 30 czerwca 2020 r. COS nie zapewniał szkolenia dla 14 pzs (czterech sportów olimpijskich i 10 sportów nieolimpijskich – w stosunku do 2015 r. COS nie zapewniał dla Polskiego Związku Sportów Wrotkarskich). W kontrolowanym okresie wzrosła liczba pzs, dla których COS zapewniał pełne szkolenie, o jeden sportu olimpijskiego (Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego), a także wzrosła liczba pzs sportów nieolimpijskich, dla których COS nie zapewniał szkolenia.

W 2018 r. na zlecenie Dyrektora COS sporządzono raport⁵¹ zawierający m.in. analizę istniejącej infrastruktury COS i wyniki konsultacji z pzs, dotyczących ich potrzeb⁵². Raport ten zawierał propozycję budowy ósmego ośrodka OPO z uwzględnieniem obiektów sportowych, których COS dotychczas nie zapewniał⁵³. Plan budowy ósmego OPO stanowił jeden z zapisów *Strategii rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu na lata 2019–2022*.

Dotacje ze środków
FRKF w ramach
skontrolowanych
22 zadań inwestycyjnych

W ramach objętych badaniem 22 zadań inwestycyjnych realizowanych przez 16 beneficjentów (COS, dwie uczelnie publiczne, jeden powiat, osiem gmin, trzy gminne samorządowe jednostki organizacyjne, jeden podmiot posiadający osobowość prawną prowadzący działalność w zakresie kultury fizycznej) wartość dofinansowania z FRKF wyniosła 130,2 mln zł, środki własne beneficjentów 241,5 mln zł, inne środki 6,5 mln (w tym m.in. dotacja 5 mln zł Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z budżetu państwa część 38 – Szkolnictwo wyższe na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji zadania „Przebudowa hali lekkoatletycznej im. Janusza Kusocińskiego AWF Warszawa” i dotacja 1 mln zł gminy miasto Kołobrzeg na realizację zadania „Modernizacja stadionu lekkoatletycznego w Kołobrzegu – kat. VA, zlokalizowanego przy ul. Śliwińskiego”), co stanowiło odpowiednio: 34,4%, 63,9% i 1,7% całkowitych kosztów tych zadań w wysokości 378,2 mln zł. Środki FRKF i środki własne beneficjentów wydatkowane były zgodnie z założeniami Programu, z wyjątkiem jednego zadania (realizowanego przez gminę Czarny Dunajec).

Prawidłowe prowadzenie
ewidencji księgowej,
z wyjątkiem dwóch zadań

Dla dofinansowanych zadań skontrolowani beneficjenci, z wyjątkiem dwóch zadań, prawidłowo prowadzili wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dofinansowania z FRKF oraz wydatków na realizację zadań, zgodnie z Programem, umową o dofinansowanie i przepisami ustawy o rachunkowości.

Przykłady

W **gminie Czarny Dunajec** wydatki dofinansowane z FRKF na realizację zadania inwestycyjnego oraz zapłacone ze środków własnych gminy były nierzetelnie księgowane na wyodrębnionych w związku z udzieloną dotacją kontach kosztowych, tj. niezgodnie z przyjętą zasadą proporcjonalności.

⁵¹ „Rozwój infrastruktury COS – Raport. Analiza potencjalnych funkcji sportowych w planowanych lokalizacjach budowy Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w Bieszczadach, tzn. 8 Element – uwzględniająca potrzeby polskiego sportu olimpijskiego”.

⁵² Konsultacje przeprowadzono m.in. z Sekretarzem Generalnym Polskiego Związku Gimnastyki, Prezesem Polskiego Związku Kolarskiego, przewodniczącym Autonomicznego Komitetu Skoków do Wody.

⁵³ M.in. kompleksu basenowego z pływalnią 50 m z wieżą do skoków i widownią do 1000 osób, stadionu lekkoatletycznego do m.in. hokeja na trawie, trasy do kolarstwa górskiego.

Gmina Raszyn, wbrew postanowieniom § 5 ust. 5 umowy o dofinansowanie z dnia 8 listopada 2016 r., nie wyodrębniła w ewidencji księgowej konta analitycznego 130 (rachunek bankowy) dla wydatków na zadanie inwestycyjne. W ewidencji księgowej nie ujmowano także wydatków w podziale na wydatki kwalifikowane (w tym na środki własne i środki z Ministerstwa) i wydatki niekwalifikowane, co stanowiło naruszenie zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniami wójta Gminy.

Dowody księgowe dokumentujące wydatki beneficjentów wskazywały kwoty dofinansowania z FRKF, a sprawdzenie pod względem merytorycznym, rachunkowym oraz zatwierdzenie do wypłaty było potwierdzone przez upoważnione osoby. Potwierdzeniem wykonanych robót były protokoły odbioru robót podpisane przez uprawnione osoby. Udział dofinansowania z FRKF nie przekroczył limitu wydatków kwalifikowanych określonego w Programie. Rozliczenia końcowe zadań sporządzono i terminowo przesłano do Ministra.

Prawidłowe
dokumentowanie
wydatków

Ministerstwo monitorowało kwartalnie realizację dofinansowanych zadań inwestycyjnych poprzez składane przez beneficjentów sprawozdania kwartalne (wraz z fakturami i protokołami odbioru robót). Ministerstwo przeprowadziło w kontrolowanym okresie łącznie 19 kontroli zadań, w tym 12 planowych i siedem doraźnych. Zalecenia pokontrolne dotyczyły m.in.: podjęcia skutecznych działań pozwalających na wykorzystywanie obiektu do prowadzenia zgrupowań i konferencji rangi co najmniej ogólnopolskiej oraz szkolenia centralnego prowadzonego przez pzs; uzyskania opinii Polskiego Związku Biathlonu dotyczącej stanu tras pod kątem wykorzystania ich zgodnie z przeznaczeniem oraz wykorzystywania obiektu biathlonu zimowego i letniego na Jamrozowej Polanie zgodnie z jego przeznaczeniem; prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków ze środków dotacji.

Monitorowanie
i kontrola realizacji
dofinansowanych zadań

W przypadku czterech umów o dofinansowanie⁵⁴ z 15 skontrolowanych w Ministerstwie (27%), aneksy przedłużające termin zakończenia zadania zawarto po terminie jego zakończenia. Zgodnie z umowami o dofinansowanie (§ 13 ust. 8 pkt 3) wnioskodawcy zobowiązani byli pisemnie informować Ministerstwo o zmianie terminu zakończenia zadania inwestycyjnego określonego w § 3 ust. 2 umowy, z co najmniej 30-dniowym wyprzedzeniem w stosunku do tego terminu, wskazując jednocześnie powody niedotrzymania terminu i przedstawiając propozycję nowego terminu zakończenia realizacji zadania. Zdaniem NIK Ministerstwo powinno na bieżąco monitorować terminy zakończenia realizacji zadań inwestycyjnych określone w umowie oraz niezwłocznie podejmować działania w celu zachowania ciągłości okresu realizacji zadania w zawieranych aneksach.

Przypadki zawierania
aneksów do umów
po upływie ich
obowiązkiwania

⁵⁴ 1) nr 2018/0358/1476/SubA/DIS/S z gminą Radzionków, zadanie „Budowa boiska piłkarskiego przy ul. Ks. Knosały 113 w Radzionkowie”; 2) nr 2018/0544/8345/SubA/DIS/S z Jagiellonią Białystok Sportową SA, zadanie „Budowa boisk piłkarskich treningowych z budynkami zaplecza przy stadionie sportowym przy ul. Elewatorskiej w Białymstoku”; 3) nr 2017/0231/6552/SubA/DIS/S z gminą Karpacz, zadanie „Rozbudowa stadionu miejskiego w Karpaczu: arena lekkoatletyczna kat. VA, boisko piłkarskie i sportowa infrastruktura towarzysząca”; 4) nr 2016/0085/2366/SubA/DIS/S z miastem Racibórz, zadanie „Modernizacja stadionu lekkoatletycznego przy Ośrodku Sportu i Rekreacji w Raciborzu przy ul. Zamkowej 4 – kat. IIIA”.

Nieprawidłowości w udzielaniu zamówień publicznych przez trzech beneficjentów

W skontrolowanych jednostkach wyboru wykonawców dokonywano na podstawie przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego m.in. na realizację robót budowlanych i dostawę sprzętu sportowego, zgodnie z Prawem zamówień publicznych (Centrala COS w Warszawie, OPO w Spale, OPO w Wałczu, uczelnie, jst, samorządowe jednostki organizacyjne) i z zasadami konkurencyjności i przejrzystości (spółka z o.o.). Zbadano zamówienia na łączną kwotę 395 784,20 tys. zł zrealizowane w trybie przetargu nieograniczonego. Beneficjenci prawidłowo realizowali związane z inwestycjami zamówienia o wartości nieprzekraczającej równowartości 30 tys. euro, dotyczące nadzoru inwestorskiego oraz dostawy sprzętu i wyposażenia obiektów sportowych (zbadano zamówienia na kwotę 2218,4 tys. zł). Stwierdzono nieprawidłowości w dwóch jst i Centrali COS w Warszawie. Nieprawidłowości w gminie Raszyn i Centrali COS w Warszawie nie miały wpływu na wybór wykonawców.

Przykłady

Gmina Karpacz w związku z zadaniem inwestycyjnym pn. „Rozbudowa stadionu miejskiego w Karpaczu: arena lekkoatletyczna kat. VA, boisko piłkarskie i sportowa infrastruktura towarzysząca”⁵⁵ udzieliła trzech zamówień publicznych na łączną kwotę 358,4 tys. zł brutto, z naruszeniem przepisów Prawa zamówień publicznych i ustawy o finansach publicznych:

1) postępowanie na wybór wykonawcy zadania „Pielęgnacji murawy sportowej z trawy naturalnej stadionu w Karpaczu” przeprowadzono bez stosowania Prawa zamówień publicznych, pomimo że wartość zawartej z wykonawcą umowy przekroczyła kwotę 30 tys. euro netto. Było to niezgodne z art. 7 ust. 3 Prawa zamówień publicznych, w związku z art. 44 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. W wyniku rozstrzygnięcia ww. postępowania zawarto umowę w dniu 7 października 2019 r. na kwotę 150 tys. zł (netto), tj. 34,9 tys. euro. Do dnia 30 września 2020 r. wypłacono wykonawcy wynagrodzenie w kwocie 118,8 tys. zł;

2) w 2017 r. przeprowadzono na podstawie wewnętrznego regulaminu udzielania zamówień dwa postępowania o zamówienie publiczne na wybór wykonawcy pełniącego funkcję inspektora nadzoru inwestorskiego o specjalności konstrukcyjno-budowlanej: postępowanie z dnia 3 lipca 2017 r. na kwotę 122 tys. zł (netto), tj. 29,2 tys. euro oraz postępowanie z dnia 18 maja 2017 r. na kwotę 30 tys. zł (netto), tj. 7,2 tys. euro. W wyniku tych postępowań zawarto dwie umowy na łączną kwotę 126,6 tys. zł (netto), tj. 30,3 tys. euro⁵⁶. Kontrola dokumentacji uprawnień wybranych inspektorów nadzoru inwestorskiego, wykazała, że posiadali oni takie same uprawnienia budowlane o specjalności konstrukcyjno-budowlanej. W związku z powyższym nie zachodziły przesłanki do przeprowadzenia dwóch oddzielnych postępowań, tj. na wybór inspektora nadzoru inwestorskiego, kompleksowego, we wszystkich branżach z wyłączeniem branży sportowej, oraz na wybór inspektora nadzoru inwestorskiego dla urządzeń sportowych zlokalizowanych na stadionie, zwłaszcza że inwestycję realizował jeden wykonawca. Po rezygnacji w dniu 5 czerwca 2018 r. wykonawcy umowy nr 2151/75/2017 z dnia 31 maja 2017 r., jego obowiązki na podstawie odrębnej umowy przejął wykonawca umowy nr 2151/96/2017. Kwota wynikająca z zawartych dwóch umów wyniosła 30,3 tys. euro i zobo-

⁵⁵ NIK zwróciła uwagę, że gmina posługiwała się w dokumentacji także nazwą zadania „Przebudowa stadionu miejskiego w Karpaczu wraz z infrastrukturą towarzyszącą”.

⁵⁶ Umowa nr 2151/75/2017 z dnia 31 maja 2017 r. na kwotę 25 tys. zł (netto), tj. 6 tys. euro oraz umowa nr 2151/96/2017 z dnia 12 lipca 2017 r. na kwotę 101,6 tys. zł (netto), tj. 24,3 tys. euro.

wiążywała zamawiającego do zastosowania Prawa zamówień publicznych. Nie dochowano należytej staranności przy szacowaniu wartości zamówienia, co skutkowało przeprowadzeniem dwóch tożsamyh, funkcjonalnie i przedmiotowo, postępowań z pominięciem Prawa zamówień publicznych. Ponadto **gmina Karpacz** nie posiadała dokumentów postępowania przetargowego przeprowadzonego w 2018 r. dotyczącego „Pełnienia funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego dla urzędów sportowych na zadaniu”, w wyniku rozstrzygnięcia którego zawarto umowę na kwotę 55 tys. zł. NIK wskazała, że działaniem nierzetelnym było dopuszczenie do sytuacji, w której wytworzone dokumenty, zostały zagubione.

W **Centrali COS w Warszawie** protokół z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na „Dostawę maszyny do pielęgnacji lodu do COS z siedzibą w Warszawie” nie zawierał podpisu osoby zatwierdzającej ten protokół. Stanowiło to naruszenie § 2 ust. 2 pkt 24 rozporządzenia w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zgodnie z którym protokół powinien zawierać podpis osoby zatwierdzającej protokół. Przyczyną braku zatwierdzenia protokołu było uchybienie formalne.

W przeprowadzonym przez **gminę Raszyn** postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na „Budowę wielofunkcyjnej Hali Sportowej przy GOS w Raszynie wraz z zagospodarowaniem terenu”, wójt Gminy nie określił organizacji, trybu pracy oraz zakresu obowiązków członków powołanej komisji przetargowej, co stanowiło naruszenie art. 21 ust. 3 Prawa zamówień publicznych. Wynikało to z uchylecia obowiązującego zarządzenia określającego zasady pracy komisji przetargowej, przy czym gmina podjęła prace nad nowym regulaminem udzielania zamówień publicznych, w którym zawarte zostaną zasady pracy stałej komisji przetargowej.

Zadania inwestycyjne były przez beneficjentów, w tym Centralę COS w Warszawie i OPO, prawidłowo przygotowane i realizowane zgodnie z przepisami Prawa budowlanego, Programem i umową o dofinansowanie. Kierownicy budowy i inspektorzy nadzoru inwestorskiego posiadali wymagane uprawnienia budowlane. Kontrolowani beneficjenci, posiadali uprawnienie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz wymagane decyzje – pozwolenie na budowę lub na wykonanie robót budowlanych, w przypadku kiedy było wymagane przepisami prawa.

W realizacji procesu budowlanego w jednej gminie stwierdzono uchybienie w zakresie przechowywania i przekazania dziennika budowy dzierżawcy obiektu sportowego.

Prawidłowa realizacja procesu budowlanego

Uchybienie w przechowywaniu i przekazaniu dziennika budowy

Przykład

W **mieście Lublin** dziennik budowy obiektu sportowego (stanowiący część dokumentacji powykonawczej), nie był przechowywany oraz nie został przekazany dzierżawcy obiektu – Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” w Lublinie sp. z o.o. wraz z dokumentacją powykonawczą, co stanowiło naruszenie art. 60 i art. 63 ust. 1 Prawa budowlanego. Dziennik budowy nie został wymieniony w protokole przekazania stadionu lekkoatletycznego do użytkowania MOSiR. Z dokumentacji przekazanej przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego Miasta Lublin wynika, że dziennik budowy został odebrany dopiero 3 listopada 2020 r., tj. w trakcie kontroli NIK. Zgodnie z art. 3 pkt 13 i 14 oraz art. 63 ust. 1 Prawa budowlanego, dziennik budowy stanowi element dokumentacji powykonawczej, którą powinien dysponować właściciel lub zarządca obiektu budowlanego. Ponadto w § 16 umowy o dofi-

nansowanie określono, że wnioskodawca powinien przechowywać wszelką dokumentację związaną z realizacją zadania inwestycyjnego w terminie pięciu lat od dnia przyjęcia przez Ministra rozliczenia dofinansowania.

5.2. Efekty realizacji programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu, wykorzystanie obiektów sportowych i zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania

W latach 2015–2020 (I półrocze), w wyniku realizacji Programu zostało wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych przez beneficjentów, w tym COS łącznie 72 nowe i istniejące obiekty sportowe. W latach 2015–2019 wzrosło wykorzystanie obiektów sportowych Centrali COS w Warszawie i OPO w szkoleniu stacjonarnym i skróconym przez zawodników pzs, w tym zawodników z kn. Dofinansowane obiekty sportowe były wykorzystywane bezpośrednio przez pzs rekomendujące inwestycje do Programu oraz zrzeszone w nich kluby sportowe i związki wojewódzkie (wszystkie z 13 skontrolowanych obiektów oraz 33 z 34 obiektów objętych badaniem kwestionariuszowym NIK). Skontrolowani beneficjenci wykorzystywali dofinansowane obiekty sportowe na wyczynowe zawody sportowe o charakterze ogólnopolskim, europejskim lub światowym, natomiast w ośmiu z 34 obiektów objętych badaniem kwestionariuszowym takich zawodów nie organizowano. Stwierdzono, że wykorzystanie obiektów sportowych na potrzeby sportu wyczynowego, w tym na przygotowania zawodników kn, szkolenie zawodników pzs oraz organizację wyczynowych zawodów sportowych – poza systemowym monitorowaniem obiektów w COS – nie było w Ministerstwie monitorowane. Dofinansowane obiekty sportowe były w dobrym stanie technicznym (niewielkie uchybienia na jednym obiekcie). Beneficjenci i zarządcy obiektów zadbali o bezpieczne warunki korzystania z obiektów, jednak dwóch z nich nie zapewniło obowiązkowych okresowych kontroli stanu technicznego, pięciu – prowadzenia lub rzetelnego prowadzenia książki obiektu budowlanego, a jeden – regulaminu korzystania z obiektu.

5.2.1. Efekty realizacji programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu

Efekty realizacji Programu

W wyniku realizacji Programu w latach 2015–2020 (I półrocze) zostało wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych przez beneficjentów, w tym COS łącznie 72 nowe i istniejące obiekty sportowe, w tym: 20 hal sportowych, 14 stadionów lekkoatletycznych, dziewięć boisk piłkarskich, siedem narciarskich tras biegowych, sześć skoczni narciarskich, trzy hale widowiskowo-sportowe, dwa kryte baseny, dwa lodowiska oraz dziewięć innych obiektów sportowych (m.in. zadaszony tor lodowy, tory do sportów wrotkarskich).

W ramach Programu zrealizowano w COS zadania dotyczące wybudowania, przebudowania i wyremontowania obiektów sportowych (m.in. budowa hali do gier plażowych i remont hali wielofunkcyjnej w OPO Spale; budowa areny lekkoatletycznej dla konkurencji rzutowych w OPO w Wałczu; przebudowa rozbiegu skoczni narciarskiej K-95 Skalite i przebudowa wyciągu orczykowego DOLINY II w OPO w Szczyrku; rozbudowa skoczni narciarskiej

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Wielka Krokiew wraz z infrastrukturą towarzyszącą, rozbudowa skoczni narciarskiej Wielka Krokiew – II etap i rozbudowa narciarskich tras biegowych – etap I w OPO w Zakopanem; modernizacja hali podnoszenia ciężarów w OPO we Władysławowie), obiektów administracyjno-socjalnych (17), obiektów zakwaterowania np. hoteli, internatów (pięć), stołówek (trzy), a także innych obiektów (15). Dofinansowano również 40 zadań dotyczących zakupu środków trwałych, sprzętu treningowego i wyposażenia sportowego (m.in. wyposażenie do siłowni, klatka wyczynowa do rzutu młotem, podłoga amortyzująca do sportów walki, wyposażenie dla treningu wioślarskiego, armatki śnieżne, sprzęt do odnowy biologicznej, sprzęt do pielęgnacji powierzchni trawiastej, bieżnia antygravitacyjna, ratraki, kadłuby łodzi motorowych, urządzenia do czyszczenia powierzchni sportowych lekkiej atletyki i boisk).

W wyniku realizacji Programu latach 2015–2020 (I półrocze), poprawiła się baza sportowa sportów olimpijskich letnich (poza baseballlem/softballem, golfem, jeździectwem, kolarstwem, skateboardingiem i żeglarstwem) i zimowych (poza bobslejami, saneczkarstwem i skeletonem). Zadania inwestycyjne realizowane w ramach Programu zapewniały także warunki do przygotowania zawodników kn do zawodów sportowych (m.in. IO, MŚ, ME) oraz warunki do organizacji zawodów rangi światowej, europejskiej i ogólnopolskiej. Realizacja Programu przyniosła zasadnicze zmiany w infrastrukturze sportowej sportu wyczynowego. Kluczowe dla tego procesu były m.in.: budowa pierwszego krytego toru łyżwiarskiego; budowa pływalni olimpijskich; wsparcie wiodących akademii piłki nożnej w kraju; zagęszczenie sieci certyfikowanych stadionów lekkoatletycznych; budowa specjalistycznych i wielofunkcyjnych hal sportowych; budowa tras narciarskich, tras nartorolkowych i torów wrotkarskich; modernizacja wszystkich OPO i IS-PIB.

Efektem realizacji 22 zadań inwestycyjnych dofinansowanych przez Ministra w ramach Programu (edycje 2015–2019) przez skontrolowanych przez NIK beneficjentów było:

- 10 nowych obiektów sportowych (trzy hale sportowe, stadion lekkoatletyczny, skocznia narciarska, boisko piłkarskie, kompleks badawczo-rozwojowy do piłki nożnej złożony z boisk piłkarskich treningowych, kryta pływalnia, arena lekkoatletyczna dla konkurencji rzutowych, wielofunkcyjna hala sportowa z halą do podnoszenia ciężarów);
- trzy przebudowane obiekty sportowe (dwa stadiony miejskie i stadion lekkoatletyczny);
- dwa zmodernizowane obiekty sportowe (stadion lekkoatletyczny i hala lekkoatletyczna);
- pięć zakupów wyposażenia do obiektów sportowych i odnowy biologicznej w Centrali COS w Warszawie oraz OPO w Spale i OPO w Wałczu;
- jeden remont pomieszczeń w obiekcie Torwar II i dwa zakupy dotyczące wyposażenia sportowego i sprzętu do obsługi obiektów sportowych w Centrali COS w Warszawie.

Poprawa infrastruktury sportowej w latach 2015–2020 (I półrocze)

Efekty w ramach skontrolowanych zadań

Przykłady

Z dofinansowania udzielonego **Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie** w wysokości 7900 tys. zł w ramach Programu – edycja 2016, dotacji ze środków z budżetu państwa część 38 – Szkolnictwo wyższe w kwocie 5000 tys. zł oraz środków własnych w wysokości 1869,2 tys. zł w ramach modernizacji hali lekkoatletycznej im. Janusza Kusocińskiego wykonano przebudowę podbudowy oraz nawierzchni tartanowej bieżni i skoczni, modernizację nawierzchni ścian wraz z zabezpieczeniem strefy rzutu kulą, przebudowę węzła cieplnego, przebudowę instalacji oświetlenia, modernizację pomieszczeń przyległych do hali, wykorzystywanych na potrzeby hali lekkoatletycznej.

Z dofinansowania udzielonego **gminie Karpacz** w wysokości 9850,1 tys. zł w ramach Programu – edycja 2017 oraz ze środków własnych miasta w wysokości 17 825,5 tys. zł (w tym 1970,1 tys. zł z dotacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego) rozbudowano stadion miejski w Karpaczu o arenę lekkoatletyczną kat. VA (w tym m.in.: bieżnię okrężną, bieżnię prostą, boisko piłkarskie o wymiarach 60m x 105m, skocznie do skoków: wzwyż, o tyczce, w dal i trójskoku), boisko do piłki siatkowej o wymiarach 24m x 14m, budynek zaplecza z trybunami dla 300 osób, pumtrack, boisko do kalisteniki, tor dla nartorolkarzy i biegaczy na koronie stadionu.

Z dofinansowania udzielonego **gminie Czarny Dunajec** w wysokości 2560 tys. zł w ramach Programu – edycja 2017 oraz ze środków własnych gminy w wysokości 3715,2 tys. zł wybudowano w Chocholowie skocznie narciarskie HS16 i HS30 (w tym rozbiegi i zeskoki skoczni) wraz z obiektami towarzyszącymi (platforma sędziowska, platformy trenerskie, schody terenowe, ścieżki i dojścia), budynkiem zaplecza, placem parkingowym i placem technicznym oraz drogę dojazdową.

Z dofinansowania udzielonego **miastu Stalowa Wola** w wysokości 17 400 tys. zł w ramach Programu – edycja 2016 oraz ze środków własnych miasta w wysokości 27 674,4 tys. zł wybudowano w ramach Podkarpackiego Centrum Piłki Nożnej w Stalowej Woli m.in.: dwa boiska treningowe do piłki nożnej o nawierzchni z trawy naturalnej o wymiarach 68m x 105m ze strefami wybiegu; zaplecze szatniowo-sportowe wraz z krytą trybuną na 2 tys. miejsc; boisko piłkarskie o nawierzchni z trawy syntetycznej o wymiarach 44m x 62m wraz ze strefami wybiegu i przykryciem namiotowym rozkładanym w czasie zimy oraz przebudowano płytę główną boiska do piłki nożnej o wymiarach 68m x 105m wraz z systemem podgrzewania płyty, oświetleniem, wyposażeniem i nawierzchnią z trawy naturalnej.

Z dofinansowania udzielonego **gminie miasta Sanoka** w wysokości 14 713 tys. zł w ramach Programu – edycja 2017, środków własnych miasta w wysokości 24 708,5 tys. zł oraz innych środków w kwocie 505,2 tys. zł wybudowano w ramach budowy Centrum Rehabilitacji i Sportu na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sanoku: krytą pływalnię o wymiarach 25m x 16,5m z widownią na 100 osób oraz zapleczem, kompleks pływalni zewnętrznych z nieckami sportową, rehabilitacyjną i rekreacyjną oraz dwa boiska do piłki plażowej.

Z dofinansowania udzielonego **gminie Raszyn** w wysokości 7000 tys. zł w ramach Programu – edycja 2016, środków własnych gminy w wysokości 11 816,4 tys. zł w ramach zadania budowy wielofunkcyjnej hali sportowej z halą do podnoszenia ciężarów przy Gminnym Ośrodku Sportu w Raszynie wybudowano m.in. wielofunkcyjną halę sportowo-widowiskową wraz z wyposażeniem, widownią dla ok. 294 osób, szatniami dla sportowców, sędziów, trenerów oraz zapleczem sanitarnym, dwie sale do podnoszenia ciężarów (łącznie z sześcioma podestami), pomieszczenia: fitness, siłowni, magazynowe, techniczne, salę konferencyjną, punkt gastronomiczny, zaplecze technologiczne obiektu.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Trzy zadania spośród 22 skontrolowanych znajdowały się w trakcie realizacji, tj.: 1) przebudowa stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej – I etap, 2) budowa Kompleksu Badawczo-Rozwojowego do piłki nożnej z Ośrodkiem Treningowo-Szkolnym w Książenicach, gmina Grodzisk Mazowiecki, 3) budowa boisk piłkarskich: płyty głównej, dwóch boisk treningowych i boiska treningowego z przykryciem namiotowym oraz budowa zaplecza wraz z krytą trybuną w ramach Podkarpackiego Centrum Piłki Nożnej w Stalowej Woli.

Zadania inwestycyjne dotyczące budowy obiektów sportowych skontrolowane przez NIK

I. Uczelnie publiczne

Zmodernizowana Hala Lekkoatletyczna im. Janusza Kusocińskiego w Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie (beneficjent Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie)

Źródło: akta kontroli NIK.

Hala sportowa z widownią na ok. 750 osób w Centrum Sportu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (beneficjent Gdański Uniwersytet Medyczny)

Źródło: akta kontroli NIK.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

II. Jednostki samorządu terytorialnego

Stadion lekkoatletyczny wraz z boiskiem treningowym w Gdańskim Ośrodku Sportu (beneficjent gmina miasto Gdańsk)

Źródło: akta kontroli NIK.

Skocznie narciarskie HS16 i HS30 w Czarnym Dunajcu (beneficjent gmina Czarny Dunajec)

Źródło: akta kontroli NIK.

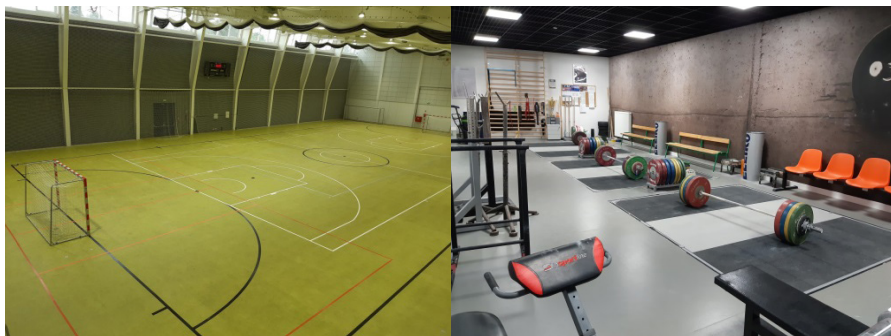
Przebudowany i rozbudowany stadion lekkoatletyczny wraz z zapleczem przy al. Józefa Piłsudskiego 22 w Lublinie (beneficjent miasto Lublin)

Źródło: akta kontroli NIK.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Wielofunkcyjna hala sportowa wraz z halą do podnoszenia ciężarów przy Gminnym Ośrodku Sportu w Raszynie (beneficjent gmina Raszyna)

Źródło: akta kontroli NIK.

Stadion miejski Karpaczu rozbudowany m.in. o arenę lekkoatletyczną kat. VA (beneficjent gmina Karpacz)

Źródło: akta kontroli NIK.

Kryta pływalnia z zapleczem w ramach Centrum Rehabilitacji i Sportu na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sanoku (beneficjent gmina miasta Sanoka)

Źródło: akta kontroli NIK.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Przebudowa stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej – I etap, inwestycja w trakcie realizacji (beneficjent miasto Biała Podlaska)

Źródło: akta kontroli NIK.

Budowa boisk piłkarskich: płyty głównej, dwóch boisk treningowych i boiska treningowego z przykryciem namiotowym oraz budowa zaplecza wraz z krytą trybuną w ramach Podkarpackiego Centrum Piłki Nożnej w Stalowej Woli – inwestycja w trakcie realizacji (beneficjent miasto Stalowa Wola)

Źródło: akta kontroli NIK.

III. Centralny Ośrodek Sportu

Hala sportowa do gier plażowych w OPO w Spale (beneficjent Centralny Ośrodek Sportu, OPO w Spale)

Źródło: akta kontroli NIK.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Arena lekkoatletyczna dla konkurencji rzutowych w OPO w Wałcu (beneficjent Centralny Ośrodek Sportu, OPO w Wałcu)

Źródło: akta kontroli NIK.

IV. Podmiot posiadający osobowość prawną prowadzący działalność w zakresie kultury fizycznej

Kompleks Badawczo-Rozwojowy do piłki nożnej z Ośrodkiem Treningowo-Szkolnym w Książenicach, gmina Grodzisk Mazowiecki – inwestycja w trakcie realizacji (beneficjent Akademia Piłkarska Legii Sp. z o.o.)

Źródło: akta kontroli NIK.

5.2.2. Wykorzystanie obiektów sportowych i zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania

W Strategii rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu na lata 2019–2022, założono realizację inwestycji, z których część nie była realizowana. W harmonogramie celu strategicznego z zakresu poprawy warunków infrastrukturalnych ww. strategii, nastąpiły zmiany dotyczące planowanych inwestycji. Założono m.in. 14 zadań inwestycyjnych, których realizacja miała nastąpić do 2020 r., jednak na dzień zakończenia czynności kontrolnych NIK (9 października 2020 r.) tylko trzy z nich były w trakcie realizacji, jedno zrealizowano, realizację trzech przełożono na lata następne, w przypadku pięciu planowane były zmiany, a z realizacji dwóch zrezygnowano (w tym m.in. z budowy lodowiska Torwar III w Centrali COS w Warszawie). Dyrektor COS stwierdził, iż zmiana kierownictwa COS, wprowadzenie stanu epidemii COVID-19, wpływają na realizację przyjętych założeń strategii, które wymagają ewaluacji przez dostosowanie celów strategicznych i harmonogramów ich realizacji. W trakcie czynności kontrolnych NIK, pismem z dnia 2 września 2020 r. poinformował Ministra o konieczności aktualizacji ww. strategii.

Niepełna realizacja
Strategii rozwoju COS
na lata 2019–2022

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Wzrost wykorzystania bazy sportowej COS na szkolenie pzs i szkolenie klubowe

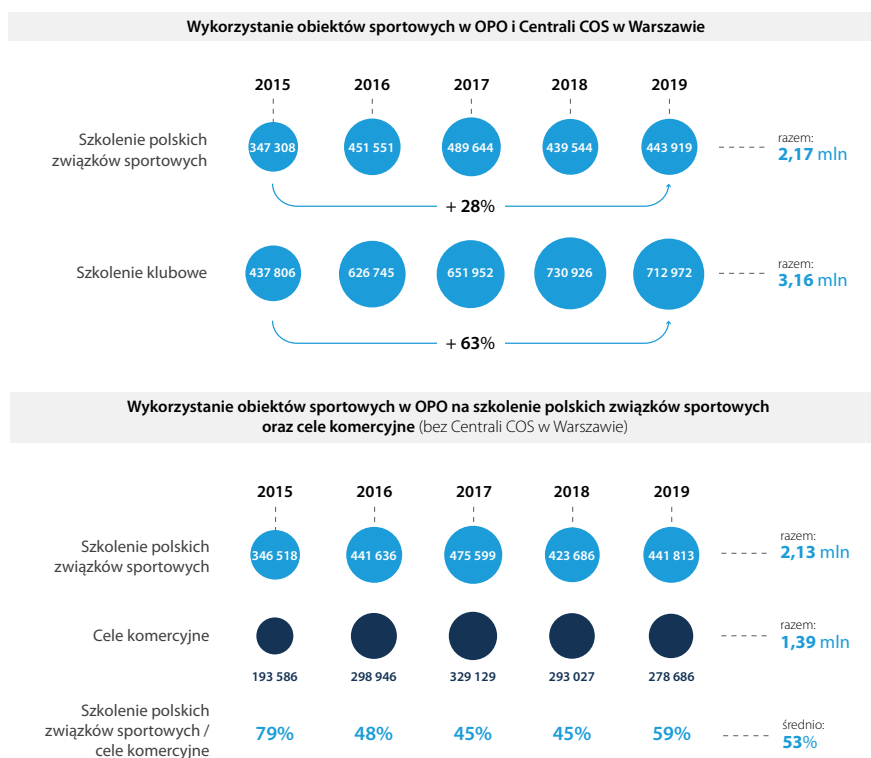
Ogółem w latach 2015–2019 wzrosło wykorzystanie obiektów sportowych Centrali COS w Warszawie i OPO w szkoleniu stacjonarnym i skróconym pzs, z 347 308 do 443 919 osobowejść (o 28%) oraz na szkolenie klubowe, z 437 806 do 712 972 osobowejść (o 63%). Spadek liczby osobowejść szkolenia stacjonarnego i skróconego w niektórych latach ww. okresu wynikał z planów szkoleniowych i założeń programowych pzs oraz otrzymanych dotacji od Ministra.

Wyższe wykorzystanie bazy COS na szkolenie pzs

Wykorzystanie obiektów sportowych w sześciu OPO ogółem na szkolenie pzs było w latach 2015–2019 wyższe o 53% niż wykorzystanie bazy sportowej na cele komercyjne (2 129 252 osobowejść/1 393 374 osobowejść). Natomiast w Centrali COS w Warszawie pzs tylko w niewielkim stopniu korzystały z lodowiska Torwar II w 2015 r. – 815 osobowejść, w 2016 r. – 420, w 2017 r. – 1415, w 2018 r. – 1121, w 2019 r. – 776 (w I półroczu 2020 r. obiekt był zamknięty w związku z epidemią COVID-19). Z lodowiska korzystały tylko Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego oraz Polski Związek Hokeja na Lodzie. Zróżnicowany poziom wykorzystania lodowiska wynikał z zapotrzebowania pzs oraz planów treningowych pzs. Wykorzystanie obiektów sportowych w przez pzs (42 738 osobowejścia) było niższe, niż na szkolenie klubowe (581 890 osobowejść) i cele komercyjne (1 693 850 osobowejść), co wynikało z charakteru obiektu hali widowiskowo-sportowej (Torwar I) i niskiego zapotrzebowania pzs na szkolenie na lodowisku (Torwar II).

Infografika nr 5

Wykorzystanie w latach 2015–2019 bazy sportowej COS w Centrali COS w Warszawie i Ośrodkach Przygotowań Olimpijskich (w osobowejściach)

Źródło: opracowanie własne NIK.

W latach 2016–2018 w Centrali COS w Warszawie sposób ewidencji wykorzystania obiektów był nierzetelny, ponieważ w przypadku hali Torwar I, ewidencji osobowejś na szkolenie skrócone pzs dokonywano niezgodnie z regulacjami wewnętrznymi⁵⁷, tj. uwzględniając oprócz zawodników również kibiców wydarzeń sportowych. W latach 2016–2018 do szkoleń skróconych, w ramach organizowanych zawodów takich jak m.in. Cavaliada w 2017 r., Międzynarodowy Turniej Bokserski im. F. Stamma w 2017 r., Mistrzostwa Europy Judo seniorów w 2017 r., „WARS i SAWA grają w szachy” (finał turnieju) w 2018 r., Międzynarodowy Turniej Szermierczy z okazji 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości w 2018 r., ewidencją obejmowano zarówno zawodników, jak i kibiców. Skutkiem ww. nieprawidłowości było wykazanie w Sprawozdaniu COS z działalności podstawowej i innej niż podstawowa za rok 2018 nierzetelnych danych o wykorzystaniu bazy Centrali COS w Warszawie na szkolenie skrócone pzs (w sprawozdaniach za lata 2016–2017 nie wykazywano danych o szkoleniu skróconym). Od 2019 r. uwzględniano w ewidencji osobowejścia wyłącznie sportowców i kadry szkoleniowej.

Nierzetelne ewidencjonowanie wykorzystania obiektów w Centrali COS w Warszawie

W skontrolowanym okresie w COS przeprowadzono badanie ankietowe zadowolenia osób korzystających z bazy COS na potrzeby ustalenia wartości miernika budżetu zadaniowego. Badanie wśród zawodników trenujących w pzs lub innych podmiotach działających w zakresie kultury fizycznej (miernikiem był stosunek trenujących na obiektach COS zawodników zadowolonych z infrastruktury sportowej i zawodników pozytywnie oceniających rozwój zaplecza sportowego COS do ogólnej liczby wypełniających ankietę) wykazało wysoką ocenę – dotyczącą OPO: w Giżycku, Spale, Szczyrku, Wałczu, Władysławowie, Zakopanem – od 84% do 100%. Niższy wynik odnotowywano w Centrali COS w Warszawie – od 59% do 93%.

Wysoki poziom zadowolenia osób trenujących w OPO

W latach 2015–2019 nastąpił wzrost wykorzystania ogółem bazy noclegowej COS w ramach szkolenia stacjonarnego pzs. Wykorzystanie łącznie obiektów COS w sześciu OPO (w Giżycku, Spale, Szczyrku, Wałczu, Władysławowie i Zakopanem) wzrosło w latach 2015–2019, z 138 423 do 168 975 osobodni (o 22%)⁵⁸. W ramach ww. szkolenia wzrosła również liczba zgrupowań zawodników z pzs o 41% (z 975 do 1371) oraz zawodników z kn seniorskich, juniorskich i młodzieżowych o 19% (z 22 330 do 26 548)⁵⁹. Spadek liczby osobodni w niektórych latach wynikał z planów szkoleniowych i założeń programowych pzs oraz otrzymanych przez nie dotacji od Ministra na realizację szkolenia.

Wzrost wykorzystania bazy noclegowej COS

⁵⁷ Zgodnie z § 1 zarządzenia nr 3/2015 Dyrektora COS z dnia 1 kwietnia 2015 r. w sprawie ewidencji obłożenia obiektów sportowych na potrzeby opracowania półrocznych i rocznych sprawozdań z działalności podstawowej i dodatkowej Centralnego Ośrodka Sportu, ewidencją szkolenia skróconego objęci powinni być zawodnicy (w tym z niepełnosprawnościami) pzs szkolenia centralnego (w tym kadry olimpijskie, narodowe, młodzieżowe, juniorskie), natomiast zgodnie z § 4 ust. 3, osoby korzystające z obiektów sportowych, a nie objęte szkoleniem stacjonarnym należało ewidencjonować jako pozostali.

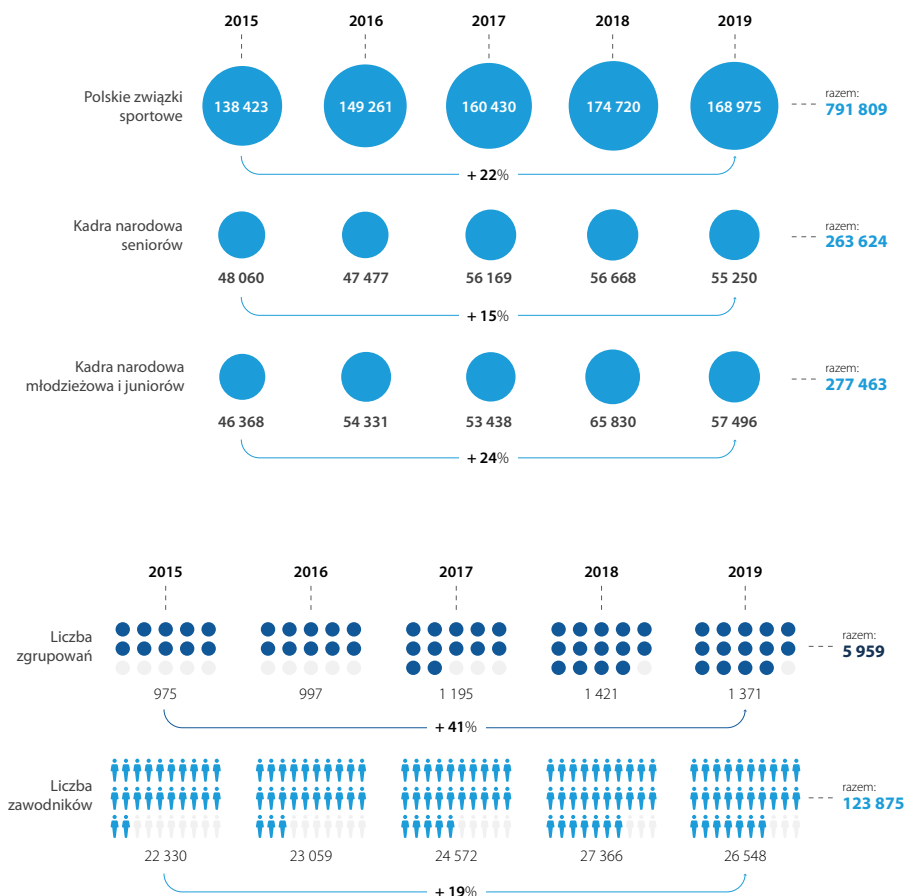
⁵⁸ 138 423 osobodni w 2015 r., 149 261 w 2016 r., 160 430 w 2017 r., 174 720 w 2018 r., 168 975 w 2019 r.

⁵⁹ 975 zgrupowań dla 22 330 zawodników w 2015 r., 997 dla 23 059 zawodników w 2016 r., 1195 dla 24 572 zawodników w 2017 r., 1421 dla 27 366 zawodników w 2018 r., 1371 dla 26 548 zawodników w 2019 r.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Infografika nr 6

Wykorzystanie w latach 2015–2019 bazy Ośrodków Przygotowań Olimpijskich COS przez polskie związki sportowe (w osobodniach), w tym liczba zgrupowań kadry narodowej i zawodników kadry narodowej

Źródło: opracowanie własne NIK.

Nierzetelne zawieranie umów na wykorzystanie pomieszczeń w Centrali COS w Warszawie

Zawarte przez COS w latach 2017–2020 umowy najmu dwóch pomieszczeń w hali Torwar II, wyremontowanych w ramach zadania inwestycyjnego dofinansowanego ze środków Programu, zostały sporządzone w sposób nierzetelny. Nie zawierały bowiem zapisów zobowiązujących najemców do wykorzystania pomieszczeń na cele sportowe, pomimo iż zgodnie z § 15 ust. 2 umowy, w okresie trwałości zadania inwestycyjnego (10 lat), wnioskodawca zobowiązany był utrzymać funkcje sportowe obiektu, którego dotyczy zadanie inwestycyjne, a także bez zgody Ministra nie wynajmować i nie wydzierżawiać tego obiektu w sposób ograniczający jego funkcjonalność sportową. Z treści umów z najemcami wynika, że pomieszczenia były przeznaczone na cele biurowe: pomieszczenie nr 16, od 4 grudnia 2017 r. do 10 września 2018 r. oraz od 7 sierpnia 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK, a pomieszczenie nr 24, od 1 marca 2017 r. do 30 kwietnia 2019 r.

Beneficjenci, zgodnie z wymogami Programu i umowy o dofinansowanie byli zobowiązani do zawarcia z pzs rekomendującym zadanie inwestycyjne do realizacji, porozumienia lub umowy o współpracy na korzystanie z obiektu sportowego na cele sportu wyczynowego. Ze skontrolowanych 13 jednostek (dziewięć jst, dwie uczelnie publiczne, samorządowa jednostka organizacyjna oraz spółka z o.o.) zawarto porozumienia lub umowy w 10 przypadkach. W dwóch przypadkach nie zawarto porozumienia z uwagi na niezakończenie zadania (Akademia Piłkarska Legii sp. z o.o. – zawarcie do 31 grudnia 2020 r., miasto Biała Podlaska – do 31 grudnia 2021 r.). W jednej uczelni publicznej do zakończenia czynności kontrolnych NIK nie zawarto porozumienia z pzs rekomendującym inwestycję, w jednej gminie nie określono okresu obowiązywania porozumienia, a w jednej gminie i samorządowej jednostce organizacyjnej nie egzekwowano od pzs harmonogramów realizacji szkolenia.

Nieprawidłowości
w zawieraniu i realizacji
porozumień/umów
o współpracy z pzs
na korzystanie z obiektu

Przykłady

Gdański Uniwersytet Medyczny nie zawarł porozumienia z Polskim Związkiem Piłki Nożnej, rekomendującym zadanie inwestycyjne do Programu, w terminie i na warunkach określonych w § 5 ust. 8 umowy o dofinansowanie. Porozumienia nie zawarto do dnia zakończenia realizacji zadania oraz do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK. Zgodnie z postanowieniami Programu, uniwersytet w zgłoszeniu zadania inwestycyjnego zawarł rekomendację dla realizacji zadania ze środków Programu oraz oświadczenie uniwersytetu i pzs, zobowiązujące strony do zawarcia, w przypadku otrzymania dotacji na realizację tego zadania i nie później niż do dnia zakończenia realizacji zadania, porozumienia w sprawie korzystania z centrum sportu. Zgodnie z § 5 ust. 8 umowy o dofinansowanie, uniwersytet zobowiązał się do zawarcia takiego porozumienia, na określonych w umowie warunkach, tj. nie później do terminu zakończenia zadania oraz na okres co najmniej 10 lat.

W porozumieniu o współpracy z 17 października 2018 r. zawartym pomiędzy **gminą Czarny Dunajec** a Polskim Związkiem Narciarskim, nie określono, co najmniej 10-letniego okresu obowiązywania porozumienia, pomimo że zgodnie z § 5 ust. 8 umowy o dofinansowanie oraz zapisami Programu, umowa lub porozumienie z pzs rekomendującym zadanie inwestycyjne do Programu powinny być zawarte, na co najmniej na 10 lat.

Gdański Ośrodek Sportu zarządzający stadionem lekkoatletycznym z boiskiem treningowym **gminy miasto Gdańsk** nie egzekwował od Polskiego Związku Lekkiej Atletyki corocznego harmonogramu wykorzystania stadionu w celu realizacji programu szkolenia centralnego w lekkiej atletyce, organizacji zgrupowań sportowych i przygotowań klasyfikacyjnych, co było niezgodne z § 3 ust. 4 porozumienia z dnia 29 września 2016 r. W efekcie harmonogramy te nie były sporządzane.

W **gminie Raszyn**, pomimo że umowa o współpracy z Polskim Związkiem Podnoszenia Ciężarów z dnia 5 czerwca 2018 r. zobowiązywała do użyczenia hali sportowej, zgodnie z przedstawionym przez związek harmonogramem na dany rok kalendarzowy (§ 1 ust. 8 umowy o współpracy), gmina ani podmiot zarządzający obiektem, tj. Gminny Ośrodek Sportu w Raszynie nie egzekwowały od związku takich harmonogramów w latach 2018–2020. W trakcie kontroli NIK, w dniu 13 października 2020 r. aneksem zmieniono § 1 ust. 8 umowy o współpracy, wprowadzając możliwość korzystania z obiektu na podstawie bieżących zapotrzebowań zgłaszanych przez związek.

Wykorzystanie skontrolowanych obiektów

Badanie skontrolowanych beneficjentów potwierdziło, że obiekty sportowe dofinansowane w ramach Programu były wykorzystywane przez zawodników z pzs, w tym z kn, kluby sportowe oraz na cele komercyjne w różnym zakresie. Stopień wykorzystania obiektów zależał od rodzaju obiektu sportowego, jego lokalizacji oraz podmiotu zarządzającego.

Przykłady

Uczelnie publiczne

Gdański Uniwersytet Medyczny podpisał umowy z klubem sportowym oraz związkiem sportowym na korzystanie m.in. z hali sportowej w ramach Centrum Sportu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Wykorzystanie obiektu przez Pomorski Związek Piłki Nożnej (członek Polskiego Związku Piłki Nożnej) dotyczyło 12 szkoleń trwających łącznie 24 godziny dla 240 zawodników w 2019 r. oraz 19 szkoleń trwających łącznie 39 godzin dla 380 zawodników w 2020 r. (I półrocze). Natomiast Akademicki Związek Sportowy Klub Sportowy Uniwersytetu Gdańskiego wykorzystał halę na 22 szkolenia dla 330 zawodników (ogółem 33 godziny) w 2018 r. i na szkolenie dla 15 zawodników (ogółem 1,5 godziny) w 2019 r.

Ponadto Centrum Sportu było wykorzystywane przez podmioty prywatne na zajęcia rekreacyjno-sportowe: w 2018 r. w wymiarze 15,5 godziny – 230 osób korzystających; w 2019 r. w wymiarze 135,5 godziny – 4312 osób korzystających; w 2020 r. (I półrocze) w wymiarze 86 godzin – 1822 osoby korzystające.

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie nie posiadała danych dotyczących liczby szkoleń i liczby zawodników z Polskiego Związku Lekkiej Atletyki wykorzystujących halę lekkoatletyczną im. Janusza Kusocińskiego, w kontrolowanym okresie, mimo zawartego w 2013 r. porozumienia dotyczącego Ośrodka Szkolenia Mistrzowskiego (wcześniej: Centrum Szkolenia Mistrzowskiego w lekkiej atletyce), w skład którego wchodzi obiekt. Natomiast z hali korzystały trzy inne pzs, tj.: Związek Piłki Ręcznej w Polsce (dwa dni w 2017 r., trzy w 2018 r. i 107 w I półroczu 2020 r.), Polski Związek Rugby (raz w roku), Polski Związek Piłki Siatkowej (siedem dni w 2019 r.), a także Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start” (cztery dni w 2018 r.) i Polski Komitet Paraolimpijski (dwa dni w 2018 r.).

Ponadto w okresie objętym kontrolą z hali lekkoatletycznej korzystało ogółem 26 klubów i stowarzyszeń sportowych. W największym wymiarze czasu z hali korzystały kluby akademickie związane z uczelnią: Akademicki Związek Sportowy AWF Warszawa (146 dni w 2018 r., 351 w 2019 r. i 124 w I półroczu 2020 r.); RKAthletics sp. z o.o. (124 dni w 2018 r., 96 w 2019 r. i 16 w I półroczu 2020 r.) i Uczniowski Klub Sportowy Sprint 2020 (84 dni w latach 2018 i 2019), a także Klub Sportowy Niepełnosprawnych „Start” Warszawa – 154 dni w 2018 r., 80 dni w 2019 r. i 13 dni w I półroczu 2020 r., Radomskie Ludowe Towarzystwo Lekkoatletyczne ZTE Radom łącznie 152 dni, Uczniowski Klub Sportowy Pilot Warszawa 146 dni i Mazowiecki Klub Nieśłyszących 35 dni. W 2017 r. halę lekkoatletyczną wykorzystywało osiem klubów i stowarzyszeń sportowych, łącznie przez 593 dni, w 2018 r. – 11 przez 578 dni, w 2019 r. – 14 przez 793 dni i w I półroczu 2020 r. – dziewięć przez 192 dni.

Na warunkach komercyjnych korzystały z hali, w różnym zakresie, jednostki oświatowe, fundacje i stowarzyszenia.

Jednostki samorządu terytorialnego

W **gminie Czarny Dunajec** na wybudowanych skoczniach narciarskich w Chochołowie (obiekt przeznaczony na szkolenie dzieci) były prowadzone treningi członków KS Chochołów (klub zrzeszony w Polskim Związku Nar-

ciarskim, z którym podpisano porozumienie). Obiekt był także udostępniany pięciu innym klubom sportowym zrzeszonym w PZN. Na obiekcie nie prowadzono statystyk dotyczących liczby odbywanych treningów. W maju 2020 r. wprowadzono ewidencje zawodników korzystających z obiektu, w podziale na jednostki treningowe (jednostka treningowa tj. trening jednego zawodnika). W okresie od 2 maja 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r. odbyły się 1423 jednostki treningowe z klubów sportowych: AZS Zakopane 234 jednostki, KS Chochołów – 603, KS Evenement Zakopane – 290, KS Rutkowski - 84, ŁKS Klimczok Bystra – 42, TS Wisła – 170. Z uwagi na charakter obiektu przeznaczonego do szkolenia dzieci, nie był on wykorzystywany przez zawodników kn z Polskiego Związku Narciarskiego.

W gminie miasta Sanoka w okresie funkcjonowania obiektu – zespół basenów krytych i otwartych - korzystało sześć klubów sportowych zrzeszonych w pzs, z którymi podpisano porozumienia w 2019 r. (Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego, Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego, Polski Związek Podnoszenia Ciężarów, Polski Związek Hokeja na Lodzie, Polski Związek Lekkiej Atletyki), w tym jeden zrzeszający osoby niepełnosprawne (porozumienie z Polskim Związkiem Sportu Niepełnosprawnych „Start”). Wykorzystanie obiektu przez 19 klubów sportowych niezrzeszonych w pzs wyniosło: 112 dni (981 zawodników) w 2019 r. oraz 161 dni (2430 zawodników) w I półroczu 2020 r.

W gminie miejskiej Kraków (kontrola w Zarządzie Infrastruktury Sportowej w Krakowie) hala sportowa była wykorzystywana na organizację zgrupowań przez pzs, z którymi zawarto porozumienia. Związek Piłki Ręcznej w Polsce odbył dwa zgrupowania (14-dniowe w 2018 r. i 10-dniowe w 2019 r.), w którym wzięło udział każdorazowo 20 zawodniczek. Natomiast Polski Związek Koszykówki wykorzystał halę na jedno zgrupowanie w 2018 r. przez 14 dni, w którym wzięło udział 30 zawodników. Ponadto w 2019 r. Małopolski Związek Stowarzyszeń Kultury Fizycznej odbył dwa zgrupowania po 10 dni, w którym wzięło udział każdorazowo po 30 zawodników. Obiekt był również wykorzystywany cyklicznie w całym kontrolowanym okresie przez sześć klubów sportowych: KS Cracovia 1906 – piłka ręczna (20 zawodników przez 180 dni w roku), koszykówka (30 zawodników przez 180 dni w roku), szermierka (18 zawodników przez 225 dni w roku); FFH – koszykówka na wózkach (12 zawodników przez 90 dni w roku); WBR Groundhogs Kraków – Goalball (14 zawodników przez 50 dni w roku); UKS Salwator – wioślarstwo (20 zawodników przez 135 dni w roku); JUVENIA Kraków – Rugby (35 zawodników przez 20 dni w roku); Veloactive – kolarstwo ręczne (20-25 zawodników przez 250 dni w roku). Hala sportowa była także udostępniana odpłatnie na organizację wydarzeń komercyjnych o charakterze sportowym (m.in. organizację zawodów i zajęć sportowych w różnych dyscyplinach sportowych dla osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych) oraz niesportowym (zajęcia edukacyjne, wykłady, imprezy firmowe, targi). Były to w większości przypadków wydarzenia jednorazowe, w których brało udział od 180 do 3000 osób.

Gmina miasto Gdańsk wykorzystywała wybudowany stadion lekkoatletyczny wraz z boiskiem treningowym na potrzeby sportu wyczynowego, udostępniając obiekt czterem pzs oraz 26 klubom sportowym. W latach 2017–2020 (I półrocze) stadion był wykorzystywany przez pzs do realizacji 39 szkoleń i zgrupowań (trwających łącznie 68 dni) z udziałem od 40 do 320 zawodników. Polski Związek Rugby (porozumienie z 29 września 2016 r.) wykorzystał stadion w 2017 r. na przeprowadzenie ośmiu szkoleń/zgrupowań trwających łącznie 16 dni z udziałem 320 zawodników, w 2018 r. przeprowadził 10 szkoleń/zgrupowań trwających łącznie 15 dni dla 300 zawodników, w 2019 r. – siedem szkoleń/zgrupowań przez 16 dni dla 320 zawodników a w I półroczu 2020 r. zorganizował cztery szkolenia/zgrupowania trwające dziewięć dni dla 180 zawodników. Polski Związek Lekkiej Atletyki (porozumienie z 29 wrze-

śnia 2016 r.) bezpośrednio nie wykorzystywał stadionu, natomiast korzystał z niego Pomorski Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki (członek PZLA). Ponadto ze stadionu korzystały: Polski Związek Piłki Nożnej przez osiem dni w 2019 r. na organizację ośmiu zgrupowań dla 240 zawodników oraz Polski Związek Bobslei i Skeletonu przez cztery dni w 2019 r. na organizację dwóch szkoleń dla 40 zawodników. W latach 2016–2020 (I półrocze) stadion był wykorzystywany do celów sportowych łącznie przez 26 klubów sportowych (m.in. Rugby Club Lechia Gdańsk, Biało-Zielone Ladies Gdańsk, Akademia Sportowa Pomorze, Szkoła Wychowania Młodych Piłkarzy, Ośrodek Skoku o Tyczce, Jaguar Gdańsk, Akademia Piłkarska Lechii Gdańsk). Liczba klubów korzystających ze stadionu oraz minimalna i maksymalna liczba dni wykorzystania stadionu kształtowały się następująco: w 2016 r. jeden klub sportowy korzystał ze stadionu przez 17 dni (w łącznym wymiarze 27 godzin), w 2017 r. 10 klubów korzystało od trzech do 174 dni (1297 godzin), w 2018 r. dziewięć klubów korzystało od jednego dnia do 162 dni (1535 godzin), w 2019 r. 16 klubów korzystało od jednego dnia do 152 dni (1530 godzin), w I półroczu 2020 r. 15 klubów korzystało od jednego dnia do 104 dni (1295 godzin).

Stadion był także wykorzystany na cele sportowe komercyjne (w czerwcu 2019 r. zorganizowano na nim obóz piłkarski klubu sportowego Olympiakos Pireus).

W powiecie kołobrzeskim zmodernizowany stadion lekkoatletyczny kat. VA, którym zarządza dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Kołobrzegu, nie był wykorzystywany do celów szkolenia sportowego przez zawodników Polskiego Związku Lekkiej Atletyki, z którym zawarto porozumienie (28 października 2018 r.), Zachodniopomorski Związek Lekkiej Atletyki (zawarto porozumienie 28 sierpnia 2018 r.; ZZLA jest członkiem PZLA) oraz inne związki sportowe i kn. Stadion był wykorzystywany na cele szkolenia członków klubów sportowych, zajęcia sportowe dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu miasta Kołobrzeg oraz osoby niezrzeszone. W okresie objętym kontrolą ze stadionu korzystał jeden klub sportowy – Kołobrzeski Międzyszkolny Klub Lekkoatletyczny „Sztorm” w Kołobrzegu – w latach 2018–2020 (I półrocze) odpowiednio przez: 23, 150 i 135 dni. Łączna liczba uczestników treningów i imprez sportowych wyniosła w latach 2018–2020 (I półrocze) odpowiednio: 1150, 7200 i 6750 osób.

Na cele komercyjne stadion był wykorzystywany w 2019 r. przez 41 dni, 778 osób i w I półroczu 2020 r. przez 21 dni, 601 osób.

Podmiot posiadający osobowość prawną prowadzący działalność w zakresie kultury fizycznej (spółka z o.o.)

Akademia Piłkarska Legii sp. z o.o. wybudowane i oddane do użytkowania (w II kwartale 2020 r.) obiekty sportowe, w tym sześć boisk piłkarskich i jedno do treningu bramkarskiego, oddała w najem Legii Warszawa S.A. Od 10 lipca 2020 r. Legia Warszawa S.A. prowadziła na obiektach szkolenia oraz treningi piłki nożnej dla zawodników młodzieżowych i profesjonalnych oraz odprawy kadry trenerskiej. Natomiast, zgodnie z umową o dofinansowanie, zawarcie porozumienia z Polskim Związkiem Piłki Nożnej powinno nastąpić do 31 grudnia 2020 r.

**Wykorzystanie
skontrolowanych
obiektów przez pzs**

Przeprowadzone przez NIK kontrole beneficjentów wykazały, że z dofinansowanych 13 obiektów sportowych (z wyłączeniem beneficjentów, którzy nie zakończyli realizacji zadań: miasto Biała Podlaska, miasto Stalowa Wola, Akademia Piłkarska Legii sp. z o.o.), 10 było wykorzystywanych bezpośrednio przez pzs rekomendujące inwestycje do Programu oraz zrzeszone w nich kluby sportowe i związki wojewódzkie (w tym trzy obiekty

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

bezpośrednio wykorzystywały pzs), a trzy obiekty (obiekty COS) przez pzs oraz kluby sportowe. Wszystkie z 13 obiektów były wykorzystywane przez kluby sportowe na szkolenie klubowe (100%). Ponadto z 13 ww. obiektów, wszystkie były wykorzystywane na organizację zawodów sportowych o charakterze ogólnopolskim, europejskim lub światowym, w tym zawody o charakterze światowym zorganizowano w sześciu (46%), o europejskim – w ośmiu (62%), o ogólnopolskim – w 13 (100%).

NIK przeprowadziła badanie kwestionariuszowe wśród 33 beneficjentów (nie objętych kontrolą NIK), realizujących 34 zadania inwestycyjne. Badaniem objęto wykorzystanie ośmiu stadionów lekkoatletycznych, czterech hal sportowych (w szkołach), czterech boisk piłkarskich, trzech torów wrotkarskich; po dwie: hale sportowe, hale z lodowiskiem, hale sportowo-widowiskowe, hale tenisowe oraz po jednym: trasa nartorolkowa, obiekt biathlonu letniego i zimowego, hala z torem do łyżwiarstwa szybkiego, strzelnica sportowa, hala podnoszenia ciężarów, hala do koszykówki, hala pneumatyczna boiska wielofunkcyjnego. Trzydziestu jeden beneficjentów zawarło porozumienia z pzs, dotyczące korzystania z obiektów na szkolenie pzs, a dwóch beneficjentów popisało porozumienia z oddziałami pzs (Małopolskim Związkiem Piłki Nożnej i Śląskim Związkiem Hokeja na Lodzie).

Badanie kwestionariuszowe potwierdziło, że z 34 obiektów sportowych 25 wykorzystywały bezpośrednio pzs rekomendujące inwestycje do Programu oraz zrzeszone w nich związki wojewódzkie, a osiem zrzeszone w nich kluby sportowe. Natomiast jeden obiekt⁶⁰ nie był wykorzystywany przez rekomendujący inwestycję pzs ani przez kluby sportowe. Na szkolenie klubowe wykorzystywano ogółem 32 obiekty (94%), a dwa nie były wykorzystywane (6%)⁶¹. W ośmiu obiektach (24%) nie zorganizowano zawodów sportowych o charakterze światowym, europejskim ani ogólnopolskim (w 10 zorganizowano zawody o charakterze światowym – 29%, w 14 o europejskim – 41%, w 26 o ogólnopolskim – 76%).

Wykorzystywanie obiektów – badanie kwestionariuszowe

⁶⁰ W ramach zadania „Budowa stadionu lekkoatletycznego - kat. I”, umowa nr 2016/0166/3040/SubA/DIS/S z 8 września 2016 r., Stadion Śląski sp. z o.o., dofinansowanie 10 000 tys. zł.

⁶¹ W ramach zadań: 1) „Budowa stadionu lekkoatletycznego - kat. I”, umowa nr 2016/0166/3040/SubA/DIS/S z 8 września 2016 r., Stadion Śląski sp. z o.o., dofinansowanie 10 000 tys. zł; 2) „Budowa hali sportowej przy Szkole Mistrzostwa Sportowego Szczyrk”, umowa nr 2017/0203/0229/SubA/DIS/S z 14 września 2017 r., Powiat Bielski, dofinansowanie 4250 tys. zł.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Infografika nr 7

Wykorzystanie obiektów sportowych objętych badaniem kwestionariuszowym
33 beneficjentów na szkolenie sportowe oraz zawody sportowe o charakterze światowym,
europejskim, ogólnopolskim oraz inne zawody i imprezy sportowe

34 obiekty sportowe objęte badaniem

Wykorzystanie obiektów przez PZS rekomendujące inwestycję
do Programu oraz na szkolenie klubowe

Wykorzystanie obiektów na zawody światowe, europejskie, ogólnopolskie
oraz inne zawody i imprezy sportowe

Źródło: opracowanie własne NIK.

Wykorzystanie bazy COS na organizację zawodów sportowych

W latach 2015–2020 (I półrocze) w COS zorganizowano łącznie 698 zawodów sportowych o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim. Zorganizowało 54 zawody o charakterze światowym: sześć w 2015 r., 11 w 2016 r., osiem w 2017 r., 15 w 2018 r., 12 w 2019 r. i dwa w I półroczu 2020 r. Zorganizowano także 149 zawodów o charakterze europejskim: 30 w 2015 r., 24 w 2016 r., 29 w 2017 r., 35 w 2018 r., 21 w 2019 r., 10 w I półroczu 2020 r. oraz 495 zawodów o charakterze ogólnopolskim: 68 w 2015 r., 87 w 2016 r., 84 w 2017 r., 93 w 2018 r., 100 w 2019 r. oraz 63 w I półroczu 2020 r. W COS, w 2019 r. w porównaniu do roku 2015, wzrosła liczba organizowanych zawodów sportowych o charakterze światowym (z sześciu do 12) i ogólnopolskim (z 68 do 100), natomiast spadła o charakterze europejskim (z 30 do 21), co zdaniem NIK było niezależne od działań COS. Niższe wykorzystanie bazy COS w I półroczu

2020 r. wynikało z ograniczeń wprowadzonych w związku z epidemią COVID-19. Ponadto na obiektach zorganizowano 715 imprez sportowych (w tym najwięcej – 150 – w 2016 r.) oraz 59 innych wyczynowych zawodów sportowych.

W obiektach COS (Centrali COS w Warszawie i OPO), których budowę, przebudowę, modernizację lub remont dofinansowano w ramach Programu, w latach 2015–2020 (I półrocze) zorganizowano łącznie 346 zawodów sportowych, w tym: 30 o charakterze światowym, 45 o europejskim i 271 o ogólnopolskim⁶².

Obiekty sportowe, których budowę, przebudowę, remont lub modernizację dofinansowano w latach 2015–2020 (I półrocze) w ramach Programu były wykorzystywane przez beneficjentów na organizację wyczynowych zawodów sportowych o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim oraz innych zawodów, imprez i wydarzeń sportowych, w tym w zakresie sportu powszechnego (m.in. dla dzieci i młodzieży) oraz sportu osób niepełnosprawnych.

Organizacja
346 zawodów
na dofinansowanych
obektach COS

Wykorzystanie
skontrolowanych
obektów na organizację
zawodów

Przykłady

Wybudowany stadion lekkoatletyczny w **gminie miasto Gdańsk** jest przystosowany do uprawiania dyscyplin olimpijskich takich jak lekkoatletyka, piłka nożna i rugby. W latach 2017–2020 (do 15 października) na stadionie przeprowadzono 28 zawodów i imprez sportowych (pięć w 2017 r., trzy w 2018 r., pięć w 2019 r., 15 w 2020 r.): dwa wydarzenia o charakterze światowym: Mistrzostwa Świata U-20 w piłce nożnej w 2019 r. i Mistrzostwa Świata w Rugby 7 U-18 w 2019 r., sześć wydarzeń ogólnopolskich: Finały Mistrzostw Polski w Rugby 7 Kobiet (corocznie w latach 2017–2020) oraz Finały Mistrzostw Polski w Rugby 7 Mężczyzn w 2017 r., a także 48 Memoriał Józefa Żylewicza w 2020 r., trzy wydarzenia gminne: Szkolne Finały Mistrzostw Gdańska w Lekkiej Atletyce (corocznie w latach 2017–2020) oraz 17 innych wydarzeń i imprez sportowych: IX Pomorska Olimpiada Lekkoatletyczna w 2017 r., Mityng Kwalifikacyjny Pomorskiego Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki U-18 i U-20 (w 2017 r., 2018 r. i 2020 r.), Dysk Pomorski – Zawody Młodzie-

⁶² W przypadku zawodów o charakterze światowym zorganizowano po cztery zawody w latach 2015–2017, dziewięć w 2018 r., siedem w 2019 r. i dwa w 2020 r. (I półrocze). Zorganizowano m.in. Puchar Świata w skokach narciarskich (w latach 2015–2020), FIS Cup Puchar Kontynentalny (w latach 2015, 2016, 2018–2020), Mistrzostwa Świata (INAS) Sprawni Razem (w 2016 r. i 2018 r.) w OPO w Zakopanem; Puchar Świata Mężczyzn i Letnie Grand Prix Mężczyzn (w latach 2017–2019) oraz Międzynarodowy Memoriał Olimpijczyków (w latach 2017–2018) w OPO w Szczyrku. Zorganizowano także 45 zawodów o charakterze europejskim, tj.: dwa w 2015 r., jeden w 2016 r., dziewięć w 2017 r., dziewięć w 2018 r., 16 w 2019 r., osiem w 2020 r. Wśród ww. wydarzeń zorganizowano m.in.: Międzynarodowy Turniej Nadziei Olimpijskich Grupy Wyszehradkiej w Hokeju na Lodzie w Centrali COS w Warszawie (w 2017 r.), Międzynarodowy Puchar Karpat (w 2017 r.) w OPO w Szczyrku; Mistrzostwa Europy Eurohokey 5S (w 2017 r. i 2019 r.) w OPO w Wałczu; Międzynarodowy Mecz Bokserski Seniorów Polska-Niemcy (w 2019 r.) w OPO we Władysławowie; Mistrzostwa Czech w skokach narciarskich (w 2019 r.) oraz Slavic Cup (w latach 2015, 2017–2020) w OPO w Zakopanem. W obiektach zorganizowano zawody o charakterze ogólnopolskim, 10 w 2015 r. (z czego dziewięć w OPO w Zakopanem), 12 w 2016 r. (z czego 10 w OPO w Zakopanem), 19 w 2017 r., dziewięć w 2018 r., 12 w 2019 r., 25 w 2020 r. Wśród zawodów o charakterze ogólnopolskim, organizowano m.in.: Mistrzostwa Polski Masters w kajakarstwie klasycznym (w latach 2015–2019), Ogólnopolską Olimpiadę Młodzieży (w latach 2015–2019) oraz Mistrzostwa Polski w skokach narciarskich (w latach 2015–2019) w OPO w Zakopanem. Ponadto w ramach zawodów o charakterze ogólnopolskim, w OPO w Spale, w latach 2015–2020 zorganizowano 170 meczów ligowych Polskiego Związku Piłki Siatkowej SMSM, a w latach 2017–2019 pięć Turniejów Nadziei Olimpijskich oraz w OPO w Wałczu, w latach 2015–2019 pięciokrotnie Mistrzostwa Polski Masters w kajakarstwie klasycznym.

żowe w Lekkiej Atletyce w 2019 r., trzy mecze rugby w 2020 r., mecz piłkarski Ekstraligi Kobiet w 2020 r., Turniej Futbolu Amerykańskiego w 2020 r. oraz siedem meczów piłkarskich Ligi Młodzieżowej w 2020 r.

Liczba wydarzeń sportowych w latach 2017–2019 utrzymywała się na zbliżonym poziomie, tj. od trzech do pięciu, natomiast w 2020 r. wzrosła do 15.

W **gminie miejskiej Kraków** (kontrola w Zarządzie Infrastruktury Sportowej w Krakowie) wybudowana hala sportowa posiadała certyfikaty Polskiego Związku Koszykówki (do rozgrywek II ligowych) oraz Związku Piłki Ręcznej w Polsce (rozgrywki I i II ligi). Ponadto obiekt pozwalał na rozgrywanie zawodów w piłce siatkowej, piłce nożnej halowej, szermierce oraz sportach walki. W kontrolowanym okresie obiekt wykorzystano na organizację trzech zawodów sportowych o charakterze światowym: Eliminacje Mistrzostw Świata Wushu w 2018 r., Międzynarodowe zawody w piłce nożnej niewidomych – Blind Football w 2018 r. i Mistrzostwa Świata Formacji Tanecznych w 2019 r.; trzech o charakterze europejskim: Międzynarodowy turniej koszykówki na wózkach w 2019 r., Mistrzostwa Europy w Aerobiku Sportowym w 2019 r. i Międzynarodowy turniej w Blind Football w 2019 r.; 14 o charakterze ogólnopolskim: Puchar Polski w Boksie Tajskim w 2018 r., Ogólnopolskie zawody w strzelectwie laserowym osób niewidomych w 2018 r., Mistrzostwa Polski w szermierce Szpada Kobiet i Mężczyzn w 2018 r., Rozgrywki ligowe w piłce ręcznej kobiet – I i II liga w 2019 r. i w 2020 r., Turniej tańca towarzyskiego o Puchar Profesora Wierzyńskiego w 2018 r. i w 2019 r., XXVI Memoriał Remigiusza Bobołowicza w szachach w 2018 r., Ogólnopolski turniej wioślarski na ergometrach w 2018 r., Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w Bocci w 2019 r., Rozgrywki ligowe w koszykówce mężczyzn – II i III liga w 2019 r. i w 2020 r., Finał Mistrzostw Polski w Goalball w 2019 r., Ogólnopolska olimpiada młodzieży w szermierce w 2019 r. Ponadto na terenie obiektu zorganizowane zostały inne wydarzenia sportowe m.in.: Bieg niepodległości, Bieg uliczny Tesco, Brydż sportowy „Memoriał Andrzeja Żurka”, Turniej gier planszowych.

W **gminie Czarny Dunajec** na wybudowanych w Chochołowie skoczniach narciarskich (HS16 i HS30) zorganizowano sześć ogólnopolskich zawodów dla dzieci: BGK Ski Platinum Cup (luty 2019 r.), BGK Ski Platinum Cup (czerwiec 2019 r.), Puchar Tatr (wrzesień 2019 r.), Zawody na medal (wrzesień 2019 r.), Lotos Cup Kids (styczeń 2020 r.), Lotos Cup Kids (luty 2020 r.).

W **powiecie kołobrzeskim** na stadionie lekkoatletycznym kat. VA w Kołobrzegu, zgodnie ze standardami PZLA, można organizować imprezy lekkoatletyczne typu mistrzostwa Polski w biegach długich oraz mityngi ogólnopolskie. Obiekt wykorzystywano tylko na organizację wyczynowych zawodów sportowych o charakterze ogólnopolskim. W 2018 r. przeprowadzono zawody: Finał Krajowy Korespondencyjnej Ligi Lekkoatletycznej Szkół Ponadgimnazjalnych (wrzesień 2018 r.); mityng lekkoatletyczny XX Memoriał Michała Barty, konkurs główny rzutu oszczepem (wrzesień); w 2019 r.: Ogólnopolski Mityng Lekkoatletyczny (maj), Finał Krajowy Korespondencyjnej Ligi Lekkoatletycznej Szkół Ponadpodstawowych (wrzesień) oraz mityng lekkoatletyczny XXI Memoriał Michała Barty, konkurs główny rzutu oszczepem (wrzesień), Ogólnopolski Mityng Lekkoatletyczny (wrzesień); w 2020 r.: Ogólnopolski Mityng Lekkoatletyczny (lipiec), mityng lekkoatletyczny XXII Memoriał Michała Barty, konkurs główny rzutu oszczepem (wrzesień), Ogólnopolski Mityng Lekkoatletyczny (wrzesień), Ogólnopolskie Zawody w Szkolnej Lidze Lekkoatletycznej Szkół Ponadpodstawowych o Puchar Ministra Sportu (wrzesień). Na stadionie przeprowadzono również regionalne (powiatowe) zawody dla młodzieży szkolnej, tj. trzy (w latach 2018–2020) mityngi lekkoatletyczne (Memoriały Michała Barty) oraz dwukrotnie (w 2019 r. i 2020 r.) zawody sportowe dla dzieci do lat 12 (Czwartki lekkoatletyczne).

W **gminie Karpacz** na rozbudowanym stadionie lekkoatletycznym kat. VA (zgodnie z wytycznymi IAAF oraz z Uchwałą Zarządu PZLA mogą być rozgrywane mistrzostwa Polski w biegach długich i lekkoatletyczne mityngi ogólnopolskie), od dnia oddania do użytkowania (17 września 2019 r.) organizowano krajowe i międzynarodowe zawody sportowe oraz inne wydarzenia sportowe, m.in. międzynarodowy mecz lekkoatletyczny U20 Polska – Czechy (wrzesień 2020 r.), Mistrzostwa Polski U-23 i S w biegu na 10 000 m. (wrzesień 2020 r.), eliminacje Mistrzostw Polski Kobiet U-15 w piłce nożnej (wrzesień 2020 r.), mityng lekkoatletyczny Karpacz Athletics Open (wrzesień 2020 r.), Bieg 8848 – Everest Sudecki (luty 2020 r.), Mityng Karkonoski „Karpacz 2020” (lipiec 2020 r.), Mistrzostwa Dolnego Śląska U-16 2020 + Mityng lekkoatletyczny (sierpień 2020 r.).

Gdański Uniwersytet Medyczny wykorzystywał wybudowaną halę sportową przez Centrum Sportu GUM na organizację zawodów sportowych o charakterze ogólnopolskim lub wojewódzkim tj. mecze Ekstraklasy Futsalu o Mistrzostwo Polski seniorów mężczyzn (w latach 2018–2019), Akademickie Mistrzostwa Pomorza w aerobiku sportowym kobiet i mężczyzn (w 2019 r.). Planowane na II półrocze 2020 r. zawody o charakterze międzynarodowym oraz mistrzostwa Polski odwołano ze względu na epidemię COVID-19.

Natomiast na hali lekkoatletycznej im. Janusza Kusocińskiego na terenie **Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie** zorganizowano zawody o charakterze światowym: Polish Open Warsaw Cup w Taekwondo (w 2015 r.), Mistrzostwa Świata w Footbagu (w 2019 r.) i Puchar Świata Seniorów w Szabli mężczyzn (w 2020 r.). Rangę europejską posiadał rozegrany w 2016 r. Puchar Europy w Szpadzie Kobiet, a charakter ogólnopolski: Mistrzostwa Polski we Florecie w 2016 r., Puchar Polski we Florecie i Mistrzostwa Polski we Florecie w 2018 r. oraz Mistrzostwa Polski Juniorek w Piłce Ręcznej w 2020 r. Zorganizowano także zawody wyczynowe rangi regionalnej w 2019 r.: Mistrzostwa Warszawy i Mazowsza Dzieci w Lekkiej Atletyce oraz Otwarte Mistrzostwa Warszawy i Mazowsza w Wielobojach LA. Pozostałe imprezy i wydarzenia sportowe przeprowadzone w hali w latach 2018–2019: Varsoviada - Igrzyska Studentów I Roku, zawody lekkoatletyczne organizowane przez WMOZLA dla dzieci i młodzieży i mecze AZS AWF Warszawa o mistrzostwo II ligi piłki siatkowej kobiet, a w I półroczu 2020 r. mecze AZS AWF Warszawa o mistrzostwo II ligi piłki siatkowej kobiet.

Wykorzystanie obiektów sportowych na przygotowania zawodników kn, szkolenie zawodników pzs oraz organizację zawodów o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim nie było w Ministerstwie monitorowane, z wyjątkiem systemowego monitorowania w COS obejmującego przygotowania zawodników kn, szkolenie zawodników pzs oraz organizację zawodów sportowych o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim. Minister nie przyjął bowiem w Programie (i umowie o dofinansowanie), ani w wymogach porozumienia/umowy o współpracy beneficjenta z pzs rekomendującym inwestycję do Programu, zasad i parametrów monitorowania wykorzystania obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego (np. w okresie rocznym, dwu-letnim przez czas min. 10-letniego okresu obowiązywania porozumienia/umowy o współpracy z pzs), w tym wykorzystania na szkolenie pzs i szkolenie klubowe (np. liczba szkoleń, liczba dni lub godzin szkolenia w roku, liczba korzystających pzs i klubów sportowych, liczba zawodników z pzs i zawodników z klubów sportowych). Zdaniem NIK przyjęcie zasad i parametrów wykorzystania obiektów sportowych na potrzeby sportu wyczynowego, pozwoliłoby

Niepełne monitorowanie wykorzystania obiektów sportowych

Brak wykazu bazy sportowej w sportach olimpijskich

Ministrowi na monitorowanie (np. w cyklu rocznym, 2-letnim, 5-letnim) ich wykorzystania na potrzeby sportu wyczynowego, zgodnie z założonym celem Programu, a także dofinansowywanie w ramach Programu obiektów najbardziej potrzebnych do rozwoju sportu wyczynowego.

Ministerstwo nie dysponowało wykazem (inwentaryzacją) bazy sportowej przeznaczonej do uprawiania letnich i zimowych sportów olimpijskich, wykorzystywanych do przygotowań zawodników kn z pzs do udziału w IO, MŚ i ME. Posiadało natomiast opracowania w zakresie obiektów dla niektórych letnich sportów olimpijskich, tj. krytych pływalni, hal sportowo-widowiskowych, obiektów lekkoatletycznych i infrastruktury klubów wioślarskich⁶³, które były w trakcie aktualizowania. Ponadto tworzona jest inwentaryzacja obiektów dla sportów zimowych. Dyrektor DIS wskazał, że proces inwentaryzacji jest czasochłonny, spowodowany dużą liczbą obiektów, różną ich charakterystyką sportowo-funkcjonalną, problemami z dotarciem do informacji na temat parametrów fizyczno-technicznych obiektów (często nieznanymi również po stronie właścicieli/zarządców). Poinformował także, że robocze zestawienie infrastruktury sportów zimowych zostało wstępnie przygotowane, jednak wymaga prac weryfikujących, redakcyjnych i analitycznych.

Nie w pełni skuteczne działania w celu wzmocnienia marki COS

W *Strategii rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu na lata 2019–2022* określono cel *Wzmocnienie marki COS*, w ramach którego zaplanowano m.in. standaryzację procesu rezerwacji zgrupowań dla pzs, aktualizowanie i ujednolicenie materiałów promocyjnych, wprowadzenie nowych form promocji i standaryzację zawierania umów z pzs. W ramach ww. działań m.in. skrócono czas przyjęcia pełnego planu zgrupowań pzs we wszystkich OPO, stworzono spójną oprawę folderu promocyjnego dla COS i OPO, z ich anglojęzyczną wersją, stworzono siedem filmów promocyjnych. Zadania standaryzacji zawierania umów z pzs oraz standaryzacji procesu rezerwacji zgrupowań pzs na dzień zakończenia czynności kontrolnych NIK (9 października 2020 r.) były w trakcie realizacji. Zdiagnozowanym problemem jest jakość planów zgrupowań pzs i terminowość ich przekazywania COS, gdyż ok. 40% zaplanowanych i uzgodnionych z OPO zgrupowań było odwołanych przez pzs.

Nieprawidłowości w zawieraniu i realizacji umów marketingowych w COS

W latach 2017–2019 COS zawarł umowy na usługi z zakresu doradztwa marketingowego (firma 1, firma 2), na które wydatkowano odpowiednio 151,3 tys. zł i 20,3 tys. zł oraz umowę dotyczącą świadczenia usług współpracy z pzs osób niepełnosprawnych (firma 3) – 21,2 tys. zł. Ponadto w 2019 r. zawarto dwie umowy na świadczenie usług biura prasowego COS (firma 4), na które wydatkowano 149,6 tys. zł (do 31 sierpnia 2020 r.).

Dyrektor COS z pominięciem procedur wewnętrznych w zakresie rozpoznania rynku zawarł dwie umowy, których przedmiotem było świadczenie usług współpracy z pzs osób niepełnosprawnych oraz prowadzenie biura prasowego COS, na które wydatkowano 109,8 tys. zł (umowy na świadczenie usług współpracy z pzs osób niepełnosprawnych z firmą 3 – 21,2 tys. zł oraz prowadzenie biura prasowego COS z firmą 4

⁶³ Zamieszczone na stronie: <https://www.gov.pl/web/sport/infrastruktura-sportowa>.

– 88,6 tys. zł). Zgodnie z § 4 ust. 2 zarządzenia nr 5 Dyrektora COS z dnia 21 stycznia 2019 r. w sprawie zasad udzielania zamówień w Centralnym Ośrodku Sportu, do których nie stosuje się ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, w przypadku zamówień o wartości przekraczającej 20 000 zł netto należało przeprowadzić rozpoznanie rynku, poprzez publikację zapytania na stronie internetowej COS oraz dodatkowo wnioskodawca może przeprowadzić rozpoznanie rynku telefonicznie, faksem lub poprzez zebranie ofert internetowych. Zgodnie z § 7 ww. zarządzenia, w uzasadnionych przypadkach dyrektor COS mógł wyrazić zgodę na odstąpienie od stosowania ww. zarządzenia, lub jego części. We wniosku o dokonanie zakupu usług propagowania idei COS (działania na rzecz pzs osób niepełnosprawnych) wskazano, że z powodu szczególnego charakteru niniejszego zamówienia wnosi się o odstąpienie rozeznania rynku, a we wniosku o dokonanie zakupu usług prowadzenia biura prasowego, że wykonawca może świadczyć usługę w trybie pilnym. Zdaniem NIK, wskazana potrzeba realizacji w trybie pilnym wniosków pokontrolnych NIK z kontroli P/19/087 pt. Korzystanie z obiektów Centralnego Ośrodka Sportu przez osoby niepełnosprawne, nie zwalniała dyrektora COS od stosowania wewnętrznych regulacji dotyczących rozpoznania rynku. W ocenie NIK, nie wystąpiły też przesłanki uzasadniające odstąpienie od wewnętrznej procedury, bowiem na rynku istniało wiele podmiotów realizujących usługi prowadzenia biura prasowego.

W COS nierzetelnie nadzorowano wykonanie sześciu umów zawartych z ww. czterema firmami, tj. COS nie posiadał raportów z ich wykonania lub nie akceptował ich wykonania: trzech umów na usługi doradztwa marketingowego z firmą 1 i 2, umowy na świadczenie usług współpracy z pzs osób niepełnosprawnych z firmą 3, dwóch umów na prowadzenie biura prasowego z firmą 4. Zgodnie z § 3 ust. 1 umów zawartych z firmami 1, 2, 3, zleceniobiorcy na koniec każdego miesiąca mieli obowiązek sporządzić i przedstawić COS raport ze świadczenia usług, za dany miesiąc kalendarzowy, a akceptacja przez COS raportu stanowiła podstawę do zapłaty na rzecz zleceniobiorcy wynagrodzenia za dany miesiąc kalendarzowy, natomiast w przypadku umowy z firmą 4, zgodnie z § 2 ust. 3 umowy, podstawą wystawienia faktury był zaakceptowany przez zleceniodawcę raport z wykonanych w ciągu danego miesiąca czynności. Stwierdzono, że w przypadku: umów z firmą 1 COS nie posiadał 16 z 18 raportów, a dwa raporty nie zawierały akceptacji COS, umowy z firmą 2 – dwa z trzech raportów nie zawierały akceptacji COS, umowy z firmą 3 – cztery raporty nie zawierały akceptacji COS, umowy z firmą 4 – 15 raportów nie zawierało akceptacji COS. COS wydatkował łącznie 134,1 tys. zł na realizację usług, których wykonanie nie zostało w żaden sposób udokumentowane.

COS nie posiadał także potwierdzenia efektów realizacji umowy z firmą 3 na świadczenie usług współpracy z pzs osób niepełnosprawnych, które wykazywano w raportach przedkładanych COS. Zleceniobiorca w comiesięcznych raportach z wykonanych usług informował COS o wykonaniu

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

zadań⁶⁴. Skutkiem powyższego było niegospodarne wydatkowanie 21,2 tys. zł, niezgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, tj. bez zachowania zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Zdaniem NIK nie wyegzekwowano prawidłowo od zleceniobiorcy wyników prac, pomimo wydatkowania środków publicznych.

Dobry stan techniczny obiektów sportowych

Przeprowadzone przez kontrolerów NIK oględziny obiektów i urządzeń sportowych potwierdziły ich dobry stan techniczny. Obiekty i urządzenia były kompletne, właściwie utrzymane i zabezpieczone. W trakcie dokonanych oględzin zgłoszono zastrzeżenia do stanu technicznego obiektu tylko w jednym przypadku.

Przykład

Oględziny areny lekkoatletycznej kat. VA na rozbudowanym przez **gminę Karpacz** stadionie miejskim w Karpaczu wykazały m.in. występowanie pęknięć i ubytków na ścieżce/torze (o długości 565 metrów) do jazdy na rolkach, narciorolkach, zlokalizowanej na koronie stadionu. Stwierdzone pęknięcia i ubytki w nawierzchni akrylowej ścieżki/toru, występowały głównie na łączach dylatacyjnych i przy krawężnikach oraz w miejscach styku różnych materiałów lub urządzeń. W trakcie kontroli NIK, w ramach okresowej kontroli stanu technicznego (20 października 2020 r.) zobowiązano wykonawcę obiektu do naprawy ścieżki w terminie do dnia 30 czerwca 2021 r.

Brak przeglądów stanu technicznego obiektów

Beneficjenci (lub zarządcy) zapewnili prawidłowe i terminowe przeprowadzenie okresowych kontroli stanu technicznego obiektów sportowych. Natomiast w przypadku dwóch obiektów sportowych nie zostały one poddane okresowej kontroli wymaganej w art. 62 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego.

Przykłady

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie nie przeprowadzała w okresie od 2015 r. do stycznia 2020 r., co najmniej dwa razy w roku, okresowych kontroli stanu technicznego hali lekkoatletycznej im. Janusza Kusocińskiego.

Gmina Czarny Dunajec 15 listopada 2018 r. przekazała skocznie narciarskie HS16 i HS30 w Chochołowie na podstawie umowy dzierżawy klubowi sportowemu KS Chochołów. Dzierżawca zobowiązany był do zapewnienia niezbędnych przeglądów technicznych oraz certyfikacji i spełnienia innych wymogów umożliwiających korzystanie z obiektu. Przeprowadzone w trakcie kontroli NIK oględziny skoczni wykazały, że gmina i dzierżawca nie zapewnili przeprowadzenia okresowych kontroli stanu technicznego, w związku z czym skierowano do Państwowego Inspektora Nadzoru Budowlanego zawiadomienie w sprawie uzasadnionego podejrzenia popełnienia wykroczenia przez dzierżawcę.

⁶⁴ a) analiz dotyczących wizytacji OPO we Władysławowie, OPO w Zakopanem, OPO w Szczyrku, OPO w Wałcu i OPO w Spale; b) listy podmiotów z Europy środkowo-wschodniej, których działalność wpisuje się w zakres zadania; c) analiz dostępności terminów w OPO z trzech lat poprzedzających sporządzenie raportu, w celu optymalizacji dostosowania terminów do zgrupowań; d) prac finałowych nad raportem końcowym, który miał składać się z minimum pięciu opracowań oraz oferty dla nowych partnerów.

Kontrolowane podmioty prawidłowo i zgodnie z przepisami Prawa budowlanego prowadziły dla obiektów sportowych książki obiektów budowlanych. Książki były zakładane w momencie oddania obiektów sportowych do użytkowania i systematycznie prowadzone w okresie ich użytkowania. W pięciu przypadkach stwierdzono jednak nieprawidłowości dotyczące braku założenia i prowadzenia książki obiektu budowlanego.

Przypadki
nieprawidłowego
prowadzenia książki
obiektu budowlanego

Przykłady

Miasto Stalowa Wola nie założyło wymaganych § 2 rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego książek dla pięciu obiektów Podkarpackiego Centrum Piłki Nożnej (trybuna zachodnia, budynek kasowy, budynek gastronomiczny, magazyn powłoki, boiska piłkarskie: płyta główna, dwa boiska treningowe i boisko treningowe z przykryciem namiotowym) pomimo oddania tych obiektów do użytkowania w okresie luty–kwiecień 2020 r. (przez osiem miesięcy). Książki dla ww. obiektów budowlanych zostały założone w trakcie kontroli NIK, w dniu 4 listopada 2020 r.

Miasto Biała Podlaska nie posiadało książki obiektu budowlanego stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej, która zgodnie z § 2 rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego, powinna być założona w dniu przekazania obiektu budowlanego do użytkowania i systematycznie prowadzona przez okres jego użytkowania. W trakcie kontroli NIK, w dniu 2 listopada 2020 r. założono nową książkę obiektu budowlanego dla stadionu miejskiego.

W **gminie Czarny Dunajec** nie założono i nie prowadzono książki obiektu budowlanego skoczni narciarskich HS16 i HS30 w Chochołowie, na których szkolono dzieci, od oddania do użytkowania w dniu 15 października 2018 r. do dnia 15 listopada 2018 r., tj. przekazania obiektu klubowi sportowemu KS Chochołów na podstawie zawartej umowy dzierżawy. Stanowiło to naruszenie art. 64 ust. 1 Prawa budowlanego i § 2 rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego. Ponadto stwierdzono, że dzierżawca skoczni KS Chochołów nie prowadził książki obiektu budowlanego od 15 listopada 2018 r. do 20 października 2020 r., w związku z czym skierowano do Państwowego Inspektora Nadzoru Budowlanego zawiadomienie w sprawie uzasadnionego podejrzenia popełnienia wykroczenia.

W **Gdańskim Ośrodku Sportu** administrującym stadionem lekkoatletycznym **gminy miasto Gdańsk**, w okresie pierwszych 28 dni administrowania stadionem lekkoatletycznym na podstawie umowy użyczenia, tj. od dnia 2 listopada 2016 r. do dnia 1 grudnia 2016 r. nie prowadzono książki obiektu budowlanego. Stanowiło to naruszenie § 2 rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego. Ponadto w książce obiektu budowlanego w części II. Dane identyfikacyjne obiektu, w tablicy II, jako właściciel obiektu budowlanego, został wpisany administrator obiektu sportowego - Gdański Ośrodek Sportu, co było niezgodne ze stanem faktycznym, gdyż właścicielem obiektu jest gmina miasto Gdańsk.

Centrala COS w Warszawie prowadziła książki obiektu budowlanego Torwar I i Torwar II nierzetelnie oraz niezgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego. Powyższe dotyczyło błędów i braków w wymaganych wpisach oraz zamieszczania wpisów bez zachowania wymaganej kolejności. Wpisy potwierdzające kontrole okresowe (w dziewięciu pozycjach) nie były wpisywane do książki według kolejności ich przeprowadzenia, co było niezgodne z § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia, stanowiącego że wpisy do książki powinny być dokonywane w dniu zaistnienia okoliczności, dla której jest wymagane dokonanie odpowiedniego wpisu. Ponadto do książki wpisywano odpowiednio: nazwę protokołu z kontroli oraz datę jej przeprowadzenia, podczas gdy zgodnie z tytułem ww. kolumn w tablicach VI i VII, wzoru

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

książki obiektu budowlanego stanowiącego załącznik do ww. rozporządzenia, należało dokonać odpowiednio wpisów o zakresie robót remontowych określonych w danym protokole kontroli (kolumna czwarta tablic VI i VII) oraz daty wykonania robót (kolumna piąta tablic VI i VII).

Bezpieczeństwo korzystania z obiektów sportowych

W kontrolowanych podmiotach zapewniono możliwość bezpiecznego korzystania z obiektów sportowych (m.in. systemy monitoringu, nadzór pracowników) oraz wewnętrzne regulaminy obejmujące zagadnienia techniczne i organizacyjne związane z bezpieczeństwem uprawiania sportów (m.in. procedury ratownicze, ewakuacyjne, wypadkowe). W obiektach zapewniono odpowiednie warunki do ćwiczeń (m.in. wentylacja, klimatyzacja, kontrola dostępu, grafiki zajęć, dezynfekcja urządzeń sportowych i rekreacyjnych), wyposażenie (np. maty i wykładziny zabezpieczające przed skutkami upadku lub poślizgiem, maty i podesty zabezpieczające w siłowni) oraz wykwalifikowaną kadrę (m.in. instruktorzy, opiekunowie, ratownicy na basenie) i sprzęt pierwszej pomocy (m.in. apteczki, defibrylator).

Regulaminy korzystania z obiektów sportowych

W skontrolowanych obiektach sportowych (m.in. stadion miejski, stadiony lekkoatletyczne, hale sportowe i lekkoatletyczne, skocznie narciarskie, boiska piłkarskie, kryta pływalnia) znajdowały się regulaminy i instrukcje bezpiecznego korzystania z obiektów i urządzeń sportowych. Stwierdzono, że w OPO w Wałczu nie został opracowany regulamin określający zasady korzystania z areny do konkurencji rzutowych w okresie od 10 grudnia 2019 r. do 3 maja 2020 r., pomimo że w tym okresie odbyło się zgrupowanie sportowe Polskiego Związku Lekkiej Atletyki (obejmowało 52 osobowości na obiekt). Stanowiło to nierzetelną realizację wytycznych zawartych w punkcie 7.6. pn. Ochrona życia i zdrowia, w opublikowanym przez Ministerstwo Sportu i Turystyki podręczniku „Najlepsze praktyki: Zarządzanie obiektami sportowymi”⁶⁵, zgodnie z którą zarządca obiektu sportowego powinien m.in. opracować regulaminy i instrukcje korzystania z obiektu i jego urządzeń.

Przystosowanie obiektów dla osób niepełnosprawnych

Skontrolowane obiekty sportowe i ich zaplecza sanitarno-szatniowe były dostosowane do korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne, w tym poruszające się na wózkach, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁶⁶. Zainstalowane były urządzenia sanitarne (miski ustępowe, umywalki, natryski, uchwyty ułatwiające korzystanie z urządzeń higieniczno-sanitarnych), na trasach dojazdowych zamontowano drzwi bez progów oraz zapewniono przestrzeń manewrową.

⁶⁵ Najlepsze praktyki: Zarządzanie obiektami sportowymi”, Warszawa 2017, Wydanie II, dostępne na stronie Ministerstwa Sportu. <https://www.gov.pl/web/sport/infrastruktura1>.

⁶⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1065, ze zm.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. Metodyka kontroli i informacje dodatkowe

Celem głównym kontroli było udzielenie odpowiedzi na pytanie: czy inwestycje, realizowane w ramach programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu, zapewniają rozwój bazy obiektów sportowych służących potrzebom polskiego sportu wyczynowego?

Pytanie definiujące cel główny kontroli

Pytania definiujące cele szczegółowe kontroli:

Pytania definiujące cele szczegółowe kontroli

1. Czy Minister Sportu prawidłowo przygotował i realizował program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu?
2. Czy beneficjenci prawidłowo zrealizowali zadania w ramach programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu?
3. Czy inwestycje, realizowane w ramach programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu, wykorzystywane są na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych?

Kontrolą objęto 19 jednostek, w tym: Ministerstwo Sportu (wcześniej Ministerstwo Sportu i Turystyki), Centralny Ośrodek Sportu, dwa Ośrodki Przygotowań Olimpijskich COS, dwie uczelnie publiczne, jeden powiat, osiem gmin, trzy gminne samorządowe jednostki organizacyjne, jeden podmiot posiadający osobowość prawną prowadzący działalność w zakresie kultury fizycznej (spółka z o.o.).

Zakres podmiotowy

W Ministerstwie Sportu, Centralnym Ośrodku Sportu, Ośrodkach Przygotowań Olimpijskich COS i uczelniach publicznych kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o NIK, z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 1 tej ustawy, tj. legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

Kryteria kontroli

W powiecie, gminach i samorządowych jednostkach organizacyjnych kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o NIK, z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 2 tej ustawy, tj. pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

W podmiocie posiadającym osobowość prawną prowadzącym działalność w zakresie kultury fizycznej (spółka z o.o.) kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy o NIK, z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 3 tej ustawy, tj. legalności i gospodarności.

Kontrolą objęto lata 2015-2020 (do czasu zakończenia kontroli). Postępowanie kontrolne przeprowadzono w okresie od 17 sierpnia do 20 listopada 2020 r.

Okres objęty kontrolą

Najwyższa Izba Kontroli, w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, użyła informacje o wykorzystaniu dofinansowanych obiektów sportowych na szkolenie pzs i szkolenie klubowe oraz na organizację zawodów i imprez sportowych w ramach badania kwestionariuszowego przeprowadzonego wśród 33 beneficjentów (nie objętych kontrolą NIK), obejmującego 34 zadania inwestycyjne.

Działania na podstawie art. 29 ustawy o NIK

Wyniki kontroli przedstawiono w 19 wystąpieniach pokontrolnych, w tym w 10 wystąpieniach sformułowano 30 wniosków pokontrolnych.

Stan realizacji wniosków pokontrolnych

ZAŁĄCZNIKI

Jeden ze skontrolowanych podmiotów – gmina Raszyn – w dniu 3 grudnia 2020 r. wniosła dwa zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego. Komisja Rozstrzygająca uchwałą z dnia 19 stycznia 2021 r. wniesione zastrzeżenia uwzględniła.

Według stanu na dzień 6 kwietnia 2021 r., z 30 wniosków pokontrolnych, 19 zrealizowano, a 11 było w trakcie realizacji.

Wszystkie jednostki objęte kontrolą, którym przedstawiono wnioski pokontrolne, poinformowały NIK o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych.

Finansowe rezultaty kontroli

W trzech skontrolowanych jednostkach: Urzędzie Gminy w Czarnym Dunajcu, Urzędzie Miejskim w Karpaczu i COS, finansowe rezultaty kontroli wyniosły łącznie 656 212,12 zł, tj.:

- a) 358 366,64 zł stanowiły kwoty wydatkowane z naruszeniem prawa w Urzędzie Miejskim w Karpaczu;
- b) 297 845,48 zł stanowiły kwoty wydatkowane z naruszeniem zasad należytego zarządzania finansami: 21 615,48 zł w Urzędzie Gminy w Czarnym Dunajcu, 32 400 zł w Urzędzie Miejskim w Karpaczu, 243 830 zł w Centrali COS w Warszawie.

Działania podjęte po zakończeniu kontroli

W wyniku kontroli przeprowadzonych przez NIK skierowano:

- a) zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, w związku z naruszeniem art. 17 ust. 1b pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁶⁷ (gmina Karpacz);
- b) zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, w związku z naruszeniem art. 9 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz zawiadomienie w sprawie uzasadnionego podejrzenia popełnienia wykroczenia, w związku z naruszeniem art. 93 pkt 8 i pkt 9 Prawa budowlanego (gmina Czarny Dunajec).

Pozostałe informacje

Kontrola pn. Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu (P/20/025) została podjęta z inicjatywy własnej NIK, zgodnej z sugestiami instytucji zewnętrznych.

Wykaz jednostek kontrolnych

W kontroli uczestniczyły: Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego NIK oraz Delegatury NIK w: Gdańsku, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, Wrocławiu.

⁶⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 289, dalej: ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

ZAŁĄCZNIKI

Lp.	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej
1.	Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego	Ministerstwo Sportu	Piotr Gliński
		Centralny Ośrodek Sportu	Mateusz Grzybowski/ Andrzej Kalinowski
2.	Delegatura NIK w Gdańsku	Gdański Uniwersytet Medyczny	Marcin Gruchała
		Urząd Miejski w Gdańsku	Aleksandra Dulciewicz
		Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska	Włodzimierz Bartosiewicz
		Gdański Ośrodek Sportu	Leszek Paszkowski
3.	Delegatura NIK w Krakowie	Urząd Gminy w Czarnym Dunajcu	Marcin Ratułowski
		Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie	Krzysztof Kowal
4.	Delegatura NIK w Lublinie	Urząd Miasta Biała Podlaska	Michał Litwiniuk
		Urząd Miasta Lublin	Krzysztof Żuk
5.	Delegatura NIK w Łodzi	Centralny Ośrodek Sportu Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Spale	Waldemar Wendrowski
6.	Delegatura NIK w Rzeszowie	Urząd Miasta Stalowa Wola	Lucjusz Nadberezny
		Urząd Miasta Sanoka	Tomasz Matuszewski
7.	Delegatura NIK w Szczecinie	Centralny Ośrodek Sportu Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Wałczu	Zdzisław Ryder
		Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu	Tomasz Tamborski
8.	Delegatura NIK w Warszawie	Urząd Gminy Raszyn	Andrzej Zaręba
		Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie	Bartosz Molik
		Akademia Piłkarska Legii sp. z o.o.	Tomasz Marcin Zahorski
9.	Delegatura NIK we Wrocławiu	Urząd Miejski w Karpaczu	Radosław Jęcek

Wykaz ocen kontrolowanych jednostek

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe:	nieprawidłowe:
1.	Ministerstwo Sportu	w formie opisowej	Prawidłowe przygotowanie i ogłoszenie Programu (edycje 2015–2020). Prawidłowa realizacja Programu – udzielenie dofinansowania zgodnie z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i Programem. Przyjęcie przez Ministra w dokumentach strategicznych rozwoju sportu PRS 2020 i DI PRS 2020, wskaźników i mierników oceny dotyczącej rozwoju infrastruktury na potrzeby sportu wyczynowego. Osiągnięcie efektów realizacji Programu w latach 2015–2020 (I półrocze), tj. wybudowanie, przebudowanie i wyremontowanie łącznie 72 obiektów sportowych, w tym: 20 hal sportowych, 14 stadionów lekkoatletycznych, dziewięciu boisk piłkarskich, siedmiu narciarskich tras biegowych, sześciu skoczni narciarskich, trzech hal widowiskowo-sportowych, dwóch krytych basenów, dwóch lodowisk oraz dziewięciu innych obiektów sportowych (m.in. zadaszony tor lodowy, tory wrotkarskie). Dofinansowanie 40 zadań na zakup środków trwałych, w tym sprzętu treningowego i wyposażenia sportowego.	1. Nieokreślenie przez Ministra planowanej wartości mierników na 2018 r. dla narzędzi DI PRS 2020 nr 35. „Wsparcie rozwoju specjalistycznej infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego” i nr 36. „Opracowanie strategii rozwoju Centralnego Ośrodka Sportu do roku 2020”. 2. Zawieranie aneksów przedłużających termin zakończenia zadania inwestycyjnego po terminie zakończenia zadania, określonego w umowie. 3. Nierzetelne rozliczenie dofinansowania gminy Czarny Dunajec w kwocie 21 615,48 zł w zakresie weryfikacji wydatków pod względem terminowości ich ponoszenia – w rozliczeniu zadania ujęto fakturę na ww. kwotę opłaconą przed dniem 1 stycznia 2017 r. 4. W dokumentacji rozliczeniowej zadania inwestycyjnego brak było zapisów potwierdzenia spełnienia przez beneficjentów wymogów Programu, tj. braku przekroczenia progów dofinansowania (do: 50%, 70% i 99% wydatków kwalifikowanych) oraz progów wydatków kwalifikowanych: 20% (kosztów ruchomego wyposażenia sportowego i wyposażenia służącego do utrzymania obiektu) i 10% (kosztów wykonania elementów dodatkowych). 5. Brak dokumentacji dwóch zgłoszeń inwestycyjnych z 2016 r., które nie zostały zakwalifikowane do Programu. 6. Nierzetelny nadzór nad dokumentacją rozliczeniową zadań inwestycyjnych w zakresie akceptacji dwóch porozumień zawartych z polskimi związkami sportowymi, które nie spełniają wymogów określonych w Programie oraz umowach o dofinansowanie.

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe:	nieprawidłowe:
2.	Centralny Ośrodek Sportu	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	1. Brak podpisu osoby zatwierdzającej na protokole z przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego. 2. Nierzetelne i niezgodne z regulacjami wewnętrznymi dokonywanie ewidencji osobowej na szkolenie skrócone polskich związków sportowych na halę Torwar I. 3. Nierzetelnie sporządzono dwie umowy najmu pomieszczeń w obiekcie Torwar I, tj. nie zawierały zapisów zobowiązujących najemców do wykorzystywania pomieszczeń na cele sportowe. 4. Nierzetelnie nadzorowano wykonanie sześciu umów z podmiotami zewnętrznymi (brak raportów z wykonania umów lub akceptacji raportów). 5. Nieudokumentowanie efektów realizacji umowy na świadczenie usług współpracy z polskim związkiem sportowym osób niepełnosprawnych. 6. Zawarcie dwóch umów na usługi marketingowe z pominięciem procedur wewnętrznych w zakresie rozpoznania rynku. 7. Nierzetelne i niezgodne z przepisami prowadzenie książki obiektu budowlanego dla obiektów Torwar I i Torwar II.
3.	Centralny Ośrodek Sportu Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Spale	pozytywna	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	
4.	Centralny Ośrodek Sportu Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Wałczu	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	Nieopracowanie regulaminu korzystania z areny lekkoatletycznej dla konkurencji rzutowych w okresie od 10 grudnia 2019 r. do 3 maja 2020 r.
5.	Gdański Uniwersytet Medyczny	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	Zaniechanie obowiązku zawarcia porozumienia z polskim związkiem sportowym rekomendującym zadanie do realizacji – Polski Związek Piłki Nożnej – w terminie i na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie.

ZAŁĄCZNIKI

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe:	nieprawidłowe:
6.	Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	Niezapewnienie przeprowadzania, co najmniej dwa razy do roku, okresowych kontroli stanu technicznego hali lekkoatletycznej im. Janusza Kusocińskiego.
7.	Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	Nieuzyskanie gwarancji należytego usunięcia wad i usterek przez inżyniera kontraktu w pełnym okresie odpowiedzialności wykonawcy modernizacji stadionu z tytułu rękopisów i gwarancji udzielonej przez wykonawcę zadania.
8.	Urząd Miejski w Gdańsku	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	
9.	Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska w Gdańsku	pozytywna	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu.	
10.	Gdański Ośrodek Sportu	w formie opisowej	Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	1. Nieegzekwowanie od PZLA corocznego harmonogramu wykorzystania stadionu lekkoatletycznego w celu realizacji programu szkolenia centralnego w lekkiej atletyce, organizacji zgrupowań sportowych i przygotowań klasyfikacyjnych. 2. Nieprowadzenie dla stadionu lekkoatletycznego – w okresie pierwszych 28 dni administrowania stadionem – książki obiektu budowlanego. 3. Brak zawarcia aneksów do porozumień ws. korzystania ze Stadionu przez polskie związki sportowe zmieniających jednostkę reprezentującą gminę miasto Gdańsk. 4. Niedokonanie sprostowania w książce obiektu budowlanego błędnego wpisu w zakresie właściciela obiektu.
11.	Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie	pozytywna	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	
12.	Urząd Miasta Biała Podlaska	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu.	Brak książki obiektu budowlanego – stadionu miejskiego. Nową książkę założono 2 listopada 2020 r., w trakcie kontroli NIK.

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe:	nieprawidłowe:
13.	Urząd Miasta Lublin	pozytywna	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	Nieprzekazanie dzierżawcy stadionu lekkoatletycznego dziennika budowy oraz nieprzechowywanie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem inwestycyjnym.
14.	Urząd Miasta Stalowa Wola	pozytywna	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	Niezałożenie ksiąg obiektu budowlanego dla obiektów Podkarpackiego Centrum Piłki Nożnej przez osiem miesięcy od ich przekazania do użytkowania. Książki założono 4 listopada 2020 r., w trakcie kontroli NIK.
15.	Urząd Gminy Raszyn	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	1. Nieprowadzenie ewidencji księgowej, zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz obowiązками wynikającymi z umów na realizację zadań inwestycyjnych. 2. Brak określenia, zgodnie z art. 21 ust. 3 Prawa zamówień publicznych, organizacji, trybu pracy oraz zakresu obowiązków komisji przetargowej przy udzielaniu zamówień publicznych. 3. Nieegzekwowanie harmonogramów wykorzystania hali sportowej w ramach umowy o współpracy z Polskim Związkiem Podnoszenia Ciężarów w przypadkach niekorzystania z możliwości zgłaszania bieżącego zapotrzebowania w tym zakresie.
16.	Urząd Gminy Czarny Dunajec	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	1. Rozliczenie ze środków FRKF wydatku poniesionego przed 1 stycznia 2017 r. w kwocie 21 615,48 zł (0,84% wykorzystanej dotacji), co było niezgodne z zapisami umowy o dofinansowanie oraz Programem. 2. Nierzetelne zaewidencjonowanie wydatków inwestycyjnych w 19 z 29 faktur na wyodrębnionych w związku z udzieloną dotacją kontach kosztowych. 3. Niezałożenie i nieprowadzenie książki obiektu budowlanego, co stanowiło naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy Prawo budowlane; oraz brak nadzoru nad realizacją umowy dzierżawy skoczni narciarskich, w zakresie realizacji przez dzierżawcę obowiązkowych przeglądów technicznych obiektu. 4. Nieokreślenie w porozumieniu o współpracy z Polskim Związkiem Narciarskim na korzystanie ze skoczni narciarskich, co najmniej 10-letniego okresu obowiązywania porozumienia.

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe:	nieprawidłowe:
17.	Urząd Miasta Sanoka	pozytywna	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	
18.	Urząd Miejski w Karpaczu	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	1. Niezapewnienie udzielania zamówień o wartości przekraczającej równowartość 30 tys. euro zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulacjami wewnętrznymi Urzędu, dotyczącymi udzielania zamówień publicznych. 2. Dokonywanie wykonawcom wypłat wynagrodzeń za realizację przedmiotów zawartych z nimi umów bez rzetelnej weryfikacji ich zasadności. 3. Niewystarczające egzekwowanie od wykonawcy Stadionu usunięcia wszystkich występujących usterek, dotyczących jakości wykonanych prac budowlanych i wykończeniowych na całym obiekcie. 4. Nierzetelne prowadzenie „Dziennika prac pielęgnacyjnych i eksploatacyjnych na boisku piłkarskim” Stadionu. 5. Dokonywanie zamian (poprawek i skreśleń) w zawartych umowach cywilnoprawnych w nieczytelnej formie, bez akceptacji wszystkich stron umowy oraz bez podania daty ich wprowadzenia. 6. Brak skutecznych mechanizmów zarządczych, co skutkowało utratą wytworzonej w Urzędzie dokumentacji.
19.	Akademia Piłkarska Legii Sp. z o.o.	pozytywna	Prawidłowa realizacja zadania inwestycyjnego w ramach Programu. Prawidłowe wykorzystanie obiektu sportowego na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.	

6.2. Analiza stanu prawnego i uwarunkowań organizacyjno- -ekonomicznych

Minister Sportu i Turystyki/Minister Sportu/Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

W myśl art. 15 pkt 1-3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej⁶⁸ dział administracji rządowej kultura fizyczna obejmuje sprawy sportu, wychowania fizycznego i rehabilitacji ruchowej. Zgodnie z § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki⁶⁹, kieruje on działem administracji rządowej kultura fizyczna. Stosownie do § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Sportu⁷⁰, utworzono Ministerstwo Sportu w drodze przekształcenia dotychczasowego Ministerstwa Sportu i Turystyki. Do 14 listopada 2019 r. ww. działem administracji rządowej kierował Minister Sportu i Turystyki, od 15 listopada 2019 r. Minister Sportu (§ 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu⁷¹). Od 6 października 2020 r. ww. działem administracji rządowej kieruje Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu⁷².

Kompetencje
Ministra

Centralny Ośrodek Sportu

Centralny Ośrodek Sportu działa w formie instytucji gospodarki budżetowej utworzonej na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych w celu realizacji zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej, odpłatnie wykonuje wyodrębnione zadania i pokrywa koszty swojej działalności oraz zobowiązania z uzyskiwanych przychodów (art. 23 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy). Zasady działania i finansowania instytucji gospodarki budżetowej określają art. 24-28 ustawy o finansach publicznych. COS został powołany zarządzeniem nr 32 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Centralny Ośrodek Sportu” (niepublikowane). Zgodnie z § 6 statutu COS⁷³ przedmiotem działalności podstawowej jest tworzenie warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez polskie związki sportowe i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, w tym realizacja zadań związanych z przy-

Zadania COS

⁶⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1220.

⁶⁹ Dz. U. poz. 2318.

⁷⁰ Dz. U. poz. 2292. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 21 listopada 2019 r. z mocą obowiązywania od 15 listopada 2019 r.

⁷¹ Dz. U. poz. 2380. Rozporządzenie utraciło moc z dniem 6 października 2020 r.

⁷² Dz. U. poz. 1717.

⁷³ W brzmieniu określonym w załączniku do zarządzenia Nr 28 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 12 grudnia 2018 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie utworzenia instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Centralny Ośrodek Sportu” (Dz. Urz. Ministra SiT, poz. 92).

gotowywaniem kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy, m.in. poprzez: budowę, przebudowę, montaż, remont i utrzymywanie obiektów sportowych; świadczenie usług w zakresie szkolenia sportowego dla polskich związków sportowych i innych podmiotów działających w zakresie kultury fizycznej przy wykorzystaniu obiektów sportowych; współorganizowanie zawodów sportowych. Minister sprawuje nadzór nad działalnością COS, w tym może dokonywać kontroli i oceny działalności COS oraz pracy dyrektora COS (§ 22 ust. 1 ww. statutu).

Jednostki samorządu terytorialnego (powiaty i gminy)

**Zadania własne jst
w zakresie wspierania
kultury fizycznej**

Tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu stanowi zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego na podstawie art. 27 ust. 1 i 3 ustawy o sporcie, bez naruszania uprawnień jednostek samorządu terytorialnego do wspierania kultury fizycznej na podstawie przepisów odrębnych. Zgodnie z art. 30 ust. 1 ww. ustawy w jednostkach samorządu terytorialnego mogą działać rady sportu powołane przez właściwe organy wykonawcze spośród przedstawicieli organizacji i instytucji realizujących zadania w zakresie kultury fizycznej. Do zadań rady sportu należy w szczególności opiniowanie strategii rozwoju gmin, powiatów i województw w zakresie kultury fizycznej; programów rozwoju bazy sportowej na danym terenie, w tym w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie dotyczącym terenów wykorzystywanych na cele kultury fizycznej oraz projektów uchwał, o których mowa w art. 27 ust. 2 (art. 30 ust. 3 pkt 1, 3, 4 ustawy o sporcie).

Stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 8 i 19 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym⁷⁴, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie kultury fizycznej i turystyki oraz utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁷⁵ w art. 7 wymienia zadania własne gminy, do których należą w szczególności sprawy kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych (art. 7 ust. 1 pkt 10), a także utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych (art. 7 ust. 1 pkt 15).

Jednostki samorządu terytorialnego mogą przyjmować programy dotyczące rozwoju sportu, w tym dotyczące rozwoju infrastruktury sportowej.

Szkoły wyższe (uczelnie)

**Zadania uczelni
w zakresie kultury
fizycznej**

Uczelnie działają na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁷⁶. Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy podstawowym zadaniem uczelni jest stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów. W myśl art. 12 ww. ustawy uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą wyodrębnioną organizacyjnie

⁷⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 920.

⁷⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zm.

⁷⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 85, ze zm., dalej: ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

i finansowo od działalności polegającej na wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 11, w zakresie i formach określonych w statucie, w szczególności przez tworzenie spółek kapitałowych.

Zgodnie z art. 408 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych. Uczelnia prowadzi rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w tej ustawie (art. 408 ust. 3 ww. ustawy). Zgodnie art. 426 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w ramach nadzoru nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki sprawuje nadzór nad uczelniami w zakresie zgodności działania z przepisami prawa oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych.

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

Zasady funkcjonowania spółek z ograniczoną odpowiedzialnością regulują przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁷⁷. Zgodnie z art. 201 § 1 Kodeksu spółek handlowych zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę.

Spółki z o.o.

Finansowane zadań inwestycyjnych ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej

Na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy o grach hazardowych utworzono Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, będący państwowym funduszem celowym, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej. Stosownie do art. 86 ust. 4 ww. ustawy wydatki z FRKF są przeznaczane m.in. na przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych. W latach 2015–2020 szczegółowe warunki uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu przebudowy, remontów i inwestycji obiektów sportowych, a także rozwijania sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych oraz zadań określonych w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej ze środków FRKF, tryb składania wniosków o dofinansowanie oraz przekazywania środków z Funduszu regulowały przepisy rozporządzeń Ministra Sportu i Turystyki: rozporządzenia z dnia 10 października 2014 r., rozporządzenia z dnia 18 grudnia 2015 r., rozporządzenia z dnia 25 września 2017 r. oraz rozporządzenia z dnia 12 sierpnia 2019 r.

Zadania inwestycyjne w zakresie obiektów sportowych

Zgodnie z § 5 rozporządzenia z dnia 25 września 2017 r., w celu dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych oraz zadań z zakresu rozwijania sportu i aktywności fizycznej ze środków Funduszu minister właściwy do spraw kultury fizycznej ogłasza programy inwestycyjne. Wymogi dla ww. programów oraz obowiązek zamieszczenia ogłoszenia o programie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra określono odpowiednio w § 6 ust. 1 i 3 ww. rozporządzenia. Zgodnie z § 4 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia dofinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego

Warunki realizacji zadań inwestycyjnych ze środków FRKF

⁷⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1526.

ze środków Funduszu może wynieść do 50% wydatków kwalifikowanych tego zadania, a dofinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego ze środków Funduszu może wynieść do 70% wydatków kwalifikowanych w przypadku realizacji zadania: 1) dotyczącego szkoły mistrzostwa sportowego w zakresie obiektów sportowych niezbędnych dla prowadzonego szkolenia sportowego; 2) realizowanego przez akademię wychowania fizycznego; 3) realizowanego w gminach, o których mowa w art. 20 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁷⁸; 4) z zakresu budowy pełnowymiarowej sali gimnastycznej w gminie, która nie posiada takiego obiektu. W § 7 ust. 1-4 powyższego rozporządzenia określono odpowiednio zasady, termin składania oraz wymogi i załączniki do wniosków o dofinansowanie zadań inwestycyjnych. Podstawę do zawarcia umowy o dofinansowanie z wnioskodawcą stanowi wniosek inwestycyjny lub wniosek o dofinansowanie realizacji zadania z zakresu rozwijania sportu i aktywności fizycznej, zaakceptowany przez ministra (§ 11 ust. 1 ww. rozporządzenia). Elementy, jakie w szczególności powinna zawierać umowa o dofinansowanie wskazano w § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia. W przypadku stwierdzenia wykorzystania dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, pobrania nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz w odniesieniu do zwrotu dofinansowania niewykorzystanego stosuje się przepisy ustawy o finansach publicznych w zakresie dotyczącym dotacji udzielanych z budżetu państwa (§ 11 ust. 3 ww. rozporządzenia).

Realizacja wydatków ze środków publicznych

Zasady realizacji wydatków publicznych

Wydatki publiczne, zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 1–3 ww. ustawy wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów; w sposób umożliwiający terminową realizację zadań; w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Przekazanie lub udzielenie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania lub udzielania dotacji, niezatwierdzenie w terminie przedstawionego rozliczenia dotacji oraz nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych (art. 8 pkt 1–3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁷⁹). Wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację, nierozliczenie w terminie otrzymanej dotacji oraz niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych (art. 9 pkt 1–3 ww. ustawy).

⁷⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 23, ze zm.

⁷⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1440, ze zm.

Finansowanie zadań inwestycyjnych na uczelniach

Tryb udzielania oraz zasady i tryb rozliczania dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie lub finansowanie kosztów realizacji inwestycji określają przepisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie trybu udzielania oraz zasad i trybu rozliczania dotacji na dofinansowanie lub finansowanie kosztów realizacji inwestycji uczelni publicznej⁸⁰. Zgodnie z § 11 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia uczelnia otrzymująca dotację celową na inwestycje ponosi odpowiedzialność za zgodne z przeznaczeniem wydatkowanie i prawidłowe rozliczenie tej dotacji, a wykorzystanie dotacji celowej następuje przez zapłatę za zrealizowane zadania w ramach realizacji celów inwestycji, na którą przeznaczona była dotacja. W przypadku gdy środki z dotacji celowej w całości lub w części zostaną wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlegają zwrotowi na zasadach określonych w art. 169 ustawy o finansach publicznych (§ 11 ust. 3 ww. rozporządzenia). Zgodnie z § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia uczelnia, która otrzymała dotację celową na pokrycie kosztów inwestycji realizowanej przez okres dłuższy niż rok, składa raport roczny w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku. Uczelnia, która otrzymała dotację celową na realizację inwestycji spełniającej warunki, o których mowa w art. 133a ustawy o finansach publicznych, składa wraz z raportem rocznym informację zawierającą ocenę stopnia realizacji założonych celów (§ 12 ust. 2 ww. rozporządzenia).

Uczelnia, zgodnie § 13 ust. 1 pkt 1–2 ww. rozporządzenia sporządza rozliczenie końcowe w terminie 60 dni od dnia, w którym była uregulowana ostatnia płatność związana z finansowaniem inwestycji, po przystąpieniu do użytkowania obiektu budowlanego zgodnie z art. 54 Prawa budowlanego – w przypadku inwestycji budowlanej oraz po zakończeniu realizacji inwestycji – w przypadku pozostałych inwestycji. Uczelnia przekazuje rozliczenie końcowe inwestycji ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego lub innemu dysponentowi środków budżetu państwa, z których była dofinansowana inwestycja (§ 13 ust. 3 pkt 1-2 ww. rozporządzenia).

Stosowanie Prawa zamówień publicznych oraz zasad konkurencyjności i przejrzystości

Zasady, tryby udzielania zamówień publicznych oraz obowiązki zamawiającego zostały określone w Prawie zamówień publicznych. W umowach o dofinansowanie na realizację zadań inwestycyjnych Minister określił zasady udzielania zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane, w tym stosowania Prawa zamówień publicznych.

Zgodnie z zapisami umów o dofinansowanie zadań inwestycyjnych ze środków FRKF w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla

Warunki realizacji zadań inwestycyjnych na uczelniach

Udzielanie zamówień publicznych oraz stosowanie zasad konkurencyjności i przejrzystości

⁸⁰ Dz. U. Nr 179 poz. 1068, ze zm.). Rozporządzenie zostało uchylone z dniem 1 października 2018 r. Od dnia 29 marca 2019 r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie przyznawania, rozliczania i przekazywania środków finansowych na realizację inwestycji związanych z kształceniem oraz działalnością naukową (Dz. U. z 2020 r. poz. 1956).

sportu (wzór umowy załączono do Programu, edycja 2016–2019) wnioskodawca, który jest zwolniony ze stosowania przepisów Prawa zamówień publicznych, jest zobowiązany przy wyłanianiu wykonawcy dla usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego zadania inwestycyjnego dokonać jego wyboru w sposób racjonalny, gospodarny i celowy, w oparciu o najbardziej korzystną ekonomicznie i jakościowo ofertę, z zachowaniem zasady konkurencyjności i przejrzystości oraz dołożyć wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego, jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu funkcji jakiegokolwiek podmiotu objętego umową. W związku z realizowanym zamówieniem wnioskodawca jest zobowiązany do przedstawienia na żądanie Ministra co najmniej trzech ofert ważnych na dzień dokonywania zakupu lub złożenia zamówienia, złożonych przez potencjalnych dostawców towarów, usług lub robót budowlanych (o ile na rynku istnieje trzech potencjalnych dostawców towarów lub usług lub robót budowlanych) w odpowiedzi na skierowane do nich zapytanie ofertowe. Wnioskodawca jest zobowiązany do zamieszczenia na swojej stronie internetowej (o ile posiada taką stronę) oraz w swojej siedzibie w miejscu publicznie dostępnym zapytanie ofertowe zawierające opis przedmiotu zakupu, kryteria oceny ofert oraz termin składania ofert.

Stosowanie przepisów Prawa budowlanego

Realizacja procesu budowlanego

Prawo budowlane normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbioru obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach. Uczestnikami procesu budowlanego są inwestor, projektant, inspektor nadzoru inwestorskiego, kierownik budowy lub kierownik robót (art. 17 pkt 1–4 Prawa budowlanego). Do obowiązków inwestora należy m.in. zorganizowanie procesu budowy przez zapewnienie m.in. opracowania projektów oraz wykonania i odbioru robót budowlanych (art. 18 ust. 1 pkt 1 i 4 Prawa budowlanego). Stosownie do art. 28 ust. 1 Prawa budowlanego roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, z zastrzeżeniem art. 29–31. Do użytkowania obiektu budowlanego, na którego wzniesienie jest wymagane pozwolenie na budowę, można przystąpić, z zastrzeżeniem art. 55 i 57, po zawiadomieniu organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten, w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, nie zgłosi sprzeciwu w drodze decyzji (art. 54 ust. 1 Prawa budowlanego). W wypadkach określonych w art. 55 ust. 1 pkt 1–3 Prawa budowlanego przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego, w określonych przypadkach należy uzyskać decyzję o pozwoleniu na użytkowanie.

Wymagania dotyczące prowadzenia książki obiektu budowlanego zostały określone w rozporządzeniu w sprawie książki obiektu budowlanego.

Utrzymanie obiektów budowlanych

Obowiązkowe kontrole stanu technicznego obiektu budowlanego

Aby zapewnić właściwe utrzymanie obiektu budowlanego, jego właściciel lub zarządca ma obowiązek zapewnić przeprowadzenie okresowych kontroli przez osoby do tego uprawnione. Art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego

nakłada na właściciela lub zarządcę obowiązek poddawania ich następującym rodzajom kontroli ich stanu technicznego:

- 1) kontrolom okresowym wykonywanym co najmniej raz na rok (tzw. przeglądy roczne), w szczególności kontrolom elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska; instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych);
- 2) kontrolom okresowym wykonywanym co najmniej raz na pięć lat (tzw. przeglądy pięcioletnie), polegającym na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia; kontrolą tą powinno być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów;
- 3) kontrolom okresowym w zakresie, o którym mowa w pkt 1, co najmniej dwa razy w roku, w terminach do 31 maja oraz do 30 listopada, w przypadku budynków o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m² oraz innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu przekraczającej 1000 m²; osoba dokonująca kontroli jest obowiązana bezzwłocznie pisemnie zawiadomić organ nadzoru budowlanego o przeprowadzonej kontroli;
- 4) kontrolom bezpiecznego użytkowania obiektu, w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 61 pkt 2.

Właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany prowadzić dla każdego budynku oraz obiektu niebędącego budynkiem, którego projekt jest objęty obowiązkiem sprawdzenia, o którym mowa w art. 20 ust. 2⁸¹ książkę obiektu budowlanego, stanowiącą dokument przeznaczony do zapisów dotyczących przeprowadzanych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy, w okresie użytkowania obiektu budowlanego (art. 64 ust. 1 Prawa budowlanego). Zasady założenia i prowadzenia książki obiektu budowlanego oraz wzór książki zostały określone w rozporządzeniu w sprawie książki obiektu budowlanego.

Prowadzenie książki
obiektu budowlanego

Niespełnienie obowiązku przeprowadzenia okresowych kontroli stanu technicznego lub dotrzymanie terminu przeprowadzenia okresowych kontroli stanu technicznego oraz niespełnianie obowiązku przechowywania dokumentów, związanych z obiektem budowlanym lub prowadzenia książki obiektu budowlanego przez zarządcę lub właściciela obiektu budowlanego, zgodnie z art. 93 pkt 8 i 9 Prawa budowlanego, stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny.

Naruszenie przepisów
Prawa budowlanego

⁸¹ Zgodnie z tym przepisem projektant ma obowiązek zapewnić sprawdzenie projektu architektoniczno-budowlanego pod względem zgodności z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności.

**Uwarunkowania
ekonomiczne
i organizacyjne**

Szczegółowa analiza uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

Organem administracji rządowej odpowiedzialnym za realizację polityki związanej ze sportem, wychowaniem fizycznym oraz rehabilitacją sportową – w ramach działu administracji rządowej Kultura fizyczna i jako dysponent części budżetu państwa 25 o tej samej nazwie – jest Minister Sportu i Turystyki (od 15 listopada 2019 r. – Minister Sportu, od 6 października 2020 r. – Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu). Zajmuje się on prowadzeniem spraw z zakresu polityki państwa w obszarze sportu, w tym związanych z udzielaniem dotacji celowej na inwestycje związane z infrastrukturą sportową na potrzeby sportu wyczynowego. Ponadto jest on dysponentem funduszu celowego FRKF, z którego środków finansowano rozwój strategicznej infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego potrzebnej do realizacji m.in. przygotowań zawodników kn do udziału w IO, MŚ i ME oraz organizacji wyczynowych zawodów sportowych o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim.

Kierunki działań w odniesieniu infrastruktury sportowej, realizowane przez Ministra wyznaczyła Rada Ministrów w PRS 2020 poprzez wsparcie finansowe tworzenia i rozbudowy infrastruktury sportowej potrzebnej do uprawiania sportu wyczynowego.

Minister wspierał rozwój strategicznej infrastruktury sportowej na potrzeby sportu wyczynowego ze środków FRKF w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu. Beneficjentami środków Programu byli przede wszystkim: COS, IS-PIB, jst (samorządy województw, powiatów i gmin, samorządowe jednostki organizacyjne), uczelnie oraz podmioty posiadające osobowość prawną prowadzące działalność w zakresie kultury fizycznej (m.in. spółki z o.o., fundacje).

Przedmiotem działalności COS jest tworzenie warunków organizacyjnych, ekonomicznych i technicznych dla szkolenia sportowego prowadzonego przez pzs i inne podmioty działające w zakresie kultury fizycznej, w tym realizacja zadań związanych z przygotowywaniem zawodników kn do udziału w IO, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, MŚ lub ME. Baza sportowa COS stanowi główną bazę szkoleniową dla pzs, w tym zawodników kn.

Kultura fizyczna i sport jest ważnym elementem strategii działania jst na rzecz ich rozwoju, który wpływa na jakość życia ich mieszkańców, przyczynia się do kształtowania zdrowego społeczeństwa aktywnie uczestniczącego w życiu regionu, wolnego od uzależnień i patologii. Samorządy realizowały zadania inwestycyjne finansowane ze środków Programu oraz środków własnych.

Jednym z podstawowych zadań uczelni jest stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów, w tym m.in. infrastruktury sportowej.

Realizacja zadań inwestycyjnych w ramach Programu (roboty budowlane, dostawy, usługi) jest zlecana przez beneficjentów wykonawcom wybranym zgodnie z Prawem zamówień publicznych, a w przypadku podmiotów do których nie stosuje się Prawa zamówień publicznych – z zachowaniem zasad przejrzystości i konkurencyjności.

6.3. Badanie kwestionariuszowe NIK

Wyniki badania kwestionariuszowego

W ramach kontroli NIK, przeprowadzono wśród 33 beneficjentów Programu (nie objętych kontrolą NIK) badanie kwestionariuszowe dotyczące m.in. wykorzystania obiektów na potrzeby sportu wyczynowego (m.in. na szkolenie pzs, na szkolenie klubowe) oraz organizacji na obiektach wyczynowych zawodów sportowych (m.in. o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim) w latach 2015–2020 (I półrocze).

Uczestnicy badania
kwestionariuszowego

Badanie kwestionariuszowe przeprowadzono wśród 33 beneficjentów, którzy uzyskali w latach 2015–2018 dofinansowanie 34 zadań inwestycyjnych dotyczących budowy przebudowy, modernizacji i remontów obiektów sportowych (umów o dofinansowanie).

Wyniki badania
kwestionariuszowego

Kwestionariusz badania wykorzystania obiektu sportowego dofinansowanego w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu

1. Rodzaj zadania inwestycyjnego objętego dofinansowaniem⁸²:

Odpowiedź	Liczba zadań	%
budowa	21	62
modernizacja	6	17
przebudowa	3	9
przebudowa i budowa	1	3
rozbudowa i przebudowa	1	3
remont i rozbudowa	1	3
adaptacja	1	3

2. Rodzaje obiektów sportowych objętych dofinansowaniem⁸³:

Odpowiedź	Ogółem	%
stadion lekkoatletyczny	8	23
hala sportowa (szkoła)	4	12
boisko piłkarskie	4	12
tor wrotkarski	3	9
hala sportowa	2	6
hala z lodowiskiem	2	6
hala sportowo-widowiskowa	2	6
hala tenisowa	2	6
pozostałe (wystąpiły jeden raz): obiekt biathlonu letniego i zimowego, trasa nartorolkowa, hala z torem do łyżwiarstwa szybkiego, strzelnica sportowa, hala podnoszenia ciężarów, hala do koszykówki, hala pneumatyczna boiska wielofunkcyjnego	7	20

⁸² Podziału dokonano na podstawie nazwy zadania objętego dofinansowaniem.

⁸³ Trzy zadania obejmowały po dwa obiekty sportowe, tj. budowa stadionu lekkoatletycznego z boiskiem wielofunkcyjnym, budowa hali tenisowej z boiskiem wielofunkcyjnym, adaptacja obiektu na halę z lodowiskiem z salą gimnastyczną.

3. Beneficjenci objęci badaniem:

Odpowiedź	Ogółem	%
gmina	16	49
powiat (w tym miasta na prawach powiatu)	9	27
województwo	1	3
podmioty posiadające osobowość prawną prowadzące działalność w zakresie kultury fizycznej (spółka z o.o., spółka akcyjna)	2	6
stowarzyszenie kultury fizycznej	1	3
uczelnie publiczne (m.in. uniwersytety)	2	6
akademie wychowania fizycznego	2	6

4. Rok zawarcia umowy o dofinansowanie:

Odpowiedź	Ogółem	%
2015	13	38
2016	7	21
2017	8	23
2018	6	18

5. Rok oddania obiektu sportowego do użytkowania:

Odpowiedź	Ogółem	%
2016	4	12
2017	15	44
2018	7	21
2019	8	23

6. Podmiot zarządzający obiektem sportowym:

Odpowiedź	Ogółem	%
ośrodek sportu i rekreacji/ośrodek kultury i sportu	16	47
szkoła (w tym szkoły mistrzostwa sportowego)	6	17
uniwersytet/akademia wychowania fizycznego	4	12
spółki gminne	3	9
podmioty posiadające osobowość prawną prowadzące działalność w zakresie kultury fizycznej (sp. z o.o., spółka akcyjna)	2	6
pozostałe (wystąpiły jeden raz): klub sportowy, akademicki związek sportowy, powiat	3	9

7. Forma zarządzania obiektem sportowym:

Odpowiedź	Ogółem	%
trwały zarząd	17	50
umowa użyczenia	5	15
własność	5	15
umowa dzierżawy	3	9
pozostałe (wystąpiły jednokrotnie): zwykły zarząd, słowna umowa użyczenia, umowa o zarządzanie, umowa najmu	4	11

8. Czy podpisano porozumienie z polskim związkiem sportowym?

Odpowiedź	Ogółem	%
Tak	32	94
Nie	2 ⁸⁴	6

9. Okres na jaki podpisano porozumienia z polskimi związkami sportowymi (w tym z zrzeszonymi w nich związkami wojewódzkimi⁸⁵):

Odpowiedź	Ogółem	%
mniej niż 10 lat	1	2
10 lat	29	67
20 lat	6	14
czas nieokreślony	5	12
pozostałe: 15 lat i 18 lat	2	5

10. Czy obiekt był wykorzystywany przez rekomendujący inwestycję do Programu polski/e związek/ki sportowy/e lub związki sportowe i kluby sportowe zrzeszone w polskim/ch związku/ach sportowym/ch⁸⁶?

Odpowiedź	Ogółem	%
Tak	33 ⁸⁷	97
Nie	1 ⁸⁸	3

11. Czy obiekt był wykorzystywany przez kluby sportowe⁸⁹?

Odpowiedź	Ogółem	%
Tak	32	94
Nie	2 ⁹⁰	6

⁸⁴ W dwóch przypadkach porozumienie odpisano z lokalnymi oddziałami polskich związków sportowych, tj.: Małopolski Związek Piłki Nożnej oraz Śląski Związek Hokeja na Lodzie.

⁸⁵ Badani beneficjenci Programu podpisali porozumienia z 43 pzs (w tym z zrzeszonymi w nich związkami wojewódzkimi).

⁸⁶ Za korzystanie z obiektu uznawano także sytuację, gdy obiekt był wykorzystywany przez pzs co najmniej w jednym roku z badanych lat 2015–2020 (I półrocze).

⁸⁷ Spośród 33 obiektów sportowych, 25 obiektów wykorzystywały bezpośrednio pzs rekomendujące inwestycję do Programu oraz zrzeszone w nich kluby sportowe i związki wojewódzkie, a osiem obiektów było wykorzystywanych przez zrzeszone w tych pzs kluby sportowe.

⁸⁸ Jeden obiekt realizowany w ramach zadania „Budowa stadionu lekkoatletycznego – kat. I” przez Stadion Śląski sp. z o.o., umowa nr 2016/0166/3040/SubA/DIS/S z 8 września 2016 r., dofinansowanie 10 000 tys. zł nie był wykorzystywany przez rekomendujące inwestycję do Programu pzs ani kluby sportowe.

⁸⁹ Za korzystanie z obiektu uznawano także sytuację, gdy obiekt był wykorzystywany przez klub sportowy co najmniej w jednym roku z badanych lat 2015–2020 (I półrocze).

⁹⁰ W ramach zadań: 1) Budowa stadionu lekkoatletycznego – kat. I, umowa nr 2016/0166/3040/SubA/DIS/S z 8 września 2016 r., Stadion Śląski sp. z o.o., stadion lekkoatletyczny, Stadion Śląski sp. z o.o., dofinansowanie 10 000 tys. zł; 2) Budowa hali sportowej przy Szkole Mistrzostwa Sportowego Szczyrk, umowa nr 2017/0203/0229/SubA/DIS/S z 14 września 2017 r., powiat bielski, dofinansowanie 4250 tys. zł.

12. Czy na obiekcie były organizowane zawody o charakterze światowym lub europejskim lub ogólnopolskim⁹¹?

Odpowiedź	Ogółem	%
Tak	26	76
Nie	8	24

13. Czy na obiekcie były organizowane zawody o charakterze światowym?

Odpowiedź	Ogółem	%
Tak	10	29
Nie	24	71

14. Czy na obiekcie były organizowane zawody o charakterze europejskim?

Odpowiedź	Ogółem	%
Tak	14	41
Nie	20	59

15. Czy na obiekcie były organizowane zawody o charakterze ogólnopolskim?

Odpowiedź	Ogółem	%
Tak	26	76
Nie	8	24

16. Czy na obiekcie były organizowane inne zawody (np. gminne, powiatowe, itd.)?

Odpowiedź	Ogółem	%
Tak	25	74
Nie	9	26

17. Czy na obiekcie były organizowane imprezy sportowe?

Odpowiedź	Ogółem	%
Tak	22	65
Nie	12	35

⁹¹ Za organizację zawodów sportowych o charakterze światowym, europejskim i ogólnopolskim uznawano także sytuację, gdy na obiekcie organizowano co najmniej raz zawody o charakterze światowym lub europejskim lub ogólnopolskim w jednym roku z badanych lat 2015–2020 (I półrocze).

6.4. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności

1. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1133).
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.).
3. Ustawa z dnia z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920).
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zm.).
5. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843). Ustawa została uchylona z dniem 1 stycznia 2021 r.
6. Ustawa z dnia z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, ze zm.).
7. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217).
8. Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2094, ze zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych oraz zadań z zakresu rozwijania sportu, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. poz. 1391). Rozporządzenie uchylono z dniem 1 stycznia 2016 r.
10. Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. poz. 2252). Rozporządzenie uchylono z dniem 2 października 2017 r.
11. Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 25 września 2017 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. poz. 1801). Rozporządzenie uchylono z dniem 14 września 2019 r.
12. Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 12 sierpnia 2019 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. poz. 1638).
13. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie trybu udzielania oraz zasad i trybu rozliczania dotacji na dofinansowanie lub finansowanie kosztów realizacji inwestycji uczelni publicznej (Dz. U. Nr 179, poz. 1068, ze zm.). Rozporządzenie uchylono z dniem 1 października 2018 r.
14. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2018 r. poz. 963).

ZAŁĄCZNIKI

15. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065, ze zm.).
16. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego (Dz. U. Nr 120, poz. 1134).

6.5. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu
6. Minister Edukacji i Nauki
7. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
8. Rzecznik Praw Obywatelskich
9. Rzecznik Praw Dziecka
10. Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
11. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
12. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
13. Komisja Nauki, Edukacji i Sportu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej